

《常用漢藏梵英佛學術語》

林崇安教授編著

王厚華協助整理

COMMON
CHINESE-TIBETAN-SANSKRIT-ENGLISH
BUDDHIST TERMINOLOGY

COMPILED BY CHUNG-AN LIN
ASSISTED BY HOU-WHA WANG

財團法人內觀教育基金會

2008 年

新版自序

西元 1991 年，有感於國內外的佛學研究日益蓬勃，在學術交流上，佛學術語的對譯有其需要，因而在王厚華同學的協助整理下，編集常用的佛學術語，由慧炬出版社出版了《基本漢藏梵英佛學術語》一書。當年受限於電腦軟體的不足，書中的藏文是以羅馬對音列出，未盡理想；現在因緣又具，由厚華協助處理電腦文字，編出了含有藏文的新版《常用漢藏梵英佛學術語》和《佛學法類[漢藏梵英]術語》二書，並改正書中的一些錯字。

本書《常用漢藏梵英佛學術語》是依法數列出常用的佛學術語，共有三百個法數，將近二千個術語，這些術語採用玄奘法師的譯語為主，此中又以顯教的基本術語為多，兼及一些因明和密宗的常用術語。

為了使佛法利益有緣的大眾，今將新版的《常用漢藏梵英佛學術語辭典》置於網站，供大眾分享。

願正法久住！

林崇安
序於內觀教育基金會
2008 年 2 月 20 日

常用佛學術語

CHINESE	TIBETAN	SANSKRIT	ENGLISH
一生所繫 [一生補處]	མྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་	eka-jāti-pratibaddha	one hindered by one birth
一剎那	སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་	eka-kṣaṇa	an instant
一相莊嚴三摩地 [一相三昧] [一行三昧]	བཀོད་པ་གཅིག་པའི་ཏྲིང་ངེ་ འཛིན་	ekavyūha-samādhi	meditative stabilization of single arrangement
一乘	ཐོག་པ་གཅིག་པ་	eka-yāna	single vehicle
一時	དུས་གཅིག་ན་	ekasmin samaye	once; on a certain time
一間	བར་ཆད་གཅིག་པ་	ekavīcika	one interruption
一踰繕那 [一由旬]	དཔག་ཚད་གཅིག་	eka-yojana	a length of 500 armspans
二大不善地法	མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས་	dvi akuśalamahābhūmikā dharmāḥ	2 bases of big unvirtuous mental factors
1 無慚	ངོ་ཚ་མེད་པ་	āhrīkyā	non-shame
2 無愧	ཁྱེལ་མེད་པ་	anapatrāpya	non-embarrassment
二次第[密續]	ཟིམ་པ་གཉིས་	dvi krama	2 stages of tantric practice
1 生起次第	བསྐྱེད་ཟིམ་	utpannakrama	generation stage
2 圓滿次第	རྫོགས་ཟིམ་	niṣpannakrama	completion stage
二事[二利]	དོན་གཉིས་	dvi artha	2 purposes
1 自事[自利]	རང་དོན་	svārtha	purpose of self
2 他事[利他]	གཞན་དོན་	parārtha	others' purpose; altruism
二涅槃	མྱང་འདས་གཉིས་	dvi nirvāṇa	2 nirvanas
1 有餘涅槃	ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་	sāvaśeṣanirvāṇa	nirvana with remainder
2 無餘涅槃	ལྷག་མེད་མྱང་འདས་	nirvāvaśeṣanirvāṇa	nirvana without remainder
二智	མཐུན་པ་གཉིས་	dvi jñāna	2 kinds of knowledge
1 盡所有智	ཇི་སྟེང་པ་མཐུན་པ་	yathājñāna	knowledge of all conventional phenomena
2 如所有智	ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་	yāvatajñāna	knowledge of all ultimate phenomena
二無我	བདག་མེད་གཉིས་	dvi nairātmya	2 selflessnesses
1 補特伽羅無我 [人無我]	གང་ཟག་གི་བདག་མེད་	pudgalanairātmya	selflessness of persons
2 法無我	ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་	dharmanairātman	selflessness of phenomena
二量	ཚད་མ་གཉིས་	dvi pramāṇa	2 types of valid cognition
1 現量	མངོན་སུམ་ཚད་མ་	pratyakṣapramāṇa	direct valid cognition
2 比量	རྟེན་དཔག་ཚད་མ་	anumānapramāṇa	inferential valid cognition

二業	ལས་གནིས	dvi karma	2 kinds of karma
1 定業	ཁྱོད་བར་ངེས་བའི་ལས	niyatavedanīyakarma	karma whose fruits will definitely be experienced
2 不定業	ཁྱོད་བར་མ་ངེས་བའི་ལས	aniyatavedanīyakarma	karma whose fruits will not definitely be experienced
二業	ལས་གནིས	dvi karma	2 kinds of karma
1 有漏業	ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས	sāstravakarma	contaminated action
2 無漏業	ཟག་མེད་ཀྱི་ལས	anāstravakarma	uncontaminated action
二業	ལས་གནིས	dvi karma	2 kinds of karma
1 思業	སེམས་བའི་ལས	cetanā-karman	actions of intention
2 思已業	བསམ་བའི་ལས	cetayitvā-karman	intended actions
二資糧	ཚོགས་གནིས	dvi saṃbhāra [saṃbhāra-dvaya]	2 types of meritorious collections
1 福德資糧	བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས	puṇyasam̐bhāra	accumulation of merits
2 智慧資糧	ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས	jñānasam̐bhāra	accumulation of wisdom
二種大乘	ཐེག་ཆེན་གནིས	dvi mahāyāna	2 great vehicles
1 般若乘	པར་ཕྱིན་ཐེག་པ	prajñāpāramitāyāna	perfection vehicle
2 密咒乘	ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ	mantrayāna	secret mantra vehicle
[金剛乘]	རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ	[vajrayāna]	[adamantine vehicle]
二種成就	དངོས་གྲུབ་གནིས	dvi siddhi	2 actual attainments
1 最上成就 [出世成就]	མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ	uttama siddhi	supreme attainments
2 共同成就 [世間成就]	སྤྱོད་མོང་གི་དངོས་གྲུབ	sādhāraṇa siddhi	common attainments
二種我執	བདག་འཛིན་གནིས	dvi ātmagrāha	2 kinds of grasping at self
1 補特伽羅我執	གང་ཟག་བདག་འཛིན་གནིས	dvi pudgalātmagrāha	2 kinds of grasping at the self of a person
a 俱生人我執	གང་ཟག་བདག་འཛིན་སྦྲུལ་སྦྱེས	sahaja pudgalātmagrāha	innate grasping at the self of a person
b 分別人我執	གང་ཟག་བདག་འཛིན་ཀློན་བདགས	parīkalpita pudgalātmagrāha	intellectual grasping at the self of a person
2 法我執	ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གནིས	dvi dharmātmagrāha	2 types of grasping at the self of a phenomenon
a 俱生法我執	ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྦྲུལ་སྦྱེས	sahaja dharmātmagrāha	innate grasping at the self of a phenomenon
b 分別法我執	ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀློན་བདགས	parīkalpita dharmātmagrāha	intellectual grasping at the self of a phenomenon
二種定 [二種等至]	སྦྱོམས་འཇུག་གནིས	dvi samāpatti	2 types of meditative absorptions
1 滅盡定	འགོག་པའི་སྦྱོམས་འཇུག	nirodhasamāpatti	absorption of cessation
2 無想定	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྦྱོམས་འཇུག	naivasam̐jñā nāsam̐jñāyatana	absorption of lacking discrimination
二種所知	གཞུགས་བྱ་གནིས	dvi prameya	2 objects of knowledge

1 總	སྤྱི	sāmānya	generalities
2 別	བྱེ་བྱག	viśeṣa	particularities
二種所知	གཞལ་བྱ་གཉིས	dvi prameya	2 objects of knowledge
1 共相	སྤྱི་མཚན	sāmānyalakṣaṇa	generally characterized phenomena
2 自相	རང་མཚན	svalakṣaṇa	self characterized phenomena
二種所知	གཞལ་བྱ་གཉིས	dvi prameya	2 objects of knowledge
1 常	དྷག་པ	nitya	permanent
2 無常	མི་དྷག་པ	anitya	impermanent
二種發心	སེམས་བསྐྱེད་གཉིས	dvi cittotpāda	2 kinds of bodhicitta
1 世俗發心	ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད	saṃvṛticittotpāda	conventional bodhicitta
2 勝義發心	དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད	parārthacittotpāda	ultimate bodhicitta
二種等引智 [根本智]	མཉམ་གཤག་ཡེ་ཤེས་གཉིས	dvi samāhitajñāna	2 wisdoms of meditative equipoise
1 無間道	བར་ཆད་མེད་ལམ	ānantaryamārga	uninterrupted path
2 解脫道	རྣམ་གྲོལ་ལམ	vimuktimārga	path of release
二種菩提心	སེམས་བསྐྱེད་གཉིས	dvi cittotpāda	2 kinds of bodhicitta
1 願菩提心	མོན་པ་སེམས་བསྐྱེད	praṇidhānabodhicittotpāda	wishing bodhicitta
2 行菩提心	འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད	prasthānacittotpāda	committed bodhicitta
二種識	རྣམ་ཤེས་གཉིས	dvi vijñāna	2 types of consciousness
1 因位識	རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས	hetukālavijñāna	causal consciousness
2 果位識	འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས	kāryakālavijñāna	resultant consciousness
二障	སློབ་པ་གཉིས	dvi āvaraṇa	2 obstructions
1 煩惱障	ཉོན་མོང་པའི་སློབ་པ	kleśāvaraṇa	afflictive obstructions
2 所知障	ཤེས་བྱའི་སློབ་པ	jñeyāvaraṇa	obstructions to knowledge of objects
二諦	བདེན་པ་གཉིས	dvi satya	2 truths
1 勝義諦	དོན་དམ་བདེན་པ	paramārtha-satya	ultimate truth
2 世俗諦	ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ	saṃvṛti-satya	conventional truth
二邊	མཐའ་གཉིས	dvi anta	2 extremes
1 常邊	དྷག་མཐའ	nityānta	extreme of eternalism
2 斷邊	ཆད་མཐའ	ucchedānta	extreme of nihilism
二邊	མཐའ་གཉིས	dvi anta	2 extremes
1 有邊	ཡོད་མཐའ	astianta	extreme of existence
2 無邊	མེད་མཐའ	ananta	extreme of non-existence
三三摩地	ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ	tri samādhi	3 meditative stabilizations
1 空三摩地	སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན	śūnyatā-samādhi	emptiness meditative stabilization

2 無相三摩地	མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	animitta-samādhi	signless meditative stabilization
3 無願三摩地	སྟོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	apraṇihita-samādhi	desireless meditative stabilization
三三摩地	ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་	tri samādhi	3 meditative stabilizations
1 有尋有伺三摩地	རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	savitakkavicārasamādhi	meditative stabilization with investigation and analysis
2 無尋唯伺三摩地	རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	avitakkavicāramattasamādhi	meditation stabilization without investigation but with analysis
3 無尋無伺三摩地	རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	avitakkāvicārasamādhi	meditation stabilization with neither investigation nor analysis
三士	སྐྱེས་བྱ་གསུམ་	tri puruṣa	3 types of person
1 下士	སྐྱེས་བྱ་ཆུང་ཆུང་	adhamapuruṣa	beginner
2 中士	སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་	madhyamapuruṣa	intermediate
3 上士	སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་	uttamapuruṣa	advanced
三支[因明]	སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་གསུམ་ལྟན་		3-membered proof; 3 parts of a syllogism
1 宗	དམ་བཅའ་པ་	pratijñā	thesis; proposition
2 因	གཏན་ཚིགས་	hetu	sign; reason
3 喻	དཔེ་	udāharaṇa	example
三世[三時]	དུས་གསུམ་	tri kāla	3 periods; 3 times
1 過去世	འདས་	atīta	past
2 現在世	ད་ཉིད་	adya	present
3 未來世	མ་འོངས་	anāgata	future
三有	སྐྱིད་པ་གསུམ་	tri bhavāḥ	3 states of birth
1 死有	འཆི་བའི་སྐྱིད་པ་	maraṇabhava	death state
2 中有	བར་དོའི་སྐྱིད་པ་	antarābhava	intermediate state
3 生有	སྐྱེ་བའི་སྐྱིད་པ་	uppattibhava	birth state
三有	སྐྱིད་གསུམ་	tri bhavāḥ	3-fold place of existence
1 欲有	འདོད་པའི་སྐྱིད་པ་	kāmabhava	places of desire
2 色有	གནུགས་ཀྱི་སྐྱིད་པ་	rūpabhava	places of form
3 無色有	གནུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱིད་པ་	arūpabhava	places of formless
三行	འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་	tri saṃskārakarma	3 types of karma formation
1 福行	བསོད་ནམས་	punya	meritorious actions
2 非福行	བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་	apunya	non-meritorious actions
3 不動行	མི་གཡོ་བ་	āniñjya	unfluctuating actions; invariable actions
三色處	གནུགས་གསུམ་	tividhena rūpasāṅgaho	3-fold compilation of form
1 有見有對色	བསྟན་ཡོད་དང་ཐོགས་དང་བཅས་པ་	sanidassanasappaṭigharūpaṃ	form seen and touched by sense-organs

2 無見有對色	བསྟན་མེད་དང་ཐོགས་དང་ བཅས་པ	anidassanasappaṭigharūpam	form which cannot be seen, but can be touched by sense-organs
3 無見無對色	བསྟན་མེད་དང་ཐོགས་མེད	anidassana-appaṭigharūpam	form which can neither be seen nor touched by sense-organs
三身	སྐྱ་གསུམ	trikāya [kāya-traya]	3 bodies of a buddha
1 法身	ཆོས་སྐྱ	dharmakāya	truth body
a 自性身	ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ	svabhāvikakāya	nature body
b 智慧法身	ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ	jñānadharmakāya	wisdom truth body
2 報身	ལོངས་སྐྱ	sambhogakāya	complete enjoyment body
3 化身	སྤུལ་སྐྱ	nirmāṇakāya	emanation body
三忍	བཟོད་པ་རྣམ་གསུམ	tri kṣānti	3 types of patience
1 耐他怨害忍	གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟུང་བའི་ བཟོད་པ		patience of not retaliating against someone who harms you
2 安受眾苦忍	སྤྱག་བསྐྱལ་དྲུང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ		patience of willingly enduring sufferings
3 法思勝解忍	ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ		patience of discriminative awareness of the dharma
三災	འཇིག་པ་རྣམ་གསུམ	tribhayāni	3 destructions
1 火災	མེ་གྱི་འཇིག་པ	agnibhayaṃ	destruction caused by fire
2 水災	ཕུ་ཡི་འཇིག་པ	udakabhayaṃ	destruction caused by water
3 風災	རླུང་གི་འཇིག་པ	vātabhayaṃ	destruction caused by wind
三受	ཆོར་བ་གསུམ	tri vedanāḥ	3 feelings
1 樂受	བདེ་བ	sukha-vedanā	joyous feeling
2 苦受	སྤྱག་བསྐྱལ	duḥkha-vedanā	painful feeling
3 不苦不樂受 [捨受]	བདུང་སྟོམས	upekṣā-vedanā	neutral feeling
三明	རིག་པ་གསུམ	tri vidyāḥ	3 insights
1 宿住智證明	ཐོན་གྱི་གནས་རིག་པ	pūrvā-nivāsāṇusmṛti	insight into the mortal conditions of self and others in previous lives
2 死生智證明	འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་རིག་པ	cyuty-utpāda-jñāna-sākṣātkriya-vidyā	knowledge of vanishing and reappearing of beings
3 漏盡智證明	ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པ	āsrava-kṣaya-jñāna-sākṣātkriya-vidyā	nirvāṇa insight
三法印	ཕྱག་རྒྱ་གསུམ, ལྷ་བ་བཀའ་བདག་པ	tri dṛṣṭinamitta mudra	3 seals of buddhist doctrine
1 諸行無常	འདྲུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ	sarvasaṃskāranityata	all products are impermanent
2 諸法無我	ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་ མེད་པ	sarvadharmasūnyāasvāmika	all phenomena are empty and selfless
3 涅槃寂靜	ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ	nirvāṇaśānta	nirvana is peace

三要[修行]	ལམ་གཙོ་ནམ་གསུམ་	tri pradhānamārga	3 principal aspects of the path
1 出離	ངེས་འབྱུང་	niḥsaraṇa	renunciation
2 菩提心	བྱང་སེམས་	bodhicitta	mind of enlightenment
3 正見	ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་	saṃyakdr̥ṣṭi	right view
三施	སྦྱིན་པ་ནམ་གསུམ་	tridānāni	3 types of giving
1 財施	ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་	dravyadānaṃ	giving material help
2 法施	ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་	dharmadānaṃ	giving dharma teachings
3 無畏施	མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་	abhaya-dānaṃ	giving protection from fear
三相[因明]	ཚུལ་གསུམ་	tri rūpa	3 modes of reasoning
1 宗法	ཕྱོགས་ཆོས་	pakṣadharmā	property of the subject
2 隨遍 [同品定有]	རྗེས་ཁྱབ་	anvaya-vyāpti	subsequent pervasion
3 倒遍 [異品遍無]	ཕྱོག་ཁྱབ་	vyatireka-vyāpti	counter pervasion
三相[三性]	མཆོན་ཉིད་གསུམ་	trīṇi lakṣaṇāni	3 characteristics
1 遍計所執	ཀྱན་བརྟགས་	parikalpita	imputed phenomena
2 依他起	གཞན་དབང་	paratantra	dependent phenomena
3 圓成實	ཡོངས་གྲུབ་	pariniṣpanna	ultimate phenomena
三界九地	ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་	tridhātu navabhūmi	3 realms and 9 levels
1 欲界	འདྲོད་ཁམས་	kamādhātu	desire realm
[五趣雜居地] [身異想異]	ལྷས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་ དད་པ་དག་	[nānātva-kāyā nānātva-saṃjñīnaḥ tad yathāmanuṣyā ekat yāścādevāḥ]	[beings with different bodies and different thoughts]
2 色界	གནུགས་ཁམས་	rūpadhātu	form realm
a 離生喜樂 [初靜慮]	བསམ་གཏན་དང་པོ་	prathamadhyāna	first concentration
b 定生喜樂 [第二靜慮]	བསམ་གཏན་གཉིས་པ་	dvitīyadhyāna	second concentration
c 離喜妙樂 [第三靜慮]	བསམ་གཏན་གསུམ་པ་	trīṭhyadhyāna	third concentration
d 捨念清淨 [第四靜慮]	བསམ་གཏན་བཞི་པ་	caturthadhyāna	fourth concentration
3 無色界	གནུགས་མེད་ཁམས་	ārūpyadhātu	formless realm
a 空無邊處	ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་	ākāśānantya	infinite space
b 識無邊處	ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་	vijñānānantya	infinite consciousness
c 無所有處	ཅི་ཡང་མེད་	akīṃcanya	nothingness
d 非想非非想 [有頂]	མྱེད་ཅེ་	bhavāgra	peak of cyclic existence
三毒	དུག་གསུམ་	tri viṣa	3 poisons
1 貪	འདྲོད་ཆགས་	rāga	desire
2 瞋	ཞེ་སྤང་	krodha	hatred; anger
3 痴	གཏི་མུག་	moha	ignorance
三律儀	སྦྱོར་པ་ནམ་པ་གསུམ་	tri saṃvara	3 types of vows

1 別解脫律儀	མོ་མོར་ཐར་བའི་སྡོམ་པ	prātimokṣasaṃvara	vows of individual liberation
2 菩薩律儀	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ	bodhisattvasaṃvara	bodhisattva vows
3 密咒律儀	གསང་སྤྱགས་ཀྱི་སྡོམ་པ	mantrasaṃvara	secret mantra vows
三苦	སྤྱག་བསྐལ་གསུམ	tri duḥkhatā	3 sufferings
1 苦苦	སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་	duḥkha duḥkhatā	suffering of pain
2 壞苦	འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་	vipriṇāma duḥkhatā	suffering of change
3 行苦	ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་	saṃskāra duḥkhatā	pervasive suffering
三乘	ཐེག་པ་གསུམ	trīṇi yānāni [tri-yāna]	3 vehicles
1 聲聞乘	ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ	śrāvakayāna	hearer's vehicle
2 獨覺乘	རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ	pratyekabuddhayāna	solitary realizer's vehicle
3 菩薩乘	བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ	bodhisattvayāna	bodhisattva's vehicle
三師	སློབ་དཔོན་གསུམ	tri ācāryāḥ	3 teachers
1 戒和尚	དགེ་ཚུལ་གྱི་སློབ་དཔོན	upadhyācāryaḥ	preceptor
2 羯磨師	ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན	karmavācācāryaḥ	announcing-preceptor
3 教授師	གསང་སྤྱོད་སློབ་དཔོན་སློབ་དཔོན	anūsāsanācāryaḥ	instructor
三根	དབང་པོ་གསུམ	trīṇi indriya-vaimātratā	3 levels of intelligence
1 鈍根	དབང་པོ་རྒྱལ་པོ	mṛdvindriyaḥ	poor intellect
2 中根	དབང་པོ་འབྲིང	madhyendriyaḥ	moderate intellect
3 利根	དབང་པོ་རྣམ་པོ	tīkṣṇendriyaḥ	sharp intellect
三時業	ལས་གསུམ	trīṇi karmāṇi	3 kinds of karma
1 順現法受業	མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས	dr̥ṣṭa-dharma-vedanīya-karma	karma bearing fruit in this present life
2 順次生受業	སྦྱིས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས	upapadya-vedanīya-karma	karma bearing fruit in the next life
3 順後次受業	ལན་གངས་གཞན་དུ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས	apara-pāryāya-vedanīya-karma	karma bearing fruit in the distant future
三清淨地	དག་པ་ས་གསུམ	tri viśuddhibhūmi	3 pure stages
1 第八地	ས་བརྒྱད་པ	aṣṭambhūmi	eighth stage
2 第九地	ས་དགུ་པ	navambhūmi	ninth stage
3 第十地	ས་བརྒྱུ་པ	daśambhūmi	tenth stage
三智	མཁྱེན་གསུམ	tri jñāna	3 kinds of knowledge
1 一切智	གཞི་ཤེས	sarvajñāna	knowledge of bases
2 道相智	ལམ་ཤེས	mārgajñāna	knowledge of paths
3 一切相智	རྣམ་མཁྱེན	vastujñāna	omniscient mind
三量	ཚད་མ་གསུམ	trīṇi pramāṇāni	3 awarenesses
1 現量	མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ	pratyakṣa-pramāṇa	direct valid cognizer
2 比量	རྟེན་དཔག་གི་ཚད་མ	anumāna-pramāṇa	inferential valid cognizer
3 聖教量	ཡུང་གི་ཚད་མ	āgama-pramāṇa	authoritative valid cognizer
三結	ཀླན་སྦྱོར་གསུམ	tri saṃyojana	3 constant fetters
1 薩迦耶見	འཇིག་ལྷ	satkāyadr̥ṣṭi	view of the transitory collection as real I and mine
2 戒禁取	ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཚན་འཇིག	sīlavrataparāmārśa	conception of [bad] ethics and modes of conduct as

3 疑	བེ་ཚོམ	vicikitsā	supreme doubt
三無自性	ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ	tri niḥsvabhāvatā	3 identityless phenomena
1 相無自性性	མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ	lakṣana niḥsvabhāvatā	identitylessness of characteristics
2 生無自性性	སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ	utpatti niḥsvabhāvatā	identitylessness of production
3 勝義無自性性	དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ	paramārtha niḥsvabhāvatā	identitylessness of ultimate phenomena
三無為法	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་གསུམ	tri asaṃskṛtādharmāḥ	3 uncompounded phenomena
1 虛空無為	ནམ་མཁའ	ākāśa	space
2 擇滅無為	སོ་སོར་བརྟགས་འགོག	pratisaṃkhyānirodha	analytical cessation
3 非擇滅無為	སོ་སོར་བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ	apratisaṃkhyānirodha	non-analytical cessation
三無漏根	ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ	tṛiṇi indriyāṇi	3 uncontaminated sense powers
1 未知當知根	མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ	anaññataññassāmitindriyaṃ	sense power of knowing all that is unknown
2 已知根	ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ	aññindriyaṃ	sense power of knowing all
3 具知根	ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ	aññātāvindriyaṃ	sense power of that which has the quality of knowing all
三涅槃	མྱང་འདས་གསུམ	tri nirvāṇa	3 nirvanas
1 有餘涅槃	ལྷག་བཅས་མྱང་འདས	sāvaśeṣanirvāṇa	nirvana with remainder
2 無餘涅槃	ལྷག་མེད་མྱང་འདས	nirvaśeṣanirvāṇa	nirvana without remainder
3 無住涅槃	མི་གནས་པའི་མྱང་འདས	apratiṣṭhitanirvāṇa	nirvana without abiding
三善根	དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ	tri kuśalamūla	3 root virtues
1 無貪善根	འདོད་ཆགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ	alobhakuśalamūla	root of virtue devoid of desire
2 無瞋善根	ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ	adveṣakuśalamūla	root of virtue devoid of hatred
3 無癡善根	གཏི་མུག་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ	amohakuśalamūla	root of virtue devoid of ignorance
三善趣	བདེ་འགོ་གསུམ	tri sugati	3 happy migrators; 3 happy migrations
1 天	ལྷ	deva	gods
2 人	མི	manuṣya	humans
3 阿素洛	ལྷ་མ་ཡིན	asura	demigods
三聖	འཕགས་པ་གསུམ	tṛiṇi āryāḥ	3 nobles
1 釋迦牟尼佛	ཤཱ་བྲ་བྱ་བ་པ	śākyamuni buddha	shākyamuni buddha
2 藥師佛	མཆན་གྱི་ལྷ་མ	bhāiṣajyaguru vāiḍūrya prabhaḥ	bhaisajyaguru buddha
3 阿彌陀佛	འོད་དཔག་མེད	amitābhaḥ	amitābha buddha
三聖[西方]	འཕགས་པ་གསུམ [རྒྱབ]	tṛiṇi āryāḥ	3 west nobles
1 阿彌陀佛	འོད་དཔག་མེད	amitābha buddha	amitābha buddha
2 觀世音菩薩	འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག	avalokiteśvara bodhisattva	avalokiteshvara bodhisattva

3 大勢至菩薩	མཐུ་ཆེན་ཐོབ	mahāsthāmaprāpta bodhisattva	mahāsthāmaprāpta bodhisattva
三圓滿	ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་གསུམ	tri saṃpanna	3 excellent accomplishments
1 自事圓滿	རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ	svārthasaṃpanna	accomplishment of one's own goals
2 他事圓滿	གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚྲིགས་པ	parārthasaṃpanna	accomplishment of others' goals
3 方便圓滿	དེ་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་ཕུན་ སུམ་ཚྲིགས་པ	dvavyārthasiddhiupāyasa ṃpanna	accomplishment of the means for achieving both goals
三惡趣 [三惡道]	ངན་འགྲོ་གསུམ	tridurgati	3 bad migrators; 3 bad migrations
1 地獄	དུལ་བ	nāraka	hell beings
2 餓鬼	ཡི་དྲགས	preta	hungry ghosts
3 傍生[畜生]	དུད་འགྲོ	tiryāṅc	animals
三業	ལས་གསུམ	trīṇi karmāṇi	3 actions
1 善業	བདེ་བ་ཕྱུར་འགྱུར་གྱི་ལས	sukhitakarma	karma giving rise to happiness
2 惡業	སྤྱག་བསྐལ་ཕྱུར་འགྱུར་གྱི་ལས	duḥkhitakarma	karma giving rise to suffering
3 無記業	བདང་སྟོམས་གྱི་ལས	upekṣakakarma	karma giving rise to indifferent feelings
三業	ལས་གསུམ	trīṇi karmāṇi	3 actions
1 身業	ལུས་གྱི་ལས	kāyakarmaṃ	physical actions
2 語業	ངག་གི་ལས	vākkarmaṃ	verbal actions
3 意業	ཡིད་གྱི་ལས	manokarmaṃ	mental actions
三業	ལས་གསུམ	trīṇi karmāṇi	3 actions
1 福業	བསོད་ནམས་གྱི་ལས	puṇyakarma	virtuous karma
2 非福業	བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས	apuṇyakarma	non-virtuous karma
3 不動業	མི་གཡོ་བའི་ལས	acalakarma	unfluctuating karma
三業果	ལས་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ	tri karmaphala	3 types of karmic effect
1 異熟果	རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ	vipākaphala	fruition effect
2 等流果	རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ	niṣyandaphala	causally concordant effect
3 增上果	བདག་པོའི་འབྲས་བུ	adhipatiphala	owned effect
三解脫門	རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ	trivimokṣamukha	3 doors of liberation
1 空解脫門	རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ ཉིད	sūnyatāvimokṣamukha	liberation through emptiness
2 無相解脫門	རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་ མེད་པ	animittavimokṣamukha	liberation through signlessness
3 無願解脫門	རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་ མེད་པ	praṇihitavimokṣamukha	liberation through wishlessness
三聚[三品]	ཕུང་པོ་གསུམ་པ	tri skandha	3 heaps
1 敬禮	ཕྱག་འཆལ་བ	namaḥvandana	heap of prostration
2 悔過	ཐྲིག་པ་བཤགས་པ	deśayā	heap of confession
3 隨喜	རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ	anumoda	heap of rejoicing

[回向]	བསྐྱེད་པ་	[pariṇāma]	[dedication]
三聚淨戒	ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་གསུམ་	trividhāni śīlāni	3 types of morality
1 律儀戒	ཉེས་སྦྱོང་སྦོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་	duṣkṛtasaṃavaraśīla	morality of abstention from misbehaviour
2 攝善法戒	དགེ་བའི་ཚོས་སྦྱང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་	kuśaladhārmasmāgrahaśīla	morality of integrating virtues
3 饒益有情戒	སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་	sattvakṛtyaśīla	morality of working for the welfare of other sentient beings
三際	ཆ་གསུམ་	trikāṇḍaka	3 times
1 前際	ཐའི་སྐབས་	pūrvānta	past time
2 後際	བྱིད་སྐབས་	aparānta	future time
3 中際	བར་སྐབས་	madhyānta	present time
三種化身	སྐུལ་སྐུ་གསུམ་	tri nirmāṇakāya	3 emanation bodies of a buddha
1 事業化身	བཟོ་བོ་སྐུལ་སྐུ་	śilpin nirmāṇakāya	artisan emanation
2 受生化身	སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུ་	janma nirmāṇakāya	miscellaneous emanation
3 最勝化身	མཆོག་གི་སྐུལ་སྐུ་	uttama nirmāṇakāya	supreme emanation
三種示導	ཆོ་འདུལ་གསུམ་	trīṇi prātihāryāni	3 kinds of miracle
1 神變示導	ཆོ་འདུལ་ཏེ་སྐྱེ་རྒྱ་འདུལ་གྱི་ཆོ་འདུལ་	ṛddhiprātihāryaṃ	miracle of body
2 記心示導	ཐུགས་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འདུལ་	anusāsanīprātihāryaṃ	miracle of mind
3 教誡示導	གསུང་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འདུལ་	ādeśanāprātihāryaṃ	miracle of speech
三種正因	རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་	tri saṃyakhetu	3 correct reasons
1 果正因	འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་	kāryahetu	correct reason of effect
2 自性正因	རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་	svabhāvahetu	correct reason of nature
3 不可得正因 [不見正因]	མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་	anupalabdhihetu	correct reason of non-cognition
三種似因	རྟགས་ལྟར་སྤང་གསུམ་	tri hetuvābhāsa	3 wrong reasons
1 不成因	མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་	asiddhahetu	unestablished reason
2 相違因	འགལ་བའི་རྟགས་	viruddhahetu	contradictory reason
3 不定因	མ་ངེས་པའི་རྟགས་	anekāntikahetu	uncertain reason
三種定	ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་	tri samādhi	3 meditative stabilizations
1 健行定	དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	śuraṃgamasamādhi	meditative stabilization going like a hero
2 如幻定	སྐྱུ་མ་ཉ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	māyopamasamādhi	meditative stabilization like an illusion
3 金剛喻定	རྡོ་རྗེ་ཉ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	vajropamasamādhi	meditative stabilization like a vajra
三種所知	གཞུལ་བྱའི་གནས་གསུམ་	tri prameyabhāva	3 objects of knowledge
1 現前	མངོན་གྱུར་	pratyakṣa	manifest phenomena
2 隱晦	སྐྱག་གྱུར་	prokṣa	obscure phenomena

3 非常隱晦	ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཟུར	atiprokṣa	extremely obscure phenomena
三種慈悲	སྤྱིང་རྩེ་རྣམ་གསུམ	trikarūṇa	3 types of compassion
1 眾生緣慈	སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ	sattvāmbanā	compassion merely observing sentient beings
2 法緣慈	ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ	dharmāmbanā	compassion observing the doctrine
3 無緣慈	དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ	anāmbanāmbanā	compassion observing the lack of true existence
三種薩埵	སེམས་དཔའ་གསུམ་བརྟེན་པས་	tri sattva	3 types of sattvas [beings]
1 誓句薩埵	དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་	samayasattva	commitment being
2 智慧薩埵	ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་	jñānasattva	wisdom being
3 定薩埵	ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་	samādhisattva	concentration being
三慧	ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ	tri vidhā prajñā	3 types of wisdom
1 聞所成慧	ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་	śruta-mayīprajñā	wisdom acquired through hearing
2 思所成慧	བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་	cintā-mayī prajñā	wisdom acquired through contemplation
3 修所成慧	བསྒྲམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་	bhāvanā-mayī prajñā	wisdom acquired through meditation
三學	བསླབ་པ་གསུམ	tri śikṣā	3 trainings
1 增上戒學 [戒學]	སྙག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་	adhiśīlāśikṣā	training in higher discipline; ethics
2 增上心學 [定學]	སྙག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་; ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་བསླབ་པ་	adhicittaśikṣā; samādhiśikṣā	training in higher meditative stabilization
3 增上慧學 [慧學]	སྙག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་	adhiprajñāśikṣā	training in higher wisdom
三藏	ཐེ་ཕྱོད་གསུམ	tripīṭaka	3 scriptural collections
1 經藏	མདྲ་ཐེའི་ཐེ་ཕྱོད་	sutrāntapīṭaka	sets of discourses
2 律藏	འདུལ་བའི་ཐེ་ཕྱོད་	vinayapīṭaka	sets of discipline
3 論藏	ཆོས་མདོན་པའི་ཐེ་ཕྱོད་	abhidharmapīṭaka	sets of manifest knowledge
三轉法輪	འཁོར་ལོ་རེམ་པ་གསུམ	tri dharmacakra	3 turnings of the wheel of dharma
1 第一法輪 [四諦法輪]	འཁོར་ལོ་དང་པོ་ [བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་]	prathama dharmacakra	the first turning of the wheel of dharma
2 第二法輪 [無相法輪]	འཁོར་ལོ་བར་པ་ [མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་]	mādhyā dharmacakra	the second turning of the wheel of dharma
3 第三法輪 [分別法輪]	འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ [ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་]	antya dharmacakra	the third turning of the wheel of dharma
三歸依	སྐྱབས་གསུམ	triśaraṇagamanam	3 refuges
1 歸依佛	སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ	buddhaṃ śaraṇam gacchāmi	taking the buddha as refuge
2 歸依法	ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ	dharmam śaraṇam gacchāmi	taking the dharma as refuge

3 歸依僧	དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆོའོ	saṅghaṃ śaraṇaṃ gacchāmi	taking the saṅgha as refuge
三寶	དཀོན་མཆོག་གསུམ	triratnāni [ratnatraya]	3 Jewels
1 佛寶	སངས་རྒྱལ	buddha	buddha, the fully enlightened one
2 法寶	ཆོས	dharma	dharma, the teachings
3 僧寶	དགེ་འདུན	saṅgha	sangha, the holy community
四力對治	གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི	catvāri pratipak śabala	4 opponent forces
1 依止力	རྟེན་གྱི་སྟོབས	āśraya-bala	force of reliance
2 對治力	གཉེན་པོའི་སྟོབས	pratipakṣa-bala	force of overcoming misdeeds through antidotes
3 能破力	རྣམ་པར་སྦྱང་འབྱེན་པའི་སྟོབས	viduśaṇa-bala	force of repentance
4 防護力	ཉེས་པ་ལས་སྦྱར་ཐོག་པའི་སྟོབས	nivṛtti-bala	force of not repeating the misdeeds
四大宗派	གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི	catvāri siddhānta	4 tenets
1 婆沙部 [說分別部]	བྱེ་བྲག་སྣ་བ	vaibhāṣika	vaibhāṣika
2 經量部	མདོ་ལྡེ་པ	sautrāntika	sautrāntika
a 隨教行經量 部	ལུང་གི་རྟེན་འབྲང་མདོ་ལྡེ་པ	āgama-anusārin sautrāntika	sautrāntika-follower of scripture
b 隨理行經量 部	རིགས་བའི་རྟེན་འབྲང་མདོ་ལྡེ་པ	nyāya-anusārin sautrāntika	sautrāntika-follower of reasoning
3 唯識宗	སེམས་ཅམ་པ	cittamātrin	mind only school
a 隨教行唯識 宗	ལུང་གི་རྟེན་འབྲང་སེམས་ཅམ་པ	āgama-anusārin cittamātrin	cittamātrin-follower of scripture
b 隨理行唯識 宗	རིགས་བའི་རྟེན་འབྲང་སེམས་ ཅམ་པ	nyāya-anusārin cittamātrin	cittamātrin-follower of reasoning
4 中觀宗	དབུ་མ་པ	mādhyamika	middle way school
a 中觀宗自續 派	དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ	mādhyamika svātantrika	mādhyamika svātantrika
b 中觀宗應成 派	དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ	mādhyamika prāsaṅgika	mādhyamika prāsaṅgika; consequence school
四大洲	སྤྱིང་བཞི	catvāri dvīpāni	4 continents
1 東勝身洲	ཤར་ལུས་འཕགས་པོ	Pūrvavideha	East Continent; Great Body
2 南瞻部洲	ཕྱོད་འཛམ་བུ་སྤྱིང	Jambudvīpa	South Continent; Jambudvīpa
3 西牛貨洲	ནུབ་བ་ལང་ཕྱོད	Aparagodānīya	West Continent; Using Oxen
4 北俱盧洲	བྱང་སྤྱི་མི་སྦྱན	Uttarakuru	North Continent; Unpleasant Sound
四三摩地	ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི	catvāri samādhi	4 meditative stabilizations
1 健行三摩地	དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་ འཛིན	śuraṃgamasamādhi	meditative stabilization going as a hero
2 虛空庫三摩地	ནམ་མཐའ་མཛོད་གྱི་ཏིང་ངེ་ འཛིན	gaganagañjasamādhi	meditative stabilization like a sky treasury
3 無垢三摩地	དྲི་མ་མཛོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན	vimalasamādhi	stainless meditative

			stabilization
4 獅子奮迅三摩地	མེང་གེ་རྣམ་པར་འགྱིང་བའི་ ཏིང་ངེ་འཛིན	simḥavijṛmbhi tasamādhi	meditative stabilization like a loftily looking lion
四不定	གཞན་འགྱུར་བཞི	catur aniyata	4 changeable mental factors
1 睡眠	གཉིད	middha	sleep
2 惡作	འཁྱོད་པ	kaukr̥tya	regret
3 尋	རྟོག་པ	vitarka	investigation
4 伺	དཔྱད་པ	vicāra	analysis
四生	སྐྱེ་གནས་བཞི	caturyoni	4 types of birth
1 卵生	མངལ་སྐྱེས	jārāyujā	birth from an egg
2 胎生	གོང་སྐྱེས	aṇḍajā	birth from a womb
3 濕生	དྲོད་གསེར་ལས་སྐྱེས་པ	samsvedajā	birth from heat and moisture
4 化生	བརྒྱས་སྐྱེས	upapādukājā	miraculous birth
四加行位	སྦྱོར་ལམ་བཞི	caturprayogamārga	4 levels of the path of preparation
[四順抉擇分]	[ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི]	[catvāri nirvedha bhāgīya]	
[四善根]	[དགེ་རྩ་བཞི]	[catvāri kuśalamūla]	[4 good roots]
1 煖	དྲོད	uṣmagata	heat
2 頂	ཕྱི་མོ	mūrdhan	peak
3 忍	བཟོད་པ	kṣānti	forbearance
4 世第一法	འཇིག་རྟེན་པའི་ཚས་ཀྱི་མཆོག	laukikāgryadharma	supreme mundane qualities
四正斷	ཡང་དག་སྦྱོང་བ་བཞི	catvāri samyakprahāṇa	4 thorough abandonings
1 未生惡令不生	མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བཀྲེད་པ	utpannānāṃ kuśalamūlānāṃ saṃrakṣaṇaṃ	non-generation of afflictions not yet generated
2 已生惡令滅	མི་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྦྱོང་བ	utpannānāṃ akuśalānāṃ prahāṇaṃ	abandoning of afflictions already generated
3 未生善令生	དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ	anutpannānāṃ samutpāda	generation of pure phenomena not yet generated
4 已生善令增長	དགེ་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བ	anutpannānāṃ punarnutpāda	increasing of pure phenomena already generated
四有	སྐྱིད་པ་བཞི	catvāro bhavāḥ	4 states of birth
1 中有	བར་དོའི་སྐྱིད་པ	antarābhava	intermediate state
2 生有	སྐྱེ་བའི་སྐྱིད་པ	upattibhava	birth state
3 本有	སྦྱོར་དུས་ཀྱི་སྐྱིད་པ	sākṣinbhava	live state
4 死有	འཆི་བའི་སྐྱིད་པ	maraṇabhava	death state
四向四果	ལྷགས་གནས་བརྒྱུད	aṭṭha āryapudgalāḥ	4 enterers and 4 abiders
1 預流向 [須陀洹向]	རྩུན་ལྷགས་ལྷགས་པ	śrota-āpatti-pratipannaka	enterer into the fruit of a stream-winner
2 預流果 [須陀洹果]	རྩུན་ལྷགས་འབྲས་གནས	śrota āpanna	stream-winner
3 一來向 [斯陀含向]	ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ	sakṛdāgāmi-pratipannaka	enterer into the fruit of a once-returner

4 一來果 [斯陀含果]	བྱིར་འོང་འབྲས་གནས	sakṛd āgāmina	abider in the fruit of a once-returner
5 不還向 [阿那含向]	བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ	anāgāmi-pratipannaka	enterer into the fruit of a never returner
6 不還果 [阿那含果]	བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས	ana āgāmina	abider in the fruit of a never returner
7 阿羅漢向	དག་བཅོམ་ཞུགས་པ	arhat-pratipannaka	enterer into the fruit of a foe-destroyer
8 阿羅漢果	དག་བཅོམ་འབྲས་གནས	arhat	abider in the fruit of a foe-destroyer
四劫[四中劫]	བསྐལ་བཞི	caturkalpāḥ	4 intermediate aeons
1 成劫	ཆགས་པའི་བསྐལ་པ	vivarta-kalpāḥ	aeons of the formation
2 住劫	གནས་པའི་བསྐལ་པ	vivarta-siddha-kalpāḥ	aeons of its persistence
3 壞劫	འཇིག་པའི་བསྐལ་པ	saṃvarta-kalpāḥ	aeons of its dissolution
4 空劫	སྟོང་པའི་བསྐལ་པ	saṃvarta-siddha-kalp aḥ	aeons of vacuity
四吠陀	བྲམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་བཞི	catvāri brahminveda	4 vedas of brahmins
1 梨俱吠陀	རྟན་ངག	ṛg-vedaḥ	science of poetry
2 夜柔吠陀	མཚན་སྦྱོན	yajur-vedaḥ	science of sacrifice
3 娑摩吠陀	ནེས་བརྗོད	sāma-vedaḥ	science of aphorisms
4 阿闍婆吠陀	སྤྲོད་སྤྲོང	atharva-vedaḥ	science of administration
四作意	ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི	catvāri manaskāra	4 mental engagements
1 力勵運轉作意	སྦྱོར་སྦྲེ་འབྱུག་པ	balavāhana	forcible engagement
2 有間缺運轉作意	བར་དུ་ཆད་ཅིང་འབྱུག་པ	sacchidravāhana	interrupted engagement
3 無間缺運轉作意	ཆད་པ་མེད་པར་འབྱུག་པ	niśchidravāhana	uninterrupted engagement
4 無功用運轉作意	ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུག་པ	anābhogovāhana	spontaneous engagement
四空	སྟོང་ཉིད་བཞི	catvāri śūnyatā	4 emptinesses
1 有性空	དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད	bhāva śūnyatā	emptiness of a thing
2 無性空	དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད	abhāva śūnyatā	emptiness of non-things
3 本性空	རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད	prakṛti śūnyatā	emptiness of nature
4 他性空	གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད	parabhāva śūnyatā	emptiness of other-nature
四姓	རིགས་བཞི	catvāri varṇāḥ	4 castes of Hintu society
1 婆羅門[淨行]	བྲམ་ཟེའི་རིགས	brāhmaṇaḥ	priest caste
2 刹帝利[王種]	རྒྱལ་རིགས	kṣatrīyaḥ	warrior caste
3 吠舍[商賈]	རྩིས་རིགས	vāīśyaḥ	merchant caste
4 戌陀羅 [農獵人]	དམངས་རིགས	śūdraḥ	labourer caste
四依	རྟོག་པ་བཞི	catvāri pratisaraṇāni	4 reliances
1 依義不依語	དོན་ལ་རྟོག་པར་བྱའི་ཚིག་འབྲུ་ ལ་རྟོག་པར་མི་བྱ	artha-pratisaraṇena bhavitavyaṃ na vyañjana-pratisaraṇena	relying on meaning and not on the expression

2 依法不依人	ཆོས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ	dharma-pratisaraṇena bhavitavyaṃ na pudgala-pratisaraṇena	relying on teachings and not on the person
3 依智不依識	ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ	jñāna-pratisaraṇena bhavitavyaṃ na vijñāna-pratisaraṇena	relying on wisdom and not on an ordinary mind
4 依了義經不依不了義經	ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ཟླ་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་ཟླ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ	nītārtha-sūtra-pratisaraṇena bhavitavyaṃ na neyārtha-sūtra-pratisaraṇena	relying on definitive teachings and not on interpretive teachings
四取	ཉེར་ལེན་བཞི	catvāri upādānāni	4 compulsive acquisitions
1 欲取	འདོད་པ་ཉེར་ལེན་པ	rāga	compulsive acquisition of desire
2 見取	ལྟ་བ་ཉེར་ལེན་པ	dṛṣṭi	compulsive acquisition of view
3 戒禁取	ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེར་ལེན་པ	śīlavṛataparāmarśa	compulsive acquisition of regarding moral discipline and practices as superior
4 我語取	བདག་ལྟ་ཉེར་ལེན་པ	ahamdṛṣṭi	compulsive acquisition of the view of self
四法印	ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་	catvāri dṛṣṭinamitta mudra	4 seals of buddhist doctrine
1 諸行無常	འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ	sarvasaṃskāranityatā	all products are impermanent
2 有漏皆苦	ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་བ	sarvasāstravaduḥ khata	all contaminated things are miserable
3 諸法無我	ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ	sarvadharmasūnyāasvāmika	all phenomena are empty and selfless
4 涅槃寂靜	ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ	nirvāṇaśānta	nirvana is peace
四念住	དྲན་པ་ཉེར་ལེན་བཞི	catvāri smṛtyūpasthāna	4 mindful establishments
1 身念住	ལུས་དྲན་པ་ཉེར་ལེན་བཞི	kāya-smṛty-upasthānaṃ	mindful establishments of body
2 受念住	ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་ལེན་བཞི	vedanā-smṛty-upasthānaṃ	mindful establishments of feelings
3 心念住	སེམས་དྲན་པ་ཉེར་ལེན་བཞི	citta-smṛty-upasthānaṃ	mindful establishments of thoughts
4 法念住	ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་ལེན་བཞི	dharma-smṛtyupasthānaṃ	mindful establishments of phenomena
四法作沙門	དག་སྦྱང་གི་ཆོས་བཞི	catvāraḥ śramaṇakāraka dharmāḥ	4 precepts of a monk
1 他罵不應返罵	གཞེ་ཡང་སྐར་མི་གཞེ་བ	ākruṣṭena na pratyākroṣṭaryam	not to scold another although being scold
2 他瞋不應返瞋	ཁྲོས་ཀྱང་སྐར་མི་ཁྲོ་བ	roṣitena na pratiroṣitvyam	not to become angry when incited to angry
3 他調不應返調	མཛང་བྱས་ཀྱང་སྐར་མི་བྱ་བ	bhaṇḍitena na pratiroṣitvyam	not to reveal another's faults when he does so
4 他打不應返打	བརྡེག་ཀྱང་སྐར་མི་བརྡེག་པ	tāḍiteṇa na pratitāḍitavyam	not to hit another in return when being hit
四事業	འཕྲིན་ལས་བཞི	catvāri samudacāra	4 types of virtuous activity
1 息災	ཞི་བའི་ལས་	śānticāra	activity of peace
2 增益	རྒྱས་པའི་ལས་	vipulacāra	activity of increase

3 懷愛	དབང་གི་ལས	bhāgyacāra	activity of power
4 降伏	དྲག་པོའི་ལས	raudracāra	activity of force
四食	ཟས་བཞི	catvāriāhārāḥ	4 types of food
1 段食	ཁམ་གྱི་ཟས	kavatikāhārāḥ	coarse food
2 觸食	རེག་པའི་ཟས	sparśāhārāḥ	food of touch
3 意思食	ཡིད་ལ་སེམས་པའི་ཟས	manaḥsamśetanāhārāḥ	food of mental thought
4 識食	རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཟས	vijñānāhārāḥ	food of consciousness
四神足	རྩ་འཁུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི	catvāraḥ ṛddhipāda	4 legs of manifestation; 4 legs of emanation
1 欲神足	འདུན་པ	chandaḥ	leg of manifestation of aspiration
2 勤神足	བརྩོན་འགྲུས	vīryaḥ	leg of manifestation of effort
3 心神足	བསམ་པ	cittaḥ	leg of manifestation of thought
4 觀神足	དཔྱད་པ	mīmāṃsā	leg of manifestation of analysis
四威儀	སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བཞི	catur vidhacāra	4 activities
1 行	འགྲོ་པ	gamaṇam	walking
2 住	འཆག་པ	vasanaṇam	standing
3 坐	འདུག་པ	niśīdanaṇam	sitting
4 臥	ཉལ་བ	śayānaṇam	sleeping
四記問	ལུང་བསྟན་པ་བཞི	catvāri vyākaraṇāni	4 methods of dealing with questions
1 一向記	མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ	ekāṃśavyākaraṇam	direct answer
2 分別記	རྣམ་པར་ཐྱེ་སྟེ་ལུང་བསྟན་པ	vibhajyavyākaraṇam	discriminating answer
3 反問記	ཡིངས་སུ་བེས་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ་ སྐར་དྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པ	paripṛcchāvyākaraṇam	questioning in return
4 默置記	བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ	sthāpanīyavyākaraṇam	silence
四現量	མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་བཞི	catvāri pratyakṣapramāṇa	4 direct valid cognizers
1 根現量	དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ	indriya-pratyakṣa-pramāṇa	sense direct valid cognizer
2 意現量	ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ	mānasa-pratyakṣa-pramāṇa	mental direct valid cognizer
3 自證現量	རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ	svasaṃvedana-pratyakṣa-pramāṇa	self-knowing direct valid cognizer
4 瑜伽現量	རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ	yogi-pratyakṣa-pramāṇa	yogic direct valid cognizer
四密續	རྩྭ་ཐེ་བཞི	catvāri tantra	4 classes of tantra
1 作續	བྱ་རྩྭ	kṛīya tantra	action tantra
2 行續	སྤྱོད་རྩྭ	cārya tantra	performance tantra
3 瑜伽續	རྣལ་འབྱོར་རྩྭ	yoga tantra	yoga tantra
4 無上瑜伽續	རྣལ་འབྱོར་མཐོན་རྩྭ	anuttarayoga	highest yoga tantra
四眾	འཁོར་རྣམ་བཞི	catvāraḥ paraśadāḥ	4 types of monastic community
1 苾芻[比丘]	དགེ་སྤྱོད་པ	bhikṣu	monk
2 苾芻尼[比丘尼]	དགེ་སྤྱོད་མ	bhikṣunī	nun

3 鄔波索迦 [優婆塞,近事男]	དག་བསྟན་པ	upāsaka	layman
4 鄔波斯迦 [優婆夷,近事女]	དག་བསྟན་མ	upāsikā	laywoman
四智	ཡེ་ཤེས་བཞི	catvāri jñānāni	4 wisdoms
1 大圓鏡智	མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས	ādarśajñāna	mirror-like wisdom
2 平等性智	མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས	samatajñāna	wisdom of equality
3 妙觀察智	སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས	pratyavekṣanājñāna	wisdom of discrimination
4 成所作智	བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས	kṛtyānusthāna jñāna	wisdom of accomplishment
四無色定 [四無色等至]	གཟུགས་མེད་སྟོམས་འཇུག་བཞི	catvāri arūpasamāpatti	4 formless meditative absorptions
1 空無邊處	ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟོམས་འཇུག	ākāśānantyāyatanam	meditative absorption of infinite space
2 識無邊處	རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟོམས་འཇུག	vijñānānantyāyatanam	meditative absorption of infinite consciousness
3 無所有處	ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག	ākīñcanyāyatanam	meditative absorption of nothingness
4 非想非非想處 [有頂]	འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་ མིན་གྱི་སྟོམས་འཇུག	naivasamjñānāsamjñāyat anam	meditative absorption of neither-discrimination-nor-n on-discrimination [peak of cyclic existence]
四無所畏	མི་འཇིགས་པ་བཞི	catvāravaiśāradya	4 fearlessnesses
1 正等覺無畏	ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་ རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མི་ འཇིགས་པ	sarvadharmābhisambodhi vaiśāradyam	fearlessness with respect to asserting that I am completely and perfectly enlightened with respect to all phenomena
2 漏永盡無畏	ཟག་པ་ཟད་པ་ཐམས་ཅད་ མཁྱེན་མི་འཇིགས་པ	sarvāsraṇakṣayaajñānavai śāradyam	fearlessness with respect to teaching that the afflictive obstructions and obstructions to omniscience are to be ceased
3 說障法無畏	བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་ པ་ལ་མི་འཇིགས་པ	antarāyikadharmānyathāt vaniścītavyākaraṇavaiśār adyam	fearlessness with respect to teaching the paths of deliverance
4 說出道無畏	ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་ པ་ལ་མི་འཇིགས་པ	sarvasampadadhigamāya nairyāṇikapratipattatathva vaiśāradyam	fearlessness with respect to teaching that the obstructions are to be ceased
四無為法	འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་བཞི	catvāri saṃskṛtadharma	4 uncompounded phenomena
1 虛空無為	ནམ་མཁའ	ākāśa	space
2 非擇滅無為	སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ	apratisamkhyānirodha	non-analytical cessation
3 擇滅無為	སོ་སོར་བརྟགས་འགོག	pratisamkhyānirodha	analytical cessation
4 真如	དེ་བཞིན་ཉིད	tathatā	suchness
四無量	ཆད་མེད་བཞི	catvārapramāṇa	4 immeasurables
1 慈無量	བྱམས་པ་ཆད་མེད	maitrīapramāṇa	immeasurable love
2 悲無量	སྙིང་རྗེ་ཆད་མེད	karuṇāpramāṇa	immeasurable compassion

3 喜無量	དགའ་བ་ཚད་མེད	muditāpramāṇa	immeasurable joy
4 捨無量	བདང་སྟོམས་ཚད་མེད	upekṣāpramāṇa	immeasurable equanimity
四無礙解	སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི	catvāriṃpratisaṃvid	4 perfect specific understandings
1 義無礙解	དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ	arthapratisavid	specific perfect understanding of meaning
2 法無礙解	ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ	dharmapratisavid	specific perfect understanding of dharma
3 詞無礙解	ངེས་ཚིག་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ	niruktiṃpratisavid	specific perfect understanding of definitive words
4 辯無礙解	སྟོབས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ	pratibhānapratisavid	specific perfect understanding of confidence
四喜	དགའ་བ་བཞི	catvāri muditā	4 joys
1 初喜	དགའ་བ	muditā	joy
2 勝喜	རབ་དུ་དགའ་བ	pramuditā	great joy
3 極喜	ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ	viśeṣamuditā	exalted joy
4 俱生喜	ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ	sahajamuditā	innate joy
四聖諦	འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི	catvāri āryasatya	4 noble truths
1 苦聖諦	སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པ	duḥkhasatya	true sufferings
2 集聖諦	ཀླན་འབྱུང་བདེན་པ	samudayasatya	true origins of suffering
3 滅聖諦	འགོག་པའི་བདེན་པ	nirodhasatya	true cessations of suffering
4 道聖諦	ལམ་གྱི་བདེན་པ	mārgasatya	true paths out of suffering
四業[俱舍]	ལས་བཞི	catvāri karmāṇi	4 actions
1 黑黑異熟業	གནག་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ གནག་པ	karmaṃ kṛṣṇa-vipākam	black result due to black actions
2 白白異熟業	དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ དཀར་པ	karmaṃ śuklaṃ śukla-vipākam	white result due to white actions
3 黑白黑白異熟業	དཀར་གནག་དུ་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་ སྒྲིན་པ་དཀར་གནག་དུ་ འགྱུར་པ	karmaṃ kṛṣṇa-śuklaṃ kṛṣṇa-śukla-vipākam	black-white result due to black-white actions
4 非黑非白無異熟業能盡諸業	མི་གནག་ཅིང་མི་དཀར་ལ་རྣམ་པར་ སྒྲིན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ ལས་ཟད་པར་འགྱུར་པ	karmaṃ akṛṣṇam aśuklaṃ akṛṣṇaśukla-vipākam karmaṃ karma-kṣayāya saṃvartati	lacking result and destroying the actions due to non-black and non-white actions
四種分別	རྣམ་རྟོག་བཞི	caturvidho vikalpaḥ	4 conceptions
1 所取分別	གཟུང་རྟོག	grāhya-vikalpa	conceptions of grasping at objects
a 雜染所取分別	ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག	kleśagrahyakalpa	grasping at deluded phenomena
b 清淨所取分別	རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག	vyavadānagrahyakalpa	grasping at purified phenomena
2 能取分別	འཛིན་རྟོག	grāhaka-vikalpa	conceptions of grasping at the subject
c 實有能取分別	རྒྱལ་འཛིན་རྟོག་པ	dravyagrahakalpa	grasping at substantial phenomena
d 假有能取分別	བདགས་འཛིན་རྟོག་པ	prajñāptigrahakalpa	grasping at imputed

			phenomena
四種反省	སྒོ་ཐླག་རྣམ་བཞི	catvāri āśaya	4 thought transformations
1 暇滿難得	དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བསམ་པ		realizing the preciousness of human birth
2 死亡無常	འཆི་བ་མི་རྟག་བསམ་པ		realizing the impermanence of life
3 輪迴痛苦	འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པ		realizing the faults of cyclic existence
4 業果決定	ལས་བཟང་དན་གྱི་འབྲས་སྤྱད་བདེ་སྤྱད་གཉིས་སྤྱད་དེས་པར་བསམ་པ		realizing that pleasure and suffering result from good and bad actions, respectively
四種妙陀羅尼門	གཟུངས་གྱི་སྒོ་བཞི	catvāri dhāraṇī	4 doors of retention
1 忍陀羅尼門	བཟོད་པའི་གཟུངས་	kṣāntidhāraṇī	retention of patience
2 咒陀羅尼門	སྒྲགས་གྱི་གཟུངས་	mantradhāraṇī	retention of secret speech
3 詞陀羅尼門 [法陀羅尼]	ཚིག་གི་གཟུངས་	vākya dhārani	formula for retaining words
4 義陀羅尼門	དོན་གྱི་གཟུངས་	arthadhārani	formula for retaining meaning
四種定 [加行道]	ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི	catvāri samādhi	4 meditative stabilizations
1 明得	སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	saṃvedana āloka-labdha-samādhi	meditative stabilization of achieving perception of emptiness
2 明增	སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	vrddha-āloka-samādhi	meditative stabilization of the increase of the perception of emptiness
3 入真義一分 [印順定]	དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་ ལྷགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	tattva-artha-eka-deśapravi ṣṭa-samādhi	meditative stabilization which understands suchness one-sidedly
4 無間	བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་	ānantarya-samādhi	uninterrupted meditative stabilization
四種所緣	དམིགས་པ་བཞི	catvāri śamathālaṃbana	4 objects of calm abiding meditation
1 遍滿所緣	ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ	vyāpyālaṃbana	pervasive objects
a 有分別影相 所緣	རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་ པའི་གཟུགས་བརྟན་	savikalpakapratibimba	analytical image
b 無分別影相 所緣	རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་ བརྟན་པ	nirvikalpapakratibim	non-analytical image
c 事邊際所緣	དངོས་པོའི་མཐའ་ལ་དམིགས་པ	vastvantālaṃbana	limits of phenomena
d 所作成就所 緣	དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ	kṛtyānuṣṭhāna	thorough achievement of the purpose
2 淨行所緣	སྤྱད་པ་རྣམ་སྤྱོད་གི་དམིགས་པ	caritaviśodhana-ālamban a	object for purifying behaviour
a 多貪行者 緣不淨	འདོད་ཆགས་ མི་སྤྱད་པ	[rāga] [aśubha]	[desire] [ugliness]
b 多瞋行者 緣修慈	ཞེ་སྤང་ བྱམས་པ	[dveṣa] [maitri]	[hatred] [love]
c 多癡行者	གཏི་མུག	[moha]	[obscurations]

緣眾緣性諸 緣起	རྟེན་འབྱུང	[pratītyasamutpāda]	[dependent-arising]
d 憍慢行者	ང་རྒྱལ	[māna]	[pride]
緣界差別	ཁམས	[dhātu]	[division of constituents]
e 尋思行者	རྣམ་རྟོག	[vikalpa]	[discursiveness]
緣入出息念	དབུགས་ཕྱི་ནང་རྒྱ་བ	[ānāpāna]	[inhalation and exhalation of the breath]
3 善巧所緣	མཁས་པའི་དམིགས་པ	kauśalyā lambana	skilful objects
a 蘊善巧	ཕུང་པོ	skandha	aggregates
b 界善巧	ཁམས	dhātu	constituents
c 處善巧	སྐྱེ་མཆེད	āyatana	sources
d 緣起善巧	རྟེན་འབྱུང	pratītyasamutpāda	dependent-arising
e 處非處善巧	གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ	sthānāsthāna	appropriate and inappropriate
4 淨惑所緣	ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་དམིགས་པ	kleśaviśodhana-ā lambana	objects for purifying afflictions
四種灌頂	དབང་བཞི	catvarabhiṣeka	4 initiations
1 瓶灌	བུམ་དབང	kalaśābhiṣeka	vase initiation
2 密灌	གསང་དབང	guhyaābhiṣeka	secret initiation
3 智慧灌頂	ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང	prajñājñābhiṣeka	wisdom initiation
4 名詞灌頂	ཆོག་དབང	śabdābhiṣeka	word initiation
四德[涅槃]	ཡོན་ཏན་བཞི	catvāraḥ guṇa	4 qualities
1 常	རྟག་པ	nityaṃ	permanence
2 樂	བདེ་བ	sukhaṃ	joy; bliss
3 我	བདག	ātman	personality
4 淨	གཙང	śuddhi	purity
四緣	རྟེན་བཞི	catvāraḥ pratyayāḥ	4 conditions
1 因緣	རྟེན་རྟེན	hetu pratyaya	causal condition
2 等無間緣	དེ་མ་ཐག་རྟེན	samanantara pratyaya	immediate condition
3 所緣緣	དམིགས་རྟེན	ālambana pratyaya	objective condition
4 增上緣	བདག་རྟེན	adhipat pratyaya	fundamental condition
四靜慮	བསམ་གཏན་བཞི	catvāri dhyāna	4 concentrations
1 初靜慮	བསམ་གཏན་དང་པོ	prathamadhyāna	first concentration
a 尋	རྟོག་པ	vitarka	investigation
b 伺	དཔྱད་པ	vicāra	analysis
c 喜	དགའ་བ	prīti	joy
d 樂	བདེ་བ	sukha	bliss
e 心一境性	སེམས་ཅི་གཅིག་པ	cittaikāgratā	mental one-pointedness
2 第二靜慮	བསམ་གཏན་གཉིས་པ	dvitīyadhyāna	second concentration
a 內等淨	ནང་རབ་ཏུ་དང་བ	adhyātmasamprasāda	internal clarity
b 喜	དགའ་བ	prīti	joy
c 樂	བདེ་བ	sukha	bliss

d 心一境性	མེས་ཆེ་གཅིག་པ	cittaikāgratā	mental one-pointedness
3 第三靜慮	བསམ་གཏན་གསུམ་པ	trīṭhyādhyāna	third concentration
a 捨	བདང་སྟོམས	upekṣā	equanimity
b 念	དྲན་པ	smṛti	mindfulness
c 正知	ཤེས་བཞིན་ཡིན་པ	saṃprajanya	introspection
d 樂	བདེ་བ	sukha	bliss
e 心一境性	མེས་ཆེ་གཅིག་པ	cittaikāgratā	mental one-pointedness
4 第四靜慮	བསམ་གཏན་བཞི་པ	caturthādhyāna	fourth concentraion
a 捨清淨	བདང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ	upekṣāpariśuddha	thoroughly pure equanimity
b 念清淨	དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ	smṛtipariśuddha	thoroughly pure mindfulness
c 不苦不樂受	ཕྱག་བསྐྱལ་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན	aduḥkhāsukhavedanā	neutral feeling
d 心一境性	མེས་ཆེ་གཅིག་པ	cittaikāgratā	mental one-pointedness
四邊[四生]	མཐའ་བཞི	cāturanta	4 extremes
1 自生	བདག་ལས་སྐྱེ་བ	ātmaja	production from self
2 他生	གཞན་ལས་སྐྱེ་བ	paraja	production from others
3 共生	གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ	ubhyaja	production from both
4 無因生	རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ	akāraṇaja	production without causes
四顛倒	ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི	catvāri viparyāsāḥ	4 wrong thoughts
1 常	མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ	nitya	to apprehend what is impermanent as permanent
2 樂	ཕྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ	pṛīti	to apperhend what is miserable as happiness
3 淨	མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛིན་པ	suddhi	to apperhend what is impure as pure
4 我	བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ	ātman	to apperhend what is selfless as having a self
四魔	བདུད་བཞི	catvāri mārāḥ	4 devils
1 蘊魔	ཕུང་པོའི་བདུད	skandhamāra	evil of aggregates
2 煩惱魔	ཉོན་མོངས་པའི་བདུད	kleṣamāra	evil of afflictions
3 死魔	འཆི་བདག་གི་བདུད	mṛtyupatimāra	evil of death
4 天子魔	ཕྱའི་བུའི་བདུད	devaputramāra	evil of the son of a god
四攝事	བསྐྱེད་བའི་དངོས་པོ་བཞི	catvāri saṃgraha-vastūni	4 qualities making for amicable association
1 布施攝事	བྱིན་པ	dānaṃ	giving
2 愛語攝事	སྐྱོན་པར་སྤྲོ་བ	priya-vāditā	affectionate speech
3 利行攝事	དོན་སྤྱོད་པ	artha-caryā	conduct profitable to others
4 同事攝事	དོན་འཁུན་པ	saṃānārthatā	cooperation with others to lead them into the truth
五力	སྟོབས་ལྔ	pañca-balāni	5 forces
1 信力	དད་པའི་སྟོབས	śraddhā	force of faith
2 精進力	བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས	vīryaḥ	force of enthusiastic perseverance

3 念力	དན་པའི་སྟོབས	smṛtiḥ	force of mindfulness
4 定力	ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས	samādhiḥ	force of concentration
5 慧力	ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས	prajñā	force of wisdom
五支作法	སྟུབ་ངག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན		5-membered proof; 5 parts of a syllogism
1 宗	དམ་བཅའ་བ	pratijñā	thesis; proposition
2 因	གཏན་ཆོགས	hetu	sign; reason
3 喻	དཔེ	udāharaṇa	demonstration of the pervasion in an example
4 合	ཉེ་བར་སྦྱར་བ	upanaya	application
5 結	མཇུག་སྟུང	nigamana	summary; conclusion
五方佛	རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ	pañca jīnā	5 buddha families
1 毗盧遮那佛 [大日如來]	ནམ་བར་སྣང་མཛད	vairocanaḥ	vairocana
2 不動佛	མི་བསྐྱོད་པ [མི་འཁྲུགས་པ]	akśobhyaḥ	akshobhya
3 寶生佛	རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྔན	ratnasambhavaḥ	ratnasambhava
4 阿彌陀佛 [無量光佛]	འོད་དཔག་མེད	amitābhaḥ	amitābha
5 不空成就佛	དོན་ཡོད་གྲུབ་པ	amoghasiddhiḥ	amoghasiddhi
五次第[密咒]	ཐགས་གྱི་རིམ་པ་ལྔ	pañca mantraparamparā	5 stages of mantra vehicle
1 語遠離	ངག་དབེན	vākavivekita	isolation of speech
2 心遠離	སེམས་དབེན	cittavivekita	isolation of mind
3 幻身	སྟུ་ལུས	māyākāya	illusory body
4 光明	འོད་གསལ	prabhāsvara	clear light
5 雙運	ཟུང་འབྲུབ	yuganadda	unification
五戒	ཚུལ་ཁྲིམས་ལྔ	pañca śīlāni	5 ethics; 5 precepts
1 離殺生 [不殺生]	སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ	prāṇātighātād viratiḥ	not killing
2 離不與取 [不偷盜]	མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟོང་བ	a-dattādānād viratiḥ	not stealing
3 離欲邪行 [不邪淫]	འདྲོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ སྟོང་བ	kāma-mithyācārād viratiḥ	not indulging in sexual misconduct
4 離虛誑語 [不妄語]	རྟུན་དུ་སྟུ་བ་སྟོང་བ	mṛṣāvādāt prati viratiḥ	not lying
5 不飲酒	ཐྱུས་པར་འགྱུར་བའི་བདུང་བ་ སྟོང་བ	madyapānaviratiḥ	not taking intoxicating drinks
五位[胎中]	མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྔ	pañca pratisandhyaḥ	5 periods in womb
1 羯刺藍位	རྩར་རྩར་པོ	kalalam	viscous foetus
2 鰈部曇位	མེར་མེར་པོ	arbudam	oval-shaped foetus
3 閉尸位	ནར་ནར་པོ	peśi	hard fleshy foetus
4 鍵南位	གོར་གོར་པོ	ghanah	soft fleshy foetus
5 鉢羅奢佉位	འབྱར་པོ་ལྔ	praśakha	5 protuberances
五決定 [報身佛]	ངེས་པ་ལྔ [འོངས་སྟུ]	pañca niyata	5 certainties of Sambhogakaya

1 處決定	གནས་ངེས་པ	sthāna-niyata	definite abode
2 身決定	སྐུ་ངེས་པ	kāya-niyata	definite body
3 時決定	དུས་ངེས་པ	kāla-niyata	definite time
4 法決定	ཆོས་ངེས་པ	dharma-niyata	definite doctrine
5 眷屬決定	འཁོར་ངེས་པ	pariṣadaniyata	definite retinue
五妙欲 [五種功德]	ཡོན་ཏན་ལྔ [འདོད་ཡོན་ལྔ]	pañca guṇa	5 qualities of desires
1 色	གཟུགས་མའི་ཡོན་ཏན	rūpa	visible form [as the quality of fire]
2 聲	སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན	śabda	sound [as the quality of space]
3 香	དྲི་སའི་ཡོན་ཏན	gandha	odor [as the quality of earth]
4 味	རོ་རྒྱའི་ཡོན་ཏན	rasa	taste [as the quality of water]
5 觸	རེག་བྱ་རྒྱུད་གི་ཡོན་ཏན	spraṣṭavya	tangible object [as the quality of wind]
五別境	ཡུལ་ངེས་ལྔ	pañca viniyata	5 determining mental factors
1 欲	འདུན་པ	chanda	aspiration
2 勝解	མཐོང་པ	adhimokṣa	belief
3 念	དབར་པ	smṛti	mindfulness
4 三摩地 [定]	ཏྲིང་ངེ་འཛིན	samādhi	stabilization
5 慧	ཤེས་རབ	prajñā	knowledge
五明	རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྔ	pañca vidyā	5 sciences
1 聲明	སྒྲི	śabdavidyā	linguistics
2 工業明 [工巧明]	བཟོ	śilpa	arts
3 醫方明	གསོ་བ	cikitsā	medicine
4 因明	གཏན་ཆོག	hetu	logic and epistemology
5 內明	ནང་དོན	adhyātma	inner science
五果	འབྲས་བུ་ལྔ	pañca phala	5 effects
1 等流果	རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ	niṣyandaphala	causally concordant effect
2 增上果	བདག་པོའི་འབྲས་བུ	adhipatiphala	owned effect
3 士用果	སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ	puruṣakāraphala	effect caused by persons
4 異熟果	རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ	vipākaphala	fruition effect
5 離繫果	བྲལ་བའི་འབྲས་བུ	viśaṃyogaphala	cessational effect
五法[唯識]	ཆོས་ལྔ	pañcadharma	5 phenomena
1 名	མིང	nāma	name
2 相	མཚན་མ	lakṣya	signs
3 分別	རྣམ་ཏྲོག	vikalpana	conceptualization
4 正智	མི་ཏྲོག་ཡེ་ཤེས	akalpanajñāna	non-conceptual wisdom
5 如如	དེ་བཞིན་ཉིད	tathatā	reality
五法蘊[無漏]	བྲག་མེད་གྱི་སྤང་པོ་ལྔ	pañcānastravaskandha	5 uncontaminated aggregates
1 戒蘊	ཚུལ་ཁྲིམས	śīla	moral discipline

2 定蘊	དྲིང་འཛིན	samādhi	concentration
3 慧蘊	ཤེས་རབ	prajñā	wisdom
4 解脫蘊	རྣམ་པར་གྲོལ་བ	vimukti	thorough liberation
5 解脫智見蘊	རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ	vimuktijñāna	that which sees the wisdom of thorough liberation
五苾芻 [五比丘]	འཁོར་ལྔ་ལྷེ་བཟང་པོ	pañcavargīyaḥ	5 good disciples
1 阿若憍陳如	ཀྲཱ་ཤེས་གོལུ	ajñātakauṇḍinya	ajnyātakauṇḍinya
2 十力迦葉 [婆沙波]	ལྔ་སྐད་པ	dasabala-kāsyapa [vāṣpas]	dasabala-kāsyapa [vāṣpas]
3 跋提	བཟང་ལྷེན	bhadrika	bhadrika
4 摩訶男 [大名]	མིང་ཆེན	mahānāmaḥ	mahānāmas
5 阿說示 [馬勝]	རྟ་ཐུལ	aśvajit	ashvajit
五神通	མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ	pañca abhijñā	5 extraordinary knowledges; 5 clairvoyances
1 神境智證通	རྩ་འཕྱལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ	ṛddhividhijñānaṃ	knowledge of miracles
2 天眼智證通	ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ	divyaṃcakṣu	knowledge of the divine eye
3 天耳智證通	ལྷའི་མ་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ	divyaṃśrotaṃ	knowledge of the divine ear
4 他心智證通	གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས	paracittajñānaṃ	knowledge of others' minds
5 宿住隨念智證通	ཐོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས	pūrvanirvāsānusmṛtijñānaṃ	memory of former lives
五根	དབང་པོ་ལྔ	pañcendriyaṃ	5 powers
1 信根	དད་པའི་དབང་པོ	śraddhā	power of faith
2 精進根	བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ	vīryaḥ	power of effort
3 念根	དཔག་པའི་དབང་པོ	smṛtiḥ	power of mindfulness
4 定根	དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ	samādhiḥ	power of meditative stabilization
5 慧根	ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ	prajñā	power of wisdom
五根本氣	ཙུ་བའི་རླུང་ལྔ	pañca mūlavāyu	5 principal winds
1 持命氣	ཚོག་འཛིན་གྱི་རླུང་	prāṇavāyu	life supporting wind
2 下行氣	ཐུར་སེལ་གྱི་རླུང་	apānavāyu	downward moving wind
3 上行氣	ཁྱེན་རླུང་གྱི་རླུང་	udānavāyu	upward moving wind
4 平住氣	མཉམ་གནས་གྱི་རླུང་	smānavāyu	equally abiding wind
5 遍行氣	ཁྱུང་བྱེད་གྱི་རླུང་	vyāpakavāyu	pervasive wind
五眼	སྤྲུལ་ལྔ	pañca cakṣuṃṣi	5 eyes
1 肉眼	ཤའི་སྤྲུལ་	māṃṣa-cakṣus	fleshy eye
2 天眼	ལྷའི་སྤྲུལ་	divya-cakṣus	divine eye
3 慧眼	ཤེས་རབ་གྱི་སྤྲུལ་	prajñā-cakṣus	wisdom eye
4 法眼	ཆོས་གྱི་སྤྲུལ་	dharma-cakṣus	dharma eye
5 佛眼	སངས་རྒྱས་གྱི་སྤྲུལ་	buddha-cakṣus	buddha's eye

五道[位]	ལམ་ལྔ	pañca mārga	5 paths
1 資糧道	ཚོགས་ལམ	saṃbhāramārga	path of accumulation
2 加行道	སྒྱུར་ལམ	prayogamārga	path of preparation
3 見道	མཐོང་ལམ	darśanamārga	path of seeing
4 修道	སྒོམ་ལམ	bhāvanamārga	path of meditation
5 究竟道 [無學道]	མི་སྒྲོབ་ལམ	aśaikṣamārga	path of no more learning
五過失	ཉེས་དམིགས་ལྔ	pañca ādīnava	5 faults
1 懈怠	ལོ་ལོ	kausīdya	laziness
2 忘聖言	གདམས་ངག་བརྗེད་པ	avavāda-sammoṣa	forgetting the advice
3 昏沉掉舉	བྱིང་བ, རགོད་པ	laya, auddhatya	laxity and excitement
4 不作行	འདུ་མི་བྱེད་པ	anabhisamṣkāra	non-application
5 作行	འདུ་བྱེད་པ	abhisamṣkāra	[over]application
五遍行	ཀུན་འགོ་ལྔ	pañca sarvatraga	5 omnipresent mental factors
1 受	ཚོར་བ	vedanā	feeling
2 想	འདུ་ཤེས	saṃjñā	discrimination
3 思	སེམས་པ	cetanā	intention
4 作意	ཡིད་ལ་བྱེད་པ	manaskāra	mental engagement
5 觸	རེག་པ	sparśa	contact
五停心觀 [五種淨行所緣]	སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྒྲིབ་བའི་ དམིགས་པ་ལྔ	pañca smṛti	5 meditations; 5 objects for purifying behaviour
1 不淨觀 [白骨觀]	མི་སྐྱུག་པ	aśubha	ugliness
2 慈悲觀	བྱམས་པ	maitri	love
3 緣起觀	རྟེན་འབྱུང	pratītyasamutpāda	dependent-arising
4 界分別觀	ཁམས	dhātu	division of constituents
5 持息念 [數息觀]	དབྱགས་ཕྱི་ནང་རྩུ་བ་རྩེས་སུ་ བྲན་པ	ānāpāna smṛti	inhalation and exhalation of the breath
五淨居[天]	གནས་གཙང་མའི་ས་ལྔ	pañca śuddhāvāsakāyika	5 pure celestial places
1 無煩天	མི་ཆེ་བ	avṛha	not great
2 無熱天	མི་གདུང་བ	atapas	without pain
3 善現天	གྲ་ལོ་མ་སྤང་བ	sudṛśa	excellent appearance
4 善見天	ཤིན་རུ་མཐོང་བ	sudarśana	excellent perception
5 色究竟天	འོག་མིན	akaniṣṭha	not low
五智	ཡེ་ཤེས་ལྔ	pañca-jñānāni	5 wisdoms
1 法界體性智	ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ	dharma-dhātu-viśuddhiḥ	wisdom of the embodied nature of dharmadhātu
2 大圓鏡智	མེ་ལོང་ལྷ་སྤུའི་ཡེ་ཤེས	ādarśa-jñānam	mirror-like wisdom
3 平等性智	མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས	samatā-jñānam	wisdom of equality
4 妙觀察智	སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས	pratyavekṣaṇā-jñānam	wisdom of discrimination
5 成所作智	བྱ་བ་ནན་ཏན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ ཤེས	kṛtyānusthāna-jñānam	wisdom of accomplishment

五無間	མཚམས་མེད་ལྔ	pañcānantaryāṇi	5 boundless actions
1 殺父	ཕ་བསད་པ	pitṛagāta	killing one's father
2 殺母	མ་བསད་པ	māṭṛagāta	killing one's mother
3 殺阿羅漢	དག་བཙམ་པ་གསད་པ	arhatgāta	killing an Arhat
4 破和合僧	དགེ་འདུན་དབྱེན་འབྱེད་པ	saṃghabheda	causing a schism within the spiritual community
5 出佛身血	དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལས་ ངན་སེམས་ཀྱིས་ཐྱག་ལྷུང་བ	tathāgatasyāntike duṣṭicittarūdhīrotpādanam	drawing blood from the body of a buddha with evil intention
五順上分結	གོང་མའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་ལྔ	pañcordhvabhāgīya	5 higher bonds of desire still existing in the upper realms
1 色貪	གཟུགས་ཀྱི་འདྲིང་ཆགས	rūpaṭaṇhā	desire of form realm
2 無色貪	གཟུགས་མེད་པའི་འདྲིང་ཆགས	arūpaṭaṇhā	desire of formless realm
3 無明	མ་རིག་པ [རམོངས་པ]	avidyā	ignorance
4 慢	ང་རྒྱལ	māna	pride
5 掉舉	རྗོད་པ	auddhatya	excitement
五順下分結	མ་མའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ཀུན་སྦྱར་ལྔ	pañcāvarabhāgīya	5 bonds in the lower desire-realms
1 欲貪	འདྲིང་ཆགས	rāga	desire
2 瞋	ཁོང་ཁྱོ	pratigha	anger
3 薩迦耶見 [身見]	འཇིག་ལྟ	satkāyadrṣṭi	view of the transitory collection as real I and mine
4 戒禁取	ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ འཛིན	śīlavrataparāmarśa	conception of [bad] ethics and modes of conduct as supreme
5 疑	བྲེ་ཚོམ	vicikitsā	doubt
五補特伽羅	གང་ཟག་ལྔ	pañca pudgala	5 persons on the Hinayana paths
1 預流果	རྒྱུན་ཞུགས	śrotāpanna	stream winner; stream enterer
2 一來果	ཕྱིར་འོང	sakṛdāgāmin	once returner
3 不還果	ཕྱིར་མི་འོང	anāgāmin	never returner
4 阿羅漢果	དག་བཙམ	arhan; arhat	foe-destroyer
5 獨覺果	རང་སངས་རྒྱུས	pratyekabuddha	solitary realizer
五種粗細心	རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བའི་རིགས་ཀྱི་ ཚོས་ལྔ	pañca vijñānaskandhagotrādharmā	5 phenomena on the level of the aggregate of consciousness
1 八十分別心	ཀུན་རྟོག་བརྒྱུད་བརྩ		eighty indicative minds
2 白顯之心	ལྷང་བ་དཀར་ལམ་པའི་སེམས		mind of radiant white appearance
3 紅增之心	མཆེད་པ་དཀར་ལམ་པའི་སེམས		mind of radiant red increase
4 黑得之心	ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པའི་སེམས		mind of radiant black near attainment
5 死光明心	འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས		mind of the clear light of death
五種性	རིགས་ལྔ	pañca-gotrāḥ	5 families

1 聲聞乘種性	ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མངོན་པར་ རྟོགས་པའི་རིགས	śrāvaka-yānābhisamaya- gotraḥ	hearer family
2 獨覺乘種性	རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ་ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས	pratyekabuddhayānābhi-s amaya-gotraḥ	solitary family
3 如來乘種性	དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས	tathāgatayānābhisamaya- gotraḥ	tathāgata family
4 不定種性	མ་ངས་པའི་རིགས	aniyata-gotraḥ	indefinite family
5 決定種性	ངས་པའི་རིགས	a-gotrakāḥ	definite family
五蓋	སྒྲིབ་པ་ལྔ	pañca nīvaraṇa	5 obstructions
1 貪欲蓋	འདོད་པ་ལ་འདུན་པ	kāmacchanda	aspiration to attributes of the desire realm
2 瞋恚蓋	གཞོད་སེམས	vyāpāda	harmfulness
3 惛沉睡眠蓋	ལྷགས་པ་དང་གཉིད	styānamiddha	lethargy and sleep
4 掉舉惡作蓋	རྟོད་པ་དང་འཁྲོད་པ	auddhatyakaukr̥tya	excitement and contrition
5 疑蓋	ཐོ་ཚོམ	vicikitsā	doubt
五篇罪	ལྷུང་བ་ལྔ	pañca āpatti	5 downfalls
1 波羅夷	ཕམ་པ	pārājikā	defeats
2 僧殘	དགེ་སྤྱོད་གི་ཐང་བྱ་ལྷག་མ	saṅghāvaśeṣa	remainders
3 捨墮	ཐང་པའི་ལྷུང་བྱེད	pāyattikāḥ	propelling downfalls
4 提舍尼 [向彼悔]	སོར་བཤགས	prātideśanīyāni	individual confessions
5 突吉羅 [惡作]	ཉེས་བྱས	duṣkṛta	faults
五趣[五道]	འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ	pañca jagati	5 migrators
1 天趣	ལྷ	deva	gods
2 人趣	མི	manuṣya	human beings
3 地獄趣	དུལ་ལ་བ	nāraka	hell beings
4 餓鬼趣	ཡི་དྲགས	preta	hungry ghosts
5 傍生趣 [畜生趣]	རྩད་འགྲོ	tiryāñc	animals
五濁	སྒྲིགས་མ་ལྔ	pañca kaṣāyāḥ	5 dregs
1 見濁	ལྷ་བ་སྒྲིགས་མ	dṛṣṭikaṣāya	degenerated views
2 煩惱濁	ཉེན་མོངས་སྒྲིགས་མ	kleśakaṣāya	degenerated delusions
3 眾生濁	སེམས་ཅན་སྒྲིགས་མ	sattvakaṣāya	degenerated persons
4 命濁	ཚེ་སྒྲིགས་མ	āyukaṣāya	degenerated lifespan
5 劫濁	དུས་སྒྲིགས་མ	kālpakaṣāya	degenerated time
五蘊	སྤང་བོ་ལྔ	pañca skandha	5 aggregates
1 色蘊	གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ	rūpaskandha	form
2 受蘊	ཚོར་བའི་སྤང་བོ	vedanāskandha	feeling
3 想蘊	འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ	saṃjñāskandha	discrimination
4 行蘊	འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ	saṃskāraskandha	compositional factors
5 識蘊	རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ	vijñānaskandha	consciousness
六力	སྒྲིབས་བྱུག	ṣaḍ bala	6 forces

1 聽聞力	ཐོས་པ	śruta	hearing
2 思惟力	བསམ་པ	cintā	thinking
3 憶念力	དྲན་པ	smṛti	mindfulness
4 正知力	ཤེས་བཞིན	samprajanya	introspection
5 精進力	བརྩོན་འགྲུས	vīrya	effort
6 串習力	ཡོངས་སྤྱོད་པ	paricaya	familiarity
六大煩惱地法	ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དྲུག	ṣaḍ kleśamahābhūmikādharmā	6 bases of big afflictions
1 癡	མ་རིག་པ	avidyā	ignorance
2 放逸	བག་མེད་པ	pramāda	non-conscientiousness
3 懈怠	ལེ་ལོ	kauśīdya	laziness
4 不信	མ་དད་པ	āśraddhya	non-faith
5 昏沉	སྤྲུགས་པ	styāna	lethargy
6 掉舉	སྐྱོད་པ	auddhatya	excitement
六支[時輪]	དུས་འཁོར་གྱི་རྩོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག	ṣaḍ kālacakrautpannakramayogānga	6 limbs of the completion stage practice according to the Kalachakra tantra
1 別攝	སོར་སྤྱད	pratyāhāra	collection
2 靜慮	བསམ་གཏན	dhyānā	absorption
3 中善	སྤྲུལ་སྦྱོར	prāṇayāma	wind control
4 認持	འཛིན་པ	grahaṇa	retention
5 隨念	རྟེན་དྲན	anusmṛti	mindfulness
6 三摩地	ཏིང་འཛིན	samādhi	meditative stabilization
六句義 [勝論派]	ཐུང་བཀའ་པའི་ཆོག་དོན་དྲུག	ṣaḍ vaiśeṣikapadārtha	6 principles of the particularists
1 實句義	རྒྱུ	dravya	substance
2 德句義	ཡོན་ཏན	guṇa	quality
3 業句義	ལས	karma	action
4 同句義	སྤྱུ	sāmānya	generality
5 異句義	ཐུང་བཀ	viśeṣa	particularity
6 和合句義	འདུ་བ	saṃgraha	composition
六因	རྒྱུ་དྲུག	ṣaḍ hetavaḥ	6 types of causes
1 能作因	ཐུང་རྒྱུ	kāraṇahetu	acting cause
2 俱有因	ཕན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ	sahabhūhetu	simultaneously arising cause
3 異熟因	རྒྱུ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ	vipākahetu	ripening cause
4 相應因	མཚུངས་ཕན་ཀྱི་རྒྱུ	saṃprayuktahetu	concomitant cause
5 遍行因	ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ	sarvatragahetu	omnipresent cause
6 同類因	སྐལ་མཉམ་ཀྱི་རྒྱུ	sambhāgahetu	equal-state cause
六合釋	ཆོག་སྤྱད་དྲུག	ṣaḍ samāsāḥ	6 methods of compounding
1 不盡釋 [鄰近釋]	མི་བདེ་པར་གྱུར་པ	avyayībhāvaḥ	adverbial compounds
2 彼土釋	དེའི་སྐྱེས་བུ	tatpuruṣaḥ	dependent determinate

[依士釋]			compounds
3 分合釋 [相違釋]	ཟླས་དབྱེ	dvandvaṃ	copulative or aggregative compounds
4 多穀釋 [多財釋]	འབྲུ་མང་པོ	bahuvrīhiḥ	relative or attributive compounds
5 持業釋 [同依釋]	ལས་འཛིན	karmadhārayaḥ	descriptive determinate compounds
6 雙分釋 [帶數釋]	ཕྱགས་གཉིས་པ	dviguḥ	numeral determinate compounds
六受身	ཚོར་བའི་ཡུང་པོ་དྲུག	ṣaḍ vedanākāyā	6 aggregates of feeling
1 眼觸為緣所生 諸受	མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་ཚོར་བ	cakṣuḥsaṃsparśajā vedanā	feeling produced through visual contact
2 耳觸為緣所生 諸受	ན་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་ཚོར་བ	śrotrasaṃsparśajā vedanā	feeling produced through olfactory contact
3 鼻觸為緣所生 諸受	སྒྲའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་ བའི་ཚོར་བ	ghrāṇasaṃsparśajā vedanā	feeling produced through aural contact
4 舌觸為緣所生 諸受	ལྗེའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་ བའི་ཚོར་བ	jihvāsaṃsparśajā vedanā	feeling produced through gustatory contact
5 身觸為緣所生 諸受	ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་ཚོར་བ	kāyasaṃsparśajā vedanā	feeling produced through physical contact
6 意觸為緣所生 諸受	ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་ཚོར་བ	manasasaṃsparśajā vedanā	feeling produced through mental contact
六味	རོ་དྲུག	ṣaḍ rasāḥ	6 types of taste
1 苦味	ཁ་བ	tikṭaḥ	bitter
2 酸味	སྒྱུར་བ	āmlaḥ	sour
3 甘味	མངར་བ	madhuraḥ	sweet
4 辛味	ཚ་བ	kaṭukaḥ	hot
5 鹹味	ལན་ཚ་བ	lavaṇaḥ	salty
6 淡味	བསྐྱ་བ	kaṣāyaḥ	astringent
六法[那洛]	ན་རོ་ཚོས་དྲུག	ṣaḍ nādapādadharma	6 doctrines of Naropa
1 拙火	གཏུམ་མའི་གདམས་པ	caṇḍaliyoga	yoga of psychic heat
2 幻身	སྒྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ	māyākāyayoga	yoga of illusory body
3 光明	འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ	prabhāsvarayoga	yoga of clear light
4 遷識	འཕོ་བའི་གདམས་པ	saṃkrāntiḥyoga	yoga of consciousness transference
5 夢觀	མི་ལམ་གྱི་གདམས་པ	svapanayoga	yoga of dreams
6 中有	བར་དོའི་གདམས་པ	antarabhāvayoga	yoga of intermediate rebirth
六波羅蜜多	པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག	ṣaḍ pāramita	6 perfections
1 布施波羅蜜多	བྱིན་པ	dāna	giving
2 淨戒波羅蜜多	ཚུལ་ཁྲིམས	śīla	ethics
3 安忍波羅蜜多	བཟོད་པ	kṣānti	patience
4 精進波羅蜜多	བརྩོན་འགྲུས	vīrya	effort
5 靜慮波羅蜜多	བསམ་གཏན	dhyāna	concentration

6 般若波羅蜜多	ཤེས་རབ	prajñā	wisdom
六界[六大]	འབྱུང་བ་དྲུག	ṣaḍ dhātūni [ṣaḍ bhūta]	6 elements
1 地界	ས	pṛthivīdhātu	earth
2 水界	ཐུ	apodhātu	water
3 火界	མེ	tejasdhātu	fire
4 風界	རླུང	vāyudhātu	wind
5 空界	ནམ་མཁའ	ākāśadhātu	space
6 識界	རྣམ་ཤེས	vijñānadhātu	consciousness
六城[中印]	གོང་ཁྱེར་དྲུག	ṣaḍ madhyadeśanagara	6 cities of central India
1 王舍城	རྒྱལ་པོའི་ཁབ	rājagṛha	rājagṛha
2 毗舍離城 [廣嚴城]	ཡངས་པ་ཅན	vaiśālī	vaishālī
3 室羅筏城 [舍衛城]	མཉན་ཡོད	śrāvastī	shrāvastī
4 瞻波城	ཅམ་པ	campā	champaka
5 娑枳多城	གནས་བཅས	sāketa	sāketa
6 波羅奈城	ཕ་ར་ན་སི	vārāṇasī	varaṇasi
六派[外道]	རྟོག་གཏི་ལྗེ་དྲུག [ཐུ་རྟེགས་བྱེད་པ]	ṣaḍ tarkavāda	6 ancient Hindu schools of the non-buddhists
1 順世派 [路伽耶]	རྒྱུང་འཕེན་པ	lokāyatika	lokāyatas
廣主派	ཕུར་བུ་པ	bārhaspatya	bārhaspatya
迦爾瓦卡派	རྒྱུ་བླ་ཀ	cārvāka	hedonist
2 耆那派	རྒྱལ་བ་པ	jaina	follower of jina
尼乾子	ནི་ར་གར་ན་ཏ་ཏ	nirgrantha	nirgrantha
a 裸形派	གཅེར་བུ་པ	digambara	digambara
b 白衣派	ཤེ་དྲུམ་བ་ར	śvetāmbara	shvetāmbara
3 數論派 [僧佉派]	གངས་ཅན་པ	saṃkhya	saṃkhya
伽毗羅派	སེར་སྦྱ་པ	kāpila	follower of kapila
4 彌曼差派 [伺察派]	དཔྱད་པ་བ	mimāṃsaka	analyser
5 勝論派 [衛世師]	བྱེ་བྲག་པ	vaiśeṣika	particularist
食屠仙派	གཟེགས་ཟན་པ	kaṇādaka	follower of kaṇāda
6 正理派 [尼夜耶]	རིག་པ་ཅན	naiyāyika	logician
足目派	རྒྱུ་མེག་པ	akṣipādaka	follower of akṣipāda
其他外道宗派	གྲུབ་མཐའ་གཞན		other schools
吠檀多派	རིག་བྱེད་པ	vedānta	vedantins
瑜伽派	རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ	yogācāra	yogacara
遍入派 [毗紐天]	བྱུབ་འཇུག་པ	vaiśṇava	vaishṇava

自在天派 [塗灰]	དབང་ཕྱག་པ	iśvara	ishvara
邪命論		ājīvaka	ājīvaka
不可知論		ajñāna	agnosticism
梵天派	ཚང་པ་བ	brāhmaṇ	brāhmaṇas
六思身	སེམས་པའི་ཕྱང་པོ་དྲུག	ṣaḍ cintanaskandha	6 aggregates of intention
1 眼觸所生思	མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་སེམས་པ	cakṣuḥsaṃsparśajā cetanā	intention produced through visual contact
2 耳觸所生思	ན་བའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་སེམས་པ	śrotrasaṃsparśajā cetanā	intention produced through aural contact
3 鼻觸所生思	སྒྲའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ བའི་སེམས་པ	ghrāṇasaṃsparśajā cetanā	intention produced through olfactory contact
4 舌觸所生思	ཚྭའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་ བའི་སེམས་པ	jihvāsaṃsparśajā cetanā	intention produced through gustatory contact
5 身觸所生思	ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་སེམས་པ	kāyasaṃsparśajā cetanā	intention produced through physical contact
6 意觸所生思	ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་ བྱུང་བའི་སེམས་པ	manaḥsaṃsparśajā cetanā	intention produced through mental contact
六神通	མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག	ṣaḍ abhijñā	6 extraordinary knowledges
1 神境智證通	རྩ་འཕྱལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ	ṛddhividhijñānam	knowledge of miracles
2 天眼智證通	སྒྲའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ	divyaṃcakṣu	knowledge of the divine eye
3 天耳智證通	སྒྲའི་ན་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ	divyaṃśrotam	knowledge of the divine ear
4 他心智證通	གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ ཤེས	paracittajñānam	knowledge of others' thoughts
5 宿住隨念智證通	ཐོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ ཤེས	pūrvanirvāsānusmṛtijñāna m	knowledge of recollecting past lives
6 漏盡智證通	ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས	āśravakṣaya-jñānaṃ	knowledge of the extinction of contamination
六師[外道]	ལྷ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག	ṣaḍ śāstārāḥ	6 teachers of the non-buddhists
1 阿耆多翅舍欽 婆羅	མི་འཕམ་སྒྲའི་ལ་བ་ཅན	ajita-keśakambalaḥ	ajita-keshakambala [of carvāka]
2 尼乾陀若提子	གཅེན་བྱ་བ་གཉེན་གྱི་བྱ	nirgrantha jñāti-putraḥ	nirgrantha jnyāti-putra [of jaina]
3 富樓那迦葉	འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་ཅན	pūraṇa kāśyapaḥ	pūraṇa kāśhyapa [of ājīvaka]
4 末伽黎拘舍梨 子	ཀླན་ཏུ་རྒྱ་གནག་ལྷས་ཀྱི་བྱ	maskārī gośaliputraḥ	maskārī goshaliputra [of ājīvaka]
5 迦鳩駄迦旃延	ཀ་ཁྱའི་བྱ་ལྷག་པ་ཅན	kakuda kātyanaḥ	kakuda kātyana [of ajīvaka]
6 散若夷毘羅胝 子	སྐྱ་འདོད་ཀྱི་བྱ་མའི་བྱ་ཡང་དག་ ཀྱལ་བ་ཅན	sañjaya vairāṭiputraḥ	sanyjaya vairāṭiputra [of ajñāna]
六根	དབང་པོ་དྲུག	ṣaḍ indriya	6 senses
1 眼根	མིག་གི་དབང་པོ	cakṣurindriya	eye sense power
2 耳根	ན་བའི་དབང་པོ	śrotrendriya	ear sense power

3 鼻根	ལྷའི་དབང་པོ	ghrāṇendriya	nose sense power
4 舌根	ལྗེའི་དབང་པོ	jihvendriya	tongue sense power
5 身根	ལུས་ཀྱི་དབང་པོ	kāyendriya	body sense power
6 意根	ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ	manendriya	mental sense power
六根本煩惱	ཙྰཉོན་རྩལ	ṣaḍ mūlakleśa	6 root afflictions
1 貪	འདོད་ཆགས	rāga	desire
2 瞋	ཁོང་ཁྲོ	pratigha	anger
3 慢	ང་རྒྱལ	māna	pride
4 無明	མ་རིག་པ	avidyā	ignorance
5 見[不正見]	ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན	drṣṭi	afflicted view
6 疑	ཐོ་ཚཇ	vicikitsā	doubt
六欲天	འདོད་ལྷ་རིགས་རྩལ	ṣaḍ kāmadeva	6 classes of the gods in the desire realm
1 四大王眾天	རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི	caturmahārājakāyika	four great kings
2 三十三天	སུམ་ཅུ་ཙྰཉལ་སུམ་	trāyastriṃsā	gods of the Thirty-three
3 夜摩天	འཐབ་བྲལ	yāmā	gods of non-combat
4 睹史多天	དགའ་ལྷན	tuṣita	gods of Tushita
5 樂變化天	འཕྱུ་དགའ	nirmāṇarataya	gods enjoying emanations
6 他化自在天	གཞན་འཕྱུ་དབང་བྱེད	paranirmitavaśavartina	gods controlling other's emanations
六莊嚴	རྒྱན་རྩལ	ṣaḍ alaṅkāra	6 ornaments
1 龍樹	སྤྲུའབ	nāgarjuna	nāgarjūna
2 提婆[聖天]	འཕགས་པ་ལྷ	āryadeva	āryadeva
3 無著	ཐོགས་མེད	asanga	asanga
4 世親	དབྱིག་གཉེན	vasubandhu	vasubandhu
5 陳那	ཐྱོགས་སྤང	dignāga	dignāga
6 法稱	ཆོས་གྲགས	dharmakīrti	dharmakīrti
六無為法 [百法]	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྩལ	ṣaḍ asaṃskṛtādharma	6 uncompounded phenomena
1 虛空無為	ནམ་མཐའ	ākāśa	space
2 擇滅無為	སོ་སོར་བརྟགས་འགོག	pratisaṃkhyānirodha	analytical cessation
3 非擇滅無為	སོ་སོར་བརྟགས་མེན་ཀྱི་འགོག་པ	apratisaṃkhyānirodha	non-analytical cessation
4 不動滅無為	མི་གཡོ་བའི་འདུས་མ་བྱས	āniñjya	state of being unmoved by pleasure or pain
5 想受滅無為	འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་འདུས་མ་བྱས	saṃjñāvedayitanirodha	state without discrimination and feeling
6 真如無為	དེ་བཞིན་ཉིད	tathatā	suchness
六想	འདུ་ཤེས་རྩལ	ṣaḍ saññā uppādetabbā	6 discriminations
1 無常想	མི་རྟག་པ	aniccasaññā	discrimination of impermanence
2 苦想	སྤུག་བསྐལ	anicce dukkhasaññā	discrimination of suffering
3 無我想	བདག་མེད་པ	dhukkhe anattasaññā	discrimination of selflessness
4 不淨想	མི་གཙང	asubhasaññā	discrimination of ugliness

5 死想	འཇི་བ	marāṇasaññā	discrimination of death
6 一切世間不可樂想	འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་བདེ་བ	sabbaloke anabhiratisaññā	discrimination of disaffection with everything worldly
六想身	འདུ་ཤེས་འི་སྤང་པོ་བྱུག	ṣaḍ saṃjñāskandha	6 aggregates of discriminations
1 眼觸所生想	མིག་གི་འདུས་རྟེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས	cakṣuḥsaṃsparśajā saṃjñā	discrimination produced through visual contact
2 耳觸所生想	ནི་བའི་འདུས་རྟེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས	śrotrasaṃsparśajā saṃjñā	discrimination produced through aural contact
3 鼻觸所生想	སྒྲའི་འདུས་རྟེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས	ghrāṇasaṃsparśajā saṃjñā	discrimination produced through olfactory contact
4 舌觸所生想	ལྕེའི་འདུས་རྟེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས	jihvāsaṃsparśajā saṃjñā	discrimination produced through gustatory contact
5 身觸所生想	ལུས་ཀྱི་འདུས་རྟེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས	kāyasaṃsparśajā saṃjñā	discrimination produced through physical contact
6 意觸所生想	ཡིད་ཀྱི་འདུས་རྟེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས	manāḥsaṃsparśajā saṃjñā	discrimination produced through mental contact
六境	ལུ་བྱུག	ṣaḍ saṃvṛta	6 objects
1 色	གཟུགས	rūpa	visible form
2 聲	སྒྲ	śabda	sound
3 香	དྲི	gandha	odor
4 味	རོ་	rasa	taste
5 觸	རེག་བྱ	spraṣṭavya	tangible object
6 法	ཆོས	dharma	phenomena
六隨念	རྗེས་སུ་བྱན་པ་བྱུག	ṣaḍ anusmṛtayaḥ	6 recollections
1 佛隨念	སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ	buddhānussati	recollection of buddha
2 法隨念	ཆོས་རྗེས་སུ་བྱན་པ	dhammānussati	recollection of dharma
3 僧隨念	དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་བྱན་པ	saṅghānussati	recollection of sangha
4 戒隨念	ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་བྱན་པ	sīlānussati	recollection of moral-discipline
5 捨隨念	གཏོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ	cāgānussati	recollection of giving
6 天隨念	ལྷ་རྗེས་སུ་བྱན་པ	devatānussati	recollection of the deity
六趣[六道]	འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག	ṣaḍ jagati	6 migrators
1 天趣	ལྷ	deva	gods
2 人趣	མི	manuṣya	human beings
3 阿素洛趣	ལྷ་མ་ཡིན	asura	demigods
4 地獄趣	དལྱལ་བ	nāraka	hell beings
5 餓鬼趣	ཡི་དྭགས	pretā	hungry ghosts
6 傍生趣 [畜生趣]	རྩད་འགྲོ	tiryāk	animals
六識	རྣམ་ཤེས་བྱུག	ṣaḍ vijñāna	6 consciousnesses
1 眼識	མིག་གི་རྣམ་ཤེས	cakṣuvi jñāna	eye consciousness

2 耳識	ན་བའི་ནམ་ཤེས	śrotravi jñāna	ear consciousness
3 鼻識	ལྷའི་ནམ་ཤེས	ghrānavijñāna	nose consciousness
4 舌識	ལྕའི་ནམ་ཤེས	jihavijñāna	tongue consciousness
5 身識	ལུས་ཀྱི་ནམ་ཤེས	kāyavijñāna	body consciousness
6 意識	ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས	manovijñāna	mental consciousness
六觸	རེག་པ་རྒྱུག	ṣaḍ sparśa	6 contacts
1 眼觸	མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ	cakkhusamphasso	contact through association with eye
2 耳觸	ན་བའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ	sotasamphasso	contact through association with ear
3 鼻觸	ལྷའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ	ghānasamphasso	contact through association with nose
4 舌觸	ལྕའི་འདུས་ཏེ་རེག་པ	jihvāsamphasso	contact through association with tongue
5 身觸	ལུས་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ	kāyasamphasso	contact through association with body
6 意觸	ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ	manosamphasso	contact through association with mind
七支[普賢]	ཡན་ལག་བདུན་པ	saptāṅgapūjā	7 branch practices
1 禮敬諸佛	ཕྱག་འཛུལ་བ	namaḥvandanā	prostration
2 廣修供養	མཆོད་བ་ཕུལ་བ	pūjaṃ	offering
3 懺悔業障	བཤགས་པ	deśayā	confession
4 隨喜功德	རྟེན་སྒྲུ་ཡི་རང་བ	anumoda	rejoicing
5 請轉法輪	བསྐྱུལ་བ	samcodāta	requesting
6 請佛住世	གསོལ་བ	prārthanā	supplication
7 普皆迴向	བཅོམ་བ	pariṇāma	dedication
七支和合 [報身]	ཁ་སྦྱར་ཡན་ལག་བདུན	saptaṅga saṃbhukta	7 features of complete enjoyment body
1 受用圓滿	ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པ	saṃbhogaṅga	complete enjoyment
2 和合	ཁ་སྦྱར	saṃbhuktaṅga	embracing each other
3 大樂	བདེ་ཆེན	mahāsukhaṅga	great bliss
4 無自性	རང་བཞིན་མེད་པ	abhāvaṅga	non-inherent existence
5 大悲周遍	སྤོང་རྗེ་ཡོངས་གང	sampūrṇakarūṇāṅga	completely pervaded by compassion
6 利生無間	རྒྱུན་མི་ཆད་པ	anācchedaṅga	uninterrupted continuity
7 無滅	འགོག་པ་མེད་པ	anirodhaṅga	non-cessation
七因果口訣	རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན	sapta hetuphala upadeśa	7-fold quintessential instructions
1 知母	མར་ཤེས	mātrajñāna	recognizing all sentient beings as mothers
2 念恩	དྲིན་དྲན	parigrahasmṛtayaḥ	being mindful of their kindness
3 報恩	དྲིན་གཤོ	kṛtajña	repaying their kindness
4 慈	ཡིད་འོང་བྱམས་པ	manajñānamaitrī	heartwarming love
5 悲	སྤོང་རྗེ	karūṇa	compassion
6 增上意樂	ལྷག་བསམ	adhyāśaya	resolute thought
7 菩提心	བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས	bodhicitta	motive of enlightenment

七事[相應教]	འགྲེལ་ཀླང་བདུན	saptatīkāṅga	7-limbed topics
1 蘊	ལུང་པོ	skandha	aggregates
2 處	སྐྱེ་མཆེད	āyatana	sources of perception
3 界	ཁམས	dhātu	sensory spheres
4 緣起	རྟེན་འབྲེལ	pratītyasamudpāda	dependent arising
5 食	ཟས	āhāra	food
6 聖諦	བདེན་པ	satya	noble truth
7 菩提分	བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས	bodhiaṅga	limbs of enlightenment
七眾	འཁོར་ནམ་བདུན	sapta bauddhaparṣadāḥ	7-fold followers
1 苾芻[比丘]	དགེ་སྤྲང་པ	bhikṣu	monk
2 苾芻尼 [比丘尼]	དགེ་སྤྲང་མ	bhikṣuṇī	nun
3 式叉摩那 [學法女]	དགེ་སྤྲུབ་མ	śikṣamāṇā	probationary nun
4 沙彌 [勤策男]	དགེ་ཚུལ་པ	śrāmaṇera	novice monk
5 沙彌尼 [勤策女]	དགེ་ཚུལ་མ	śrāmaṇerikā	novice nun
6 鄔波索迦 [優婆塞,近事男]	དགེ་བསྟེན་པ	upāsaka	layman
7 鄔波斯迦 [優婆夷,近事女]	དགེ་བསྟེན་མ	upāsikā	laywoman
七等覺支	བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན	sapta bodhyaṅgāni	7 branches of enlightenment
1 念等覺支	དྲན་པ	smṛti saṃbodhyaṅgaṃ	mindfulness
2 擇法等覺支	ཆོས་རབ་རྟུ་ནམ་འབྱེད	dharma pravacaya saṃbodhyaṅgaṃ	wisdom
3 精進等覺支	བརྩོན་འགྲུས	vīrya saṃbodhyaṅgaṃ	effort
4 喜等覺支	དགའ་བ	prīti saṃbodhyaṅgaṃ	joy
5 輕安等覺支	ཤིན་སྦྱངས	praśrabdhi saṃbodhyaṅgaṃ	suppleness
6 定等覺支	ཏིང་འཛིན	samādhi saṃbodhyaṅgaṃ	concentration
7 捨等覺支	བདྟང་སྟོམས	upekṣā saṃbodhyaṅgaṃ	equanimity
七聖財	འཕགས་པའི་རྫོང་བདུན	saptāryadhana	7 jewels of the Aryas
1 信財	དད་པའི་རྫོང	śraddhā-dhanaṃ	faith
2 戒財	ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྫོང	śīla-dhanaṃ	moral discipline
3 慚財	ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་རྫོང	hrī-dhanaṃ	shame
4 愧財	ཁྲེལ་ཡོད་པའི་རྫོང	apatrāpya-dhanaṃ	embarrassment
勤財	བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྫོང	vīrya-dhanaṃ	effort
5 聞財	ཐོས་པའི་རྫོང	śruta-dhanaṃ	hearing
6 捨財	གཏོང་བའི་རྫོང	tyāga-dhanaṃ	generosity
7 慧財	ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫོང	prajñā-dhanaṃ	knowledge; wisdom
七慢	ང་རྒྱལ་བདུན	sapta māna	7 prides
1 慢	ང་རྒྱལ	māna	pride

2 過慢	ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ	mahāmāna	exalted pride
3 慢過慢	ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ	mānātimāna	exaggerated pride
4 我慢	ངའི་སྒྱུ་བའི་ང་རྒྱལ	asmimāna	egotistic pride
5 增上慢	མངོན་པའི་ང་རྒྱལ	abhimāna	presumptuous pride
6 卑慢	ཅུང་ཟད་སྒྱུ་བའི་ང་རྒྱལ	ūnamana	modest pride
7 邪慢	ལོག་པའི་ང་རྒྱལ	mithyāmāna	perverted pride
七種作意	ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན	sapta manaskāra	7 mental contemplations
1 了相作意	མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད	lakṣaṇapratisaṃvedīmanaskāra	mental contemplation of individual knowledge of the character
2 勝解作意	མོས་པ་ལས་བྱུང་པའི་ཡིད་བྱེད	adhimokṣikamanaskāra	mental contemplation arisen from belief
3 遠離作意	རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཡིད་བྱེད	prāvivekyamanaskāra	mental contemplation of thorough isolation
4 攝樂作意	དགའ་བ་ལྷུང་པའི་ཡིད་བྱེད	ratisaṃgrāhakamanaskāra	mental contemplation of withdrawal or joy
5 觀察作意	དཔྱད་པའི་ཡིད་བྱེད	mīmāṃsāmanaskāra	mental contemplation of analysis
6 加行究竟作意	ཐྱོར་བ་མཐའི་ཡིད་བྱེད	prayoganiṣṭhamanaskāra	mental contemplation of final training
7 加行究竟果作意	ཐྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད	prayoganiṣṭhaphalamanaskāra	mental contemplation that is the fruit of final training
七種覺知	སྒོ་རིག་བདུན	sapta buddhividhi	7 awarenesses
1 現識	མངོན་སུམ	pratyakṣa	direct perceivers
2 比推	རྗེས་དཔག	anumāṇa	inferential cognizers
3 決斷識	བཅད་ཤེས	paricchinna-jñāna	subsequent cognizers
4 意伺	ཡིད་དཔྱད	manaḥparīkṣā	correctly assuming consciousnesses
5 顯而未定	སྒྲུང་ལ་མ་ངེས་པ	aniyata-pratibhāsa	awarenesses to which the object appears but is not ascertained
6 猶疑	བྲེ་ཚོམ	saṃshaya	doubting
7 顛倒識	ལོག་ཤེས	viparyaya-jñāna	wrong consciousnesses
七寶	རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བདུན	sapta ratna	7 treasures
1 金	གསེར	suvarṇam	gold
2 銀	དརུལ	rūpyam	silver
3 琉璃	བླེ་དུ་ཅ	vāiḍūryam	lapis lazuli
4 玻璃[水晶]	ཤེལ	sphaṭikam	crystal
5 碑磬	ཐུག	musālagalva	agate
6 赤珠	ལྷ་ཉིག་དམར་པོ	lohita-muktikā	rubies
7 瑪瑙	རྩི་སྒྲིང་པོ	aśmagarbha	cornelian
七寶[輪王]	རིན་པོ་ཆེ་ལྔ་བདུན	saptaratna	7 precious objects
1 輪寶	འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ	cakraratna	precious wheel
2 末尼珠寶	ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ	maṇiratna	precious jewel
3 女寶	བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ	mahiṣiratna	precious queen
4 主藏臣寶	སྒོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ	mantrīratna	precious minister

5 象寶	སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ	hastiratna	precious elephant
6 馬寶	རྟ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ	paramaśvaratna	precious horse
7 主兵臣寶 [將軍寶]	དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ	senāpatiratna	precious general
八大菩薩	ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད	aṣṭa upaputra	8 close disciples
1 妙吉祥 [曼殊室利]	འཇམ་དཔལ་དབྱངས	mañjuśrī	manjushrī
2 金剛手	བྱལ་ན་རྩྭ་རྩི	vajrapāṇi	vajrapāṇi
3 觀自在 [觀世音]	སྤྱན་རས་གཟིགས	avalokiteśvara	avalokiteshvara
4 地藏	ས་ཡི་སྤྱིང་པོ	kṣitigarbha	kṣitigarbha
5 除蓋障	སྤྱིབ་པ་རྣམ་སེལ	sarvanīvaraṇavis kambini	sarvanivaraṇavis kambini
6 虛空藏	ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ	ākāśagarbha	ākāshagarbha
7 彌勒	བྱམས་པ	maitreya	maitreya
8 普賢	གྲུ་རྩ་བཟང་པོ	samantabhadra	samantabhadra
八不定	གཞན་འགྱུར་བརྒྱད	aṣṭa aniyatāḥ	8 changeable mental factors
1 尋	རྟོག་པ	vitarka	investigation
2 伺	དཔྱད་པ	vicāra	analysis
3 惡作	འགྱོད་པ	kaukr̥tya	regret
4 睡眠	གཉིད	middha	sleep
5 貪	འདོད་ཆགས	rāga	desire
6 瞋	ཁོང་ཁྲོ	pratigha	anger
7 慢	ང་རྒྱལ	māna	pride
8 疑	བྲེ་ཆོས	vicikitsā	doubt
八心法[八識]	རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད	aṣṭa vijñāna	8 consciousnesses
1 眼識	མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ	cakṣurvijñāna	eye consciousness
2 耳識	རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ	śrotravijñāna	ear consciousness
3 鼻識	སྤྲི་རྣམ་པར་ཤེས་པ	ghrāṇavijñāna	nose consciousness
4 舌識	ལྗེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ	jihvāvijñāna	tongue consciousness
5 身識	ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ	kāyavijñāna	body consciousness
6 意識	ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ	manovijñāna	mental consciousness
7 末那識 [意]	ཉོན་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ	kleśavijñāna	afflicted consciousness; mind afflicted with egoism
8 阿賴耶識 [心]	གྲུ་གཞི་རྣམ་ཤེས	ālayavijñāna	foundation consciousness; mind-basis-of-all
八世法[八風]	འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད	aṣṭa lokadharmāḥ	8 worldly concerns
1 得	རྟེན་པ	lābha	gain
2 不得	མ་རྟེན་པ	alābha	loss
3 毀	མ་གྲགས་པ	ayaśas	disgrace
4 譽	སྟན་གྲགས	yaśas	fame
5 稱	བརྟོན་པ	praśamsā	praise
6 譏	སྤང་པ	nindā	blame

7 樂	བདེ་བ	sukha	happiness
8 苦	སྐྱག་བསྐྱལ	duḥkha	suffering
八事[因明]	རྟོག་གཤེད་ཆོག་དོན་བརྒྱུད	aṣṭa tarkapadartha	8 topics of the logicians
1 現量	མངོན་སྲུང་ཡང་དག	pratyakṣasaṃyak	correct direct perception
2 似現量	མངོན་སྲུང་ལྟར་སྤང	pratyakṣābhāsa	wrong direct perception
3 比量	རྟོག་དཔག་ཡང་དག	anumānasaṃyak	correct inferential perception
4 似比量	རྟོག་དཔག་ལྟར་སྤང	anumānābhāsa	wrong inferential perception
5 能立	སྟུབ་ངག་ཡང་དག	sādhavācasamyak	correct argument
6 似能立	སྟུབ་ངག་ལྟར་སྤང	sādhvācābhāsa	wrong argument
7 能破	སྲུང་འབྱེན་ཡང་དག	dūṣaṇasaṃyak	correct refutation
8 似能破	སྲུང་འབྱེན་ལྟར་སྤང	dūṣaṇābhāsa	wrong refutation
八事[般若經]	དངོས་པོ་བརྒྱུད	aṣṭa padārtha	8 topics of the Perfection of Wisdom Text
1 一切相智	རྣམ་མཁྱེན	sarvajñāna	omniscient mind
2 道相智	ལམ་ཤེས	mārgajñāna	knowledge of paths
3 一切智	གཞི་ཤེས	vastujñāna	knowledge of bases
4 圓滿加行	རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ	sarvābhisambodha	complete training of all aspects
5 頂加行	ཆེ་མའི་སྦྱོར་བ	mūrdhaprayoga	peak training
6 究竟加行	མཐར་ཁྱེས་སྦྱོར་བ	anupūrvaprayoga	serial training
7 剎那加行	སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ	kṣanikaprayoga	momentary training
8 果法身	འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱ	phaladharmakāya	resultant truth body
八苦	སྐྱག་བསྐྱལ་བརྒྱུད	aṣṭa duḥkhatāḥ	8 kinds of suffering
1 生苦	སྐྱེ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ	jāti-duḥkhaṃ	birth
2 老苦	ན་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ	jarā-duḥkhaṃ	old age
3 病苦	ན་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ	vyādhi-duḥkhaṃ	disease; sickness
4 死苦	འཆི་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ	marāṇa-duḥkhaṃ	death
5 怨憎會苦	མི་སྐྱག་བ་དང་འཕྲད་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ	a-priya-saṃprayoga-duḥkhaṃ	association with the disliked
6 愛別離苦	སྐྱག་བ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ	priya-viprayoga-duḥkhaṃ	separation from the liked
7 求不得苦	གང་འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྟོག་པ་དེ་ཡང་སྐྱག་བསྐྱལ	yadapīcchayā paryeṣamā-ṇo na labhate tadapi duḥkhaṃ	not getting what one wishes
8 略攝一切五取 蘊苦	མདོར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐྱག་བསྐྱལ	saṃkṣepeṇa pañco padāna-skandha-duḥkhaṃ	in brief, 5 grasped aggregates are a source of suffering
八相成道	མཇུག་པ་བརྒྱུད	aṣṭa buddhakārya	8 deeds
1 從兜率天下	དགའ་མཚན་ནས་འཕོ་བ	tuṣiṭeṣu cyutiṃ tataḥ	descent from Tushita heaven
2 入胎	ཡུམ་གྱི་སྐུ་མས་སྤྱ་བཞུགས་པ	pratisaṃdhiḥ	entering the womb of his mother
3 出生	སྐྱ་བཞུགས་པ	jāti	taking birth
4 出家	རབ་ཏུ་བྱུང་བ	pravrajitaḥ	renunciation and ordination as a monk
5 降魔	བདུད་ལྷེ་བཙོམ་པ	mārābhibhuḥ	defeating the host of

			demons
6 成道	མངས་རྒྱས་པ	abhisambudhyati	attaining full enlightenment
7 轉法輪	ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ	dharma-cakra-pravartana ṃ	turning the wheel of doctrine
8 入涅槃	སྤྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ	parinirvāṇam	passing into the state of peace
八部眾	ལྔ་དང་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད	aṣṭa gatyāḥ	8 groups of gods and serpents
1 天	ལྷ	devāḥ	gods
2 龍	སྤྱུ	nāgāḥ	serpents
3 藥叉	གཞོན་སྤྱིན	yakṣāḥ	demons
4 健達縛	དྲི་བ	gandharvāḥ	celestial musicians
5 阿素洛[非天]	ལྷ་མ་ཡིན	asurāḥ	demigods
6 揭路荼 [金翅鳥]	ནམ་མཁའ་ལྷེང	garuḍāḥ	mythical birds
7 緊捺洛[歌神]	མི་འམ་ཅི	kinnarāḥ	mythical beings
8 莫呼洛伽 [大腹]	ལྷ་འབྲེ་ཆེན་པོ	mahoragāḥ	large-bellied demons
八現觀	མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད	aṣṭābhisamaya	8 clear realizations
1 一切相智	རྣམ་མཁྱེན	sarvajñāna	omniscient mind
2 道相智	ལམ་ཤེས	mārgajñāna	knowledge of paths
3 一切智	གཞི་ཤེས	vastujñāna	knowledge of bases
4 圓滿加行	རྣམ་རྒྱལ་སྦྱོར་བ	sarvābhisambodha	complete training of all aspects
5 頂加行	ཕྱི་མའི་སྦྱོར་བ	mūrdhaprayoga	peak training
6 究竟加行	མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ	anupūrvaprayoga	serial training
7 剎那加行	སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ	kṣanikaprayoga	momentary training
8 智慧法身	ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ	jñānadharmakāya	wisdom truth body
八寒地獄	གང་དུ་ལྷུ་པ་བརྒྱད	aṣṭau sītanarakāḥ	8 cold hells
1 炮 [頰部陀]	ལུ་བྱར་ཅན	arbuda	blistering
2 炮裂 [尼刺部陀]	ལུ་བྱར་རྣོ་བ་ཅན	nirarbuda	bursting blisters
3 頰嘶吒 [阿吒吒]	སོ་ཐམ་ཐམ་པ	aṭaṭa	chattering
4 臞臞婆	ཨ་ལུ་བེར་བ	hahava	ahoo hell
5 虎虎婆	ཀྲུ་ལུ་བེར་བ	huhuva	moaning
6 青蓮華 [唄鉢羅]	ལྷུང་པ་ལ་ལྷར་གས་པ	utpala	split like an utpala
7 紅蓮華 [鉢特摩]	པད་མ་ལྷར་གས་པ	padma	split like a lotus
8 大紅蓮華 [摩訶鉢特摩]	པད་མ་ལྷར་ཆེན་པོ་གས་པ	mahāpadma	split like a great lotus
八無為法	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད	aṣṭa asaṃskṛtādharmāḥ	8 uncompounded phenomena
1 善法真如	ཆོས་དགེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད	kuśaladharma tathatā	suchness of virtuous phenomena

2 不善法真如	ཚས་མི་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད	akuśaladharma tathatā	suchness of non-virtuous phenomena
3 無記法真如	ཚས་ལུང་མ་བསྟན་ནམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད	avyākṛtadharma tathatā	suchness of un-recordable phenomena
4 虛空	ནམ་མཁའ	ākāśa	space
5 非擇滅	སོ་སོར་བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ	apratisaṃkhyānirodha	non-analytical cessation
6 擇滅	སོ་སོར་བརྟགས་འགོག	pratisaṃkhyānirodha	analytical cessation
7 不動	མི་གཡོ་བ	āniñjya	state of being unmoved by pleasure or pain
8 想受滅	འདུ་ཤེས་དང་ཚུར་བ་འགོག་པ	saṃjñāvedayitanirodha	state without discrimination and feeling
八勝處	ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད	aṣṭāvabhibhāvāyat anāni	8 surpassing concentrations
1 內有色想觀外色少	ནང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātma-rūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati parittāni	imaging himself having form, he sees small external forms, and overcome them
2 內有色想觀外色多	ནང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātma-rūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati mahadgatāni	imagining himself having form, he sees large external forms, and overcome them
3 內無色想觀外色少	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātmam-arūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati parittāni	imagining himself lacking form, he sees small external forms, and overcome them
4 內無色想觀外色多	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātmam-arūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati mahadgatāni	imagining himself lacking form, he sees large external forms, and overcome them
5 內無色想觀外色青	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཐོན་པོ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātmam-arūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati nīlāni	imagining himself lacking form, he sees external blue forms, and overcome them
6 內無色想觀外色黃	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སེར་པོ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātmam-arūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati pītāni	imagining himself lacking form, he sees external yellow forms, and overcome them
7 內無色想觀外色赤	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དམར་པོ་ལ་བསྟན་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ	adhyātmam-arūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati lohītāni	imagining himself lacking form, he sees external red forms, and overcome them
8 內無色想觀外色白	ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་	adhyātmam-arūpa-saṃjñī-bahirdhā rūpāṇi paśyati avadātāni	imagining himself lacking form, he sees external white forms, and overcome

	དཀར་པོ་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་ དེ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་		them
八無暇[八難]	མི་ཁོས་པ་བརྒྱད	aṣṭāvakṣaṇāḥ	8 non-conducive factors
1 地獄	སེམས་ཅན་དམྱལ་བ	narakāḥ	birth as a hell being
2 傍生	དུད་འགྲོ	tiryāṇcaḥ	birth as an animal
3 餓鬼	ཡི་དྭགས	pretāḥ	birth as a hungry ghost
4 長壽天	ལྷ་ཆེ་རིང་པོ	dīrghāyuso	birth as a long living god
5 邊地	མཐའ་ཁོབ་དུ་སྐྱེས་པ་ སྐྱེ་ཞིང་གནས་སུ་སྐྱེ་བ	pratyanta-janapadaṃ	birth in a barbaric land where the Buddha's doctrine does not exist
6 根缺	དབང་པོ་མ་ཆང་བ	indriya-vāikalyaṃ	having incomplete sense faculties
7 邪見 [世智辯聰]	ལོག་པར་ལྟ་བ	mithyā-darśanaṃ	holding wrong view
8 如來不出世	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་ བྱུང་བ	tathāgatānām anutpādaḥ	birth in a land where Buddha's doctrine does not flourish
八解脫	རྣམ་ཐར་བརྒྱད	aṣṭau vimokṣāḥ	8 liberations; 8 emancipations
1 內有色想觀諸 色解脫	གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་ བའི་རྣམ་ཐར	rūpī rūpāṇi paśyaty-ayaṃ prathamo vimokṣaḥ	liberation of the embodied looking at a form
2 內無色想觀外 色解脫	གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་ བའི་རྣམ་ཐར	adhyātmam arūpasamjñī bahirdhā rūpāṇi paśyaty-ayaṃ dvitīyo vimokṣaḥ	liberation of the formless looking at a form
3 淨解脫身作證 具足住解脫	ཐུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ	śubhaṃ vimokṣaṃ kāyena sākṣākṛtvopasampadya viharaty-ayaṃ tṛtīyo vimokṣaḥ	liberation through beautiful form
4 空無邊處具足 住解脫	ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ ཐར	sa sarvaśo rūpasamjñānāṃ samatikramāt pratigha-sañjñānāṃ astamgamān nānātva-samjñānāṃ a-manasi-kārād-anantam ākāśam-ityākāśānantyāya tanam upasampadya viharaty-ayaṃ caturtho vimokṣaḥ	liberation of infinite space
5 識無邊處具足 住解脫	རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར	sa sarvaśa ākāśānantyāyatanaṃ samatikramyānantam vijñānamiti-vijñānānantyā yatanaṃ upasampadya viharaty-ayaṃ pañcamo vimokṣaḥ	liberation of infinite consciousness
6 無所有處具足 住解脫	ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྣམ་ཐར	sa sarvaśo vijñānānantyāyatanaṃ samatikramya nāsti kiṃcidity-ākīṃcanyāyatan	liberation of nothingness

		am upasampadya viharaty-ayaṃ śaṣṭho vimokṣaḥ	
7 非想非非想處 具足住解脫	མིན་ཅིའི་ནམ་ཐར	sa sarvaśa ākīṃcanyāyatanaṃ samatikramya-nāiva-saṃj ñā-nāsaṃjñāyatanaṃ upasampadya viharaty-ayaṃ saptamo vimokṣaḥ	liberation of the peak of existence
8 滅想受定具足 住解脫	འགོག་པའི་ནམ་ཐར	sa sarvaśo nāivasamjñānāsaṃjñāyat anaṃ samatikramya saṃjñā-vedita-nirodhaṃ kāyena-sākṣāt kṛtvopasampadya viharaty-ayaṃ aṣṭamo vimokṣaḥ	liberation of equipoise of cessation
八聖道支 [八正道]	འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད	aṣṭāṅga-mārga-nāmāni	8 branches of the superior path
1 正見	ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ	samyagdrṣṭi	correct view
2 正思惟	ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ	samyaksaṃkalpa	correct realization
3 正語	ཡང་དག་པའི་ངག	samyagvāk	correct speech
4 正業	ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ	samyakkarmānta	correct aims of actions
5 正命	ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ	samyagājīva	correct livelihood
6 正精進	ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ	samyagvyāyāma	correct effort; correct exertion
7 正念	ཡང་དག་པའི་བྱ་བ	samyaksmṛti	correct mindfulness
8 正定	ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན	samyaksamādhi	correct meditative stabilization
八熱地獄 [八大地獄]	ཚ་དམྱལ་བརྒྱད	aṣṭa uṣṇanarakāḥ	8 hot hells
1 等活地獄	ཡང་གསོས	saṃjīva	reviving
2 黑繩地獄	ཐིག་ནག	kālasūtra	black line
3 眾合地獄	བསྐྱས་འཛོམས	saṃghāta	crushed together
4 號叫地獄	རྩ་འབོད	raurava	crying
5 大叫地獄	རྩ་འབོད་ཆེན་པོ	mahāraurava	great crying
6 炎熱地獄	ཚ་བ	tāpana	hot
7 極熱地獄	རབ་རྩ་ཚ་བ	pratāpana	very hot
8 無間地獄	མནར་མེད	avīci	most torturous
八斷行	གཉེན་པོ་བརྒྱད	aṣṭa pratipakṣa	8 antidotes
1 欲	འདུན་པ	chanda	aspiration
2 勤	སྦྱོར་བ	vyāyāma	effort; exertion
3 信	དད་པ	śraddhā	faith
4 安	ཤིན་རྩ་སྦྱངས་པ	prasrabdhi	pliancy
5 念	བྱ་བ	smṛti	mindfulness
6 正知	ཤེས་བཞིན	samprajanya	introspection

7 思	སེམས་པ	cetanā	intention
8 捨	བདང་སྦྱོམས	upekṣā	equanimity
八關齋戒	བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད	aṣṭa śīlāni	8 precepts of a one day vow holder
1 離殺生	སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་པ	prāṇātipāta-viratiḥ	not killing
2 離不與取	མི་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟོང་པ	adattādāna-viratiḥ	not stealing
3 離非梵行	མི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་སྟོང་པ	a-brahma-caryā-viratiḥ	not indulging in sexual misconduct
4 離虛誑語	བརྒྱན་དུ་སྦྱ་བ་སྟོང་པ	mṛṣāvāda-viratiḥ	not lying
5 離飲諸酒	ཐྱུས་པར་འགྱུར་བའི་བདུང་བ་ སྟོང་པ [ཅད་སྟོང་པ]	madya-pāna-viratiḥ	not taking intoxicating drinks
6 離持香鬘塗彩	སྟོས་དུང་ཁ་དྲོག་དང་བྱུག་པ་ དང་ཕྱེད་བ་ཐོགས་པ་སྟོང་པ	gandha-mālya-vilepanava rṇaka-dhāraṇa-viratiḥ	not being dressed with flowers, perfumes and cosmetics
[離歌舞]	སྒྲ་གར་སྟོང་པ	[gānā nātak viratiḥ]	[not singing and dancing]
7 離高廣大床	ཁྲི་ལྷན་མཐོན་པོ་དང་ཁྲི་ལྷན་ ཆེན་པོ་སྟོང་པ	ucca-śayana-mahāśayan a-viratiḥ	not using high and luxurious seat or bed
8 離非時食	དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས་སྟོང་པ	vikāla-bhojana-viratiḥ	not taking a meal after noon
八轉聲	རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད	aṣṭa vibhaktyaḥ	8 cases in grammar
1 體聲	ངོ་བོ་སྟོན་པའི་སྒྲ	nirdeśaḥ	nominative case
2 業聲	ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒྲ	upadeśanam	accusative case
3 具聲	བྱེད་པའི་སྒྲ	karṭṛkaraṇam	instrumental case
4 所為聲	དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲ	sampradānam	dative case
5 所從聲	འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ	apādānam	ablative case
6 所屬聲	འབྲེལ་བའི་སྒྲ	svāmivacanam	genitive case
7 所依聲	རྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲ	saṃnidhānārthaḥ	locative case
8 呼聲	འབོད་པའི་སྒྲ	āmantraṇam	vocative case
九心住	སེམས་གནས་དགུ	nava cittasthita	9 mental abidings
1 內住	སེམས་འཛིག་པ	cittasthāpana	setting the mind
2 等住	རྒྱན་དུ་འཛིག་པ	samsthāpana	continuous setting
3 安住	སྦྲན་ཏེ་འཛིག་པ	avasthāpana	resetting
4 近住	ཉེ་བར་འཛིག་པ	upasthāpana	close setting
5 調順	དུལ་བར་བྱེད་པ	damana	disciplining
6 寂靜	ཞི་བར་བྱེད་པ	śamana	pacifying
7 最極寂靜	ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ	vyupaśamana	thorough pacifying
8 專注一趣	ཅི་གཅིག་དུ་བྱེད་པ	ekotīkaraṇa	making one-pointed
9 等持	མཉམ་པར་འཛིག་པ	samādhāna	setting in equipoise
九次第定 [九等至]	མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྦྱོམས་ པར་འཇུག་པ་དགུ	navānupūrvavīhārasamāp atti	9 serial absorptions
1 四靜慮	བསམ་གཏན་བཞི	catvāri dhyāna	4 concentrations
2 四無色定	གཟུགས་མེད་བཞི	catvāri ārūpasamāpatti	4 absorptions within the formless realm
3 滅想受定	འགོག་པའི་སྦྱོམས་འཇུག	nirodhasamāpatti	meditative absorption of cessation

九想	མི་སྐྱུག་པའི་འདུ་ཤེས་དགུ	navāpriyasaṃjñā	9 discriminations
1 膨脹想	ནམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས	vyādhmātakasaṃjñā	discrimination of the bloated corpse
2 膿爛想	ནམ་པར་ནགས་པའི་འདུ་ཤེས	vipuyakasaṃjñā	discrimination of the worm-infested corpse
3 異赤想	ནམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས	vilohitakasaṃjñā	discrimination of the bleeding corpse
4 青瘀想	ནམ་པར་ཐྱེས་པའི་འདུ་ཤེས	vinīlakasaṃjñā	discrimination of the livid corpse
5 啄噉想	ནམ་པར་བོས་བའི་འདུ་ཤེས	vikhāditakasaṃjñā	discrimination of the gnawed corpse
6 離散想	ནམ་པར་མཐོར་བའི་འདུ་ཤེས	vikṣiptakasaṃjñā	discrimination of the scattered corpse
7 骸骨想	རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས	asthisamjñā	discrimination of the skeleton
8 焚燒想	ནམ་པར་ཚེག་པའི་འདུ་ཤེས	vidagdhakasaṃjñā	discrimination of the corpse being burnt
9 滅壞想	ནམ་པར་འབྱས་གཞིག་པའི་འདུ་ཤེས	vipaḍumakasaṃjñā	discrimination of the festering corpse
九種實有[我]	བདག་དགུ	nava ātman	9 selves [inherently established]
1 以自相存在 [自相有]	རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ	svalakṣaṇa-siddhi	existence by way of its own character
2 以自性存在 [自性有]	རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ	svabhāva-siddhi	inherent existence
3 以自體存在 [自體有]	ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ	savabhāvatā-siddhi	existence through its own entitiness
4 真實存在 [諦有]	བདེན་པར་གྲུབ་པ	satya-siddhi	true establishment
5 真正存在 [真有]	ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ	samyak-siddhi	exist as its own reality
6 勝義存在 [勝義有]	དོན་དམ་པ་གྲུབ་པ	paramārtha-siddhi	ultimate existence
7 真性存在 [真性有]	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ	tattva-siddhi	existence as its own suchness
8 實質存在 [實物有]	རྒྱུ་སྤྱོད་གྲུབ་པ	dravya-siddhi	substantially established
9 從自方存在 [自方有]	རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ	svarūpa-siddhi	existence from its own side
十力	སྟོབས་བརྒྱ	daśa tathāgatabala	10 forces of a buddha
1 處非處智力	གནས་དང་གནས་མེན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས	sthānāsthānajñānabalaṃ	knowledge of sources and non-sources
2 業異熟智力	ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས	karmavipākajñānabalaṃ	knowledge of actions and their fruitions
3 種種界智力	ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས	nānādhātujñānabalaṃ	knowledge of the divisions of the eighteen constituents
4 種種勝解智力	མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས	nānādhimuktijñānabalaṃ	knowledge of varieties of inclinations

5 根勝劣智力	དབང་པོ་ལྷ་ཚྭ་མཁའ་མཁའ་པའི་ སྒྲིབས	indriyaparāparajñānabala ṃ	knowledge of superior and non-superior faculties
6 遍趣行智力	ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ མཁའ་པའི་སྒྲིབས	sarvatragāminīpratipajjñā nabalaṃ	knowledge of the paths leading to all forms of cyclic existence and solitary peace
7 靜慮解脫等持 等至染淨智力	བསམ་གཏན་དང་ལྷན་པར་ཐར་ བ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ སྒྲིབས་པར་འཇུག་པ་དང་ཀུན་ ཉན་དང་ནམ་གྲང་དང་ལྷན་པ་ ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་སྒྲིབས	sarvadhyaṇavimokṣasam ādhisamāpattisaṃkleśavy avadānavyutthānajñānab alaṃ	knowledge of the concentrations, liberations, meditative stabilizations, and meditative absorptions, and knowledge of others' afflictions and others' non-contamination
8 宿住隨念智力	ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བློན་པ་ མཁའ་པའི་སྒྲིབས	pūrvanivāsānusmṛtijñānab alaṃ	knowledge remembering earlier lives
9 死生智力	འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁའ་ པའི་སྒྲིབས	cyutyupapattijñānabalaṃ	knowledge of death, transmigration, and birth
10 漏盡智力	ཟག་པ་ཟད་པ་མཁའ་པའི་སྒྲིབས	āsravakṣayajñānabalaṃ	knowledge of contaminations and their extinction
十大地法	སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ	daśa mahābhūmika dharma	10 main bases of mental factors
1 受	ཚཱ་བ	vedanā	feeling
2 想	འདུ་ཤེས	saṃjñā	discrimination
3 思	སེམས་པ	cetanā	intention
4 觸	རྟེག་པ	sparśa	contact
5 欲	འདུན་པ	chanda	aspiration
6 慧	ཤེས་རབ	prajñā	knowledge
7 念	བློན་པ	smṛti	mindfulness
8 作意	ཡིད་ལ་བྱེད་པ	manaskāra	mental engagement
9 勝解	ཚིག་པ	adhimokṣa	belief
10 三摩地	ཉིང་ངེ་འཛིན	samādhi	stabilization
十大弟子	སློབ་མ་ཆེན་པོ་བཅུ	daśa mahāśrāvakāḥ	10 principal disciples
1 舍利弗	ཤཱ་རིའི་བུ	śāriputraḥ	shāriputra
2 目犍連	མོལ་དག་ལ་གྱི་བུ	māudgalyāyana	māudgalyāyana
3 大迦葉	འོད་བསྐྱང	kāśyapaḥ	kāshyapa
4 阿那律	མ་འགགས་པ	a-niruddhaḥ	a-niruddha
5 須菩提	རབ་འབྱོར	subhūtiḥ	subhūti
6 富樓那	བུམས་མའི་བུ་གང་པོ	pūrṇamāityāyaṇī	pūrṇamāityāyaṇī
7 迦旃延	ཀ་ཏྱའི་བུ་ཆེན་པོ	mahākātyāyanaḥ	mahākātyāyana
8 優波離	ཉེ་བར་འཁོར	upāliḥ	upāli
9 羅怙羅	སྒྲི་གཙན་འཛིན	rāhulaḥ	rāhula
10 阿難陀	ཀུན་དགའ་པོ	ānandaḥ	ānanda
十大善地法	དགེ་བའི་ས་མང་བཅུ	daśa kuśalamahābhūmikā dharma	10 bases of big virtuous mental factors
1 信	དད་པ	śraddhā	faith

2 不放逸	བག་ཡོད་པ	apramāda	conscientiousness
3 輕安	ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ	prasrabdhi	pliancy
4 捨	བདྟང་སྒྲིམས	upekṣā	equanimity
5 慚	ངོ་ཚ་ཤེས་པ	hrī	shame
6 愧	ཁྱེལ་ཡོད་པ	apatrāpya	embarrassment
7 無貪	མ་ཆགས་པ	alobha	non-attachment
8 無瞋	ཞེ་སྤང་མེད་པ	adveṣa	non-hatred
9 不害	རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ	avihiṃsā	non-harmfulness
10 精進	བརྩོན་འགྱུས	vīrya	effort
十小煩惱地法	ཉོན་མོངས་ཚུང་དུ་འེ་ས་མང་བཅུ	daśa parīttakleśabhūmikā dharma	10 bases of small afflictions
1 忿	ཁྲོ་བ	krodha	belligerence
2 覆	འཆབ་པ	mrakṣa	concealment
3 慳	སེར་སྒྲ	mātsarya	miserliness
4 嫉	ཕྲག་དོག	irṣyā	jealousy
5 惱	འཚོག་པ	pradāśā	spite
6 害	རྣམ་པར་འཚེ་བ	vihiṃsā	harmfulness
7 恨	འཁོན་འཛིན	upanāha	resentment
8 諂	གཡོ	śāṭhya	dissimulation
9 誑	སྒྱ	māyā	deceit
10 憍	རྒྱགས་པ	mada	haughtiness
十方	ཕྱོགས་བཅུ	daśa diśāni	10 directions
1 東	ཤར	pūrvā	east
2 南	ཕྱོ	dakṣiṇā	south
3 西	ལྷ་བ	paścimaḥ	west
4 北	བྱང	uttaraḥ	north
5 東南	ཤར་ཕྱོ	pūrva-dakṣiṇā	south-east
6 西南	ཕྱོ་ལྷ་བ	dakṣiṇa-paścimā	south-west
7 西北	ལྷ་བ་བྱང	paścimottarā	north-west
8 東北	བྱང་ཤར	uttara-pūrvā	north-east
9 下	འོག	adhaḥ	downward direction
10 上	ཕྱོང	ūrdhvam	upward direction
十不善業道	མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ	daśākuśala-karma-pāṭha	10 non-virtues
1 殺生	སྒོག་གཙོད་པ	prāṇātighātād	killing
2 不與取 [偷盜]	མ་བྱིན་པར་ལེན་པ	a-dattādānād	stealing
3 欲邪行 [邪淫]	འདྲོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ	kāma-mithyācārād	indulging in sexual misconduct
4 虛誑語 [妄語]	རྟུན་དུ་སྒྲ་བ	mṛṣāvādāt	lying
5 麁惡語 [惡口]	ཆོག་རྩལ་མོ་སྒྲ་བ	pāruṣyāt	harsh speech
6 離間語	ཕྲ་མར་སྒྲ་བ	pāiśunyāt	divisive speech

[重舌]			
7 雜穢語 [綺語]	ཚིག་བགྲལ་བ, དག་འབྲལ་བ	saṃbhinna-pralāpāt	senseless talk
8 貪	བན་པ་སེམས	abhidhyāyāḥ	covetousness
9 瞋	གཞོད་སེམས	vyāpādāt	harmful intent
10 邪見	ཤིག་པར་ལྟ་བ	mithyā-drṣṭeḥ	wrong view
十平等性	མཉམ་པ་ནིང་བསུ	daśasamatā	10 samenesses
1 無相平等性	མཚན་ཉིད་མེད་པ	asvabhāva	lacking truly existence features
2 無體平等性	མཚན་མ་མེད་པ	alakṣana	lacking truly existence signs and marks
3 無生平等性	སྐྱེ་བ་མེད་པ	ajāti	lacking production from four extremes
4 無起平等性	མ་སྐྱེས་པ	ajāta	being unproduced
5 遠離平等性	དབེན་པ	sūnyā	being empty
6 本來清淨平等性	གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ	adhiśudda	being primordially pure
7 無戲論平等性	སྒྲོས་པ་མེད་པ	niṣprapanca	lacking conceptual elaboration
8 無取無捨平等性	སྒྲུང་དོར་བྱ་བ་མེན་པ	anupadeyāheya	not being objects of cultivation and elimination
9 如夢如幻如影如水中月如鏡中像如化事平等性	མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་དང་མིག་ཡིར་དང་ཆུ་ཟླ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བར	svapana-māyā-pratibhāsa-candrachapa-pratibimba-nirmanopama	being like a dream, hallucination, shadow, moon in the water, reflection and emanation
10 有事無事不二平等性	དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ	bhāvatābhavata	being a thing or non-thing
十地 [三乘共]	ས་བསུ [ཐིག་པ་གསུམ]	daśa bhūmayāḥ	10 grounds of three vehicles
1 淨觀地	དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས	śukla-vidarśanā-bhūmi	pure seeing ground
2 種姓地	རིགས་ཀྱི་ས	gotra-bhūmi	family ground
3 第八地	བརྒྱད་པའི་ས	aṣṭamaka-bhūmi	the eighth ground
4 具見地	མཐོང་བའི་ས	darśana-bhūmi	seeing ground
5 薄地	བསྐྱུང་བའི་ས	tanu-bhūmi	diminishment ground
6 離欲地	འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས	vīta-rāga-bhūmi	ground free from attachment
7 已辦地	བྱས་པ་བསྒྲུང་བའི་ས	kṛtāvī-bhūmi	ground understanding deeds
8 獨覺地	རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས	pratyekabuddha-bhūmi	ground of Solitary Realizer
9 菩薩地	བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས	bodhisattva-bhūmi	bodhisattva ground
10 佛地	སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས	buddha-bhūmi	buddha ground
十地[大乘]	ས་བསུ [ཐིག་ཆེན]	daśa bhūmayāḥ	10 bodhisattva grounds of great vehicle
1 極喜地	རབ་ཏུ་དགའ་བ	pramuditābhūmi	very joyful ground
2 離垢地	དྲི་མ་མེད་པ	vimalābhūmi	stainless ground
3 發光地	འོད་བྱེད་པ	prabhākaribhūmi	luminous ground
4 焰慧地	འོད་འཕྲོ་བ	arciṣmatībhūmi	radiant ground

5 極難勝地	སུད་དཀའ་བ	sudurjayābhūmi	ground difficult to overcome
6 現前地	མངོན་དུ་ཕྱགས་པ	abhimukhībhūmi	approaching ground
7 遠行地	རིང་དུ་སོང་བ	dūraṃgamabhūmi	ground gone afar
8 不動地	མི་གཡོ་བ	acalābhūmi	immovable ground
9 善慧地	ལེགས་པའི་སྒོ་གྲས	sādhumatībhūmi	ground of good intelligence
10 法雲地	ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན	dharmameghābhūmi	ground of dharma cloud
十法行	ཆོས་སྦྱོང་བ་བརྒྱུ	daśa dharmacaryāḥ	10 dharma trainings
1 書寫	ཡི་གེ་འདྲི་བ	lekhanā	writing
2 供養	མཆོད་པ་ལུལ་བ	pūjana	worshipping
3 施他	སྦྱིན་པ་གཏོང་བ	danam	generosity
4 聽聞	ཆོས་ཉན་པ	śravaṇam	hearing dharma
5 披讀	སྒྲག་པ	vācanam	reading
6 受持	འཛིན་པ	udgrahṇam	memorizing
7 開演	འཆད་པ	prakāśanā	preaching
8 諷誦	ཁ་དོན་དུ་བྱ་བ	svadhyāyānam	recitation
9 思惟	ཆོས་ཀྱི་དོན་སེམས་པ	cintanā	contemplation
10 修習	ཆོས་ཀྱི་དོན་སྒྲུམ་པ	bhāvanā	meditation
十法界	ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བརྒྱུ	daśa dharmadhātu	10 spheres of dharma
1 佛界	སངས་རྒྱས	buddhaḥ	buddha
2 菩薩界	བྱང་སེམས	bodhisattva	bodhisattva
3 獨覺界 [緣覺界]	རང་རྒྱལ	prateyakabuddha	solitary realizer
4 聲聞界	ཉན་ཐོས	śravaka	hearer
5 天界	ལྷ	deva	gods
6 人界	མི	manuṣya	human beings
7 阿素洛界 [阿修羅界]	ལྷ་མ་ཡིན	asura	demigods
8 地獄界	དམྱལ་བ	naraka	hell beings
9 餓鬼界	ཡི་དྭགས	pretā	hungry ghosts
10 傍生界 [畜生界]	རྟ་འཕྲོ	tiryāk	animals
十波羅蜜多	པ་རྣམ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱུ	daśa pāramitā	10 perfections
1 布施波羅蜜多	སྦྱིན་པ	dāna	giving
2 淨戒波羅蜜多	ཚུལ་ཁྲིམས	śīla	morality
3 安忍波羅蜜多	བརྟོད་པ	kṣānti	patience
4 精進波羅蜜多	བརྩོན་འགྲུས	vīrya	effort
5 靜慮波羅蜜多	བསམ་གཏན	dhyāna	concentration
6 般若波羅蜜多	ཤེས་རབ	prajñā	wisdom
7 方便善巧波羅 蜜多	ཐབས	upaya	means
8 願波羅蜜多	སྒོམ་ལམ	praṇidhāna	aspirational
9 力波羅蜜多	སྒྲོབས	bala	power

10 智波羅蜜多	ཡེ་ཤེས་	jñāna	primordial wisdom
十根本煩惱	རྩ་ཉེན་བར་	daśa mūlakleśāḥ	10 root afflictions
1 貪	འདོད་ཆགས་	rāga	desire
2 瞋	ཁོང་ཁྲོ་	pratigha	anger
3 慢	ང་རྒྱལ་	māna	pride
4 無明	མ་རིག་པ་	avidyā	ignorance
5 疑	བྲེ་ཚིམ་	vicikitsā	doubt
6 薩迦耶見 [身見][有身見]	འཇིག་ལྟ་	satkāyadrṣṭi	view of the transitory collection as real I and mine
7 邊執見	མཐར་ལྟ་	antagrāhadṣṭi	view holding to an extreme
8 見取	ལྟ་བ་མཚན་འཛིན་	drṣṭiparāmarśa	conception of a [bad] view as supreme
9 戒禁取	ཚུལ་བྱིམས་བརྟུལ་ཁྱེད་མཚན་འཛིན་	śīlavrataparāmarśa	conception of [bad] ethics and modes of conduct as supreme
10 邪見	ལོག་ལྟ་	mithyādrṣṭi	perverse view
十遍處	ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བར་	daśa kṛtsnāyatanāni	10 totally pervasive concentrations
1 地遍處	ཟད་པར་སའི་སྐྱེ་མཆེད་	pṛthivī-kṛtsnāyatanam	total pervasion of earth
2 水遍處	ཟད་པར་ཚུའི་སྐྱེ་མཆེད་	ap-kṛtsnāyatanam	total pervasion of water
3 火遍處	ཟད་པར་མེའི་སྐྱེ་མཆེད་	tejas-kṛtsnāyatanam	total pervasion of fire
4 風遍處	ཟད་པར་རླུང་གི་སྐྱེ་མཆེད་	vāyu-kṛtsnāyatanam	total pervasion of wind
5 青遍處	ཟད་པར་ཐོན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་	nīla-kṛtsnāyatanam	total pervasion of blue
6 黃遍處	ཟད་པར་སེར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་	pīta-kṛtsnāyatanam	total pervasion of yellow
7 赤遍處	ཟད་པར་དམར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་	lohita-kṛtsnāyatanam	total pervasion of red
8 白遍處	ཟད་པར་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་	avadāta-kṛtsnāyatanam	total pervasion of white
9 空遍處	ཟད་པར་ནམ་མཁའི་སྐྱེ་མཆེད་	ākāśa-kṛtsnāyatanam	total pervasion of space
10 識遍處	ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་	vijñāna-kṛtsnāyatanam	total pervasion of consciousness
十智	ཤེས་པ་བར་	daśa jñāna	10 awarenesses
1 苦智	སྤུག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་	duḥkhajñānaṃ	knowledge of sufferings
2 集智	ཀླན་འབྱུང་ཤེས་པ་	samudaysjñānaṃ	knowledge of the origin of all sufferings
3 滅智	འགོག་པ་ཤེས་པ་	nirodhajñānaṃ	knowledge of cessation
4 道智	ལམ་ཤེས་པ་	mārgajñānaṃ	knowledge of the path
5 盡智	ཟད་པ་ཤེས་པ་	kṣayajñānaṃ	knowledge of exhaustion
6 無生智	མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་	anutpādayajñānaṃ	knowledge of non-production
7 法智	ཚུལ་ཤེས་པ་	dharmañajñānaṃ	knowledge of dharma
8 類智	རྟེན་སྒྲུབ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་	anvayajñānaṃ	subsequent knowledge
9 世俗智	ཀླན་རྩིས་ཤེས་པ་	saṃvṛtijñānaṃ	knowledge of conventional phenomena
10 他心智	གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་	paracittajñānaṃ	knowledge of other's mind
十喻	སྒྲུབ་མའི་དབེ་བར་	daśa upamāḥ	10 examples of illusory nature

1 幻事[幻]	མྱ་མ	māyā	an illusion
2 夢境[夢]	མི་ལམ	svapnaḥ	a dream
3 陽燄	མྱིག་རྒྱུ	marīciḥ	a mirage; a hallucination
4 光影[影]	མིག་ཡིར	darpaṇabimba	shadow
5 空花	ནམ་མཁའི་མེ་དྲིག	kha puṣpam	a sky-flower
6 鏡像[像]	མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན	pratibimbam	a reflection in a mirror
7 響	སྒྲ་བརྟན	pratiśabdaḥ	an echo
8 毘闍婆城 [尋香城]	དྲི་ཟའི་གྲོང་འབྱེར	gandharvanagaram	city of smell-eaters
9 變化事[化]	མིག་འབྱུལ	indrajāla	a magic play
10 水月	ཐུ་ཟླ	jalacandra	a reflection of the moon in the water
十勝義別名	དོན་དམ་པའི་རྣམ་གངས་	daśa paramārtha-paryāyāḥ	10 synonyms of ultimate truth
1 法界	ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་	dharma-dhātuḥ	space of reality
2 法性	དེ་ཁོ་ན་ཉིད་	tattvam	thatness
3 不虛妄性	མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་	avitathātā	non-fallacy
4 不變異性	ཆོས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་	dharma-niyāmatā	unchangeability
5 平等性	མཉམ་པ་ནིད་	daśasamatā	sameness
6 空性	སྟོང་པ་ཉིད་	sūnyatā	emptiness
7 法住	ཆོས་གནས་པ་ཉིད་	dharma-sthititā	dharma continuity
8 實際	ཡང་དག་པའི་མཐའ་	bhūta-koṭiḥ	ultimate extreme
9 真如	དེ་བཞིན་ཉིད་	tathātā	suchness
10 不思議界	བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་	a-cintya-dhātuḥ	unthinkable space; inconceivable space
十善業道	དགེ་བ་བརྟུན་ལས་ཀྱི་ལམ་	daśa kuśala karma patha	10 virtues
1 離殺生 [不殺生]	སྟོག་གཙོད་པ་སྟོང་བ་	prāṇātighātād viratiḥ	not killing
2 離不與取 [不偷盜]	མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྟོང་བ་	a-dattādānād viratiḥ	not stealing
3 離欲邪行 [不邪淫]	འདྲོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ སྟོང་བ་	kāma-mithyācārād viratiḥ	not indulging in sexual misconduct
4 離虛誑語 [不妄語]	རྟན་དུ་སྒྲ་བ་སྟོང་བ་	mṛṣāvādāt praviratiḥ	not lying
5 離麁惡語 [不惡口]	ཆོག་རྒྱུ་མ་སྒྲ་བ་སྟོང་བ་	pāruṣyāt praviratiḥ	not using harsh words
6 離離間語 [不重舌]	ཕ་མར་སྒྲ་བ་སྟོང་བ་	pāiśunyāt praviratiḥ	not slandering
7 離雜穢語 [不綺語]	ཆོག་བཀུལ་བ་སྟོང་བ་དག་ འབྱུལ་བ་སྟོང་བ་	sambhinna-pralāpāt praviratiḥ	not indulging in idle gossip
8 離貪	བརྟན་སེམས་སྟོང་བ་	abhidhyāyāḥ praviratiḥ	not being covetous
9 離瞋	གནོད་སེམས་སྟོང་བ་	vyāpādāt praviratiḥ	not harming others
10 離邪見 [正見]	ལོག་པར་རྟ་བ་སྟོང་བ་	mithyā-drṣṭeḥ praviratiḥ	not holding wrong view
十無學法	མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བརྟུ	daśa aśaikṣa dharma	10 qualities belonging to

			the adepts
1 無學正見	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་	aśaikṣa samyagdr̥ṣṭi	right understanding as held by the adepts
2 無學正思惟	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་	aśaikṣa samyaksaṃkalpa	right thought as held by the adepts
3 無學正語	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་	aśaikṣa samyagvāk	right speech as held by the adepts
4 無學正業	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལས་	aśaikṣa samyakkarmānta	right activities as held by the adepts
5 無學正命	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་	aśaikṣa samyagājīva	right livelihood as held by the adepts
6 無學正勤	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་	aśaikṣa samyagvyāyāma	right effort as held by the adepts
7 無學正念	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་བྲན་བ་	aśaikṣa samyaksmṛti	right mindfulness as held by the adepts
8 無學正定	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་	aśaikṣa samyaksamādhi	right meditative stabilization as held by the adepts
9 無學正解脫	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཐར་བ་	aśaikṣa samyaksvimukti	right emancipation as held by the adepts
10 無學正智	མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་	aśaikṣa sammyaksjñāna	right insight as held by the adepts
十想	འདུ་ཤེས་བསུ	daśa saññā uppādetabbā	10 discriminations
1 無常想	མི་རྟག་པ་	aniccasaññā	discrimination of impermanence
2 苦想	ཐྱུག་བསྐྱལ་	anicce dukkhasaññā	discrimination of suffering
3 無我想	བདག་མེད་པ་	dhukkhe anattasaññā	discrimination of selflessness
4 不淨想	མི་གཙང་	asubhasaññā	discrimination of ugliness
5 死想	འཆི་བ་	marāṇasaññā	discrimination of death
6 一切世間不可樂想	འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་བདེ་བ་	sabbaloke anabhiratisaññā	discrimination of disaffection with everything worldly
7 厭食想	ཟལ་ལ་མི་མཐུན་པ་	āhāre paṭikūlasaññā	discrimination of revulsion from nutriment
8 斷想	སྔོང་བ་	pahānasaññā	discrimination of elimination
9 離想	འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་	virāgasaññā	discriminaiton of dispassionateness
10 滅想	འགོག་པ་	nirodhasaññā	discrimination of cessation
十號 [如來]	དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་བསུ	daśaharaguṇa tathāgata	10 synonyms of tathāgata
1 如來	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་	tathāgata	tathāgata
2 應供	དགྲ་བཙུག་པ་	arhat	arhat
3 正等覺 [正遍知]	ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་	samyak-saṃbuddhaḥ	perfect in enlightenment
4 明行圓滿 [明行足]	རིག་པ་དང་ཤབས་སུ་ལྷན་པ་	vidyā-caraṇa-saṃpannaḥ	perfect in knowledge and behaviour

5 善逝	བདེ་བར་གཤེགས་པ	sugataḥ	well-gone
6 世間解	འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ	loka-vid	knower of the worlds
7 無上丈夫 [無上士]	ལྷ་ན་མེད་པ	anuttaraḥ	the surpassed
8 調御士 [調御丈夫]	སྤྱིས་བྱ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ	puruṣa-damyā-sārathiḥ	supreme trainer
9 天人師	སྟོན་པ	śāstā-deva-manuṣyānām	teachers of gods and men
10 佛	སངས་རྒྱས	buddhaḥ	the fully enlightened one
世尊 [薄伽梵]	བཙུག་ལྷན་འདས	bhagavān	bhagavan
勝者	རྒྱལ་བ	jinaḥ	the winner
世間主	འཇིག་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ	loka-jyeṣṭhaḥ	lord of the world
十隨念	རྗེས་སུ་དྲན་པ་བརྒྱུ	daśa anussati	10 recollections
1 佛隨念	སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ	buddhānussati	recollection of Buddha
2 法隨念	ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ	dhammānussati	recollection of Dharma
3 僧隨念	དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ	saṅghānussati	recollection of Sangha
4 戒隨念	སྡོམ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ	sīlānussati	recollection of moral-discipline
5 捨隨念	གདོད་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ	cāgānussati	recollection of giving
6 天隨念	ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ	devatānussati	recollection of the deity
7 入出息隨念	དབུགས་ཕྱི་ནང་རྒྱ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ	upassamānussati	recollection of the moment of breath
8 厭隨念 [生隨念]	སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ	ānāpāna-sati	recollection of birth
9 死隨念	འཆི་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ	maraṇa-sati	recollection of death
10 身隨念	ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ	kāya-gatā-sati	recollection of the form of the body
十一色法[俱舍]	གཟུགས་བརྒྱ་གཅིག	ekādaśa rūpāṇi	11 forms
1 眼根	མིག་གི་དབང་པོ	cakṣurindriya	eye sense
2 耳根	ན་བའི་དབང་པོ	śrotrendriya	ear sense
3 鼻根	སྒྲའི་དབང་པོ	ghrāṇendriya	nose sense
4 舌根	ལྕེའི་དབང་པོ	jihvendriya	tongue sense
5 身根	ལུས་ཀྱི་དབང་པོ	kāyendriya	body sense
6 色	གཟུགས	rūpa	visible form
7 聲	སྒྲ	śabda	sound
8 香	དྲི	gandha	odor
9 味	རོ	rasa	taste
10 觸	རྟེག་བྱ	spraṣṭavya	tangible object
11 無表色	རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས	avijñaptirūpa	non-revelatory forms
十一善	དགེ་བ་བརྒྱ་གཅིག	ekādaśa kuśala	11 virtuous mental factors
1 信	དད་པ	śraddhā	faith
2 慚	ངོ་ཚ་ཤེས་པ	hrī	shame

3 愧	ཁྲེལ་ཡོད་པ	apatrāpya	embarrassment
4 無貪	མ་ཆགས་པ	alobha	non-attachment
5 無瞋	ཞེ་སྤང་མེད་པ	adveṣa	non-hatred
6 無癡	གཉི་མུག་མེད་པ	amoha	non-ignorance
7 勤[精進]	བརྩོན་འགྲུས	vīrya	effort
8 安[輕安]	ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ	prasrabdhi	pliancy
9 不放逸	བག་ཡོད་པ	apramāda	conscientiousness
10 捨	བདང་སྟོམས	upekṣā	equanimity
11 不害	རྩམ་པར་མི་འཆོ་བ	avihiṃsā	non-harmfulness
十二分教 [十二部經]	གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱུ་གཉིས	dvādaśaṅga dharmappravacanāni	12 scriptural categories
1 契經	མདོའི་ཞེ	sūtram	discourses
2 應頌 [祇夜] [美音經]	དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཞེ	geyam	intermediate verses
3 授記 [記別]	ལུང་བསྟན་པའི་ཞེ	vyākaraṇam	prophetic teachings
4 諷頌 [偈經] [記句經]	ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཞེ	gāthā	verses; songs
5 自說 [法句]	ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཞེ	udānam	specific teachings; purposeful statements
6 因緣 [緣起] [尼陀那]	སྤང་བཞིའི་ཞེ	nidānam	introductory teachings
7 譬喻 [撰錄] [阿波陀那]	རྟོགས་པར་བརྗོད་པའི་ཞེ	avadānam	parables; hagiography
8 本事 [本起] [如是語]	དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་ཞེ	itivṛttakam	legends
9 本生 [本緣] [生處]	སྐྱེས་པའི་རབས་ཀྱི་ཞེ	jātakam	life stories; birth stories
10 方廣 [廣經]	ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཞེ	vāipulyam	grand scriptural teachings; vast texts
11 希法 [未曾有]	ཆེད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཞེ	adbhūta-dharmaḥ	marvellous teachings; miraculous qualities
12 論議 [大教] [優波提舍]	གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་ཞེ	upadeśaḥ	finalized teachings; delineations
十二相成道 [十二佛業]	མཇེད་པ་བརྒྱུ་གཉིས	dvādaśabuddhakārya	12 deeds
1 從兜率天下	དགའ་ལྷན་ནས་འཕྱོད་པ	tuṣiṭeṣu cyutiṃ tataḥ	descent from Tushita heaven
2 入胎	ཡུམ་གྱི་སྙུམས་སུ་བཞུགས་པ	pratisaṃdhiḥ	entering the womb of his mother
3 出生	སྐྱེ་བཞུགས་པ	jāti	taking birth
4 受學伎藝	བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་པར་སྟོན་པ	śilpasthānāni kauśalam	displaying his skill in the worldly arts
5 受欲	བཅུན་མོའི་འཁོར་དུ་དབྱེས་པར་རོལ་བ	kṣemaṃkaraḥ	enjoyments with the women of the harem
6 出家	རབ་དུ་བྱུང་བ	pravrajitaḥ	renunciation and ordination as a monk
7 苦行	དགའ་བ་སྤྱད་པ	duṣkara-caryā	practising arduous

			discipline
8 詣道場	བྱང་ཆུབ་ཤིང་བྱང་དུ་བཟུགས་པ	bodhimaṇḍapaśaṃ	meditating under the Bodhi tree
9 降魔	བདུད་ཟླ་བཅོམ་པ	mārābhibhuḥ	defeating the host of demons
10 成道	སངས་རྒྱས་པ	abhisambudhyati	attaining full enlightenment
11 轉法輪	ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ	dharma-cakra-pravartanam	turning the wheel of doctrine
12 入涅槃	སྤྱི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ	parinirvāṇam	passing into the state of peace
十二處[俱舍]	སྟེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་	dvādaśa āyatana	12 sources
1 眼處	མིག་གི་དབང་པོ་	cakṣurindriya	eye sense power
2 耳處	རྒྱ་བའི་དབང་པོ་	śrotrendriya	ear sense power
3 鼻處	སྤྲི་དབང་པོ་	ghrāṇendriya	nose sense power
4 舌處	ལྗེ་དབང་པོ་	jivhendriya	tongue sense power
5 身處	ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་	kāyendriya	body sense power
6 意處	ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་	manendriya	mental sense power
7 色處	གཟུགས་	rūpa	visible form
8 聲處	སྒྲ་	śabda	sound
9 香處	དྲ་	gandha	odor
10 味處	རོ་	rasa	taste
11 觸處	རྟེག་བྱ་	spraṣṭavya	tangible object
12 法處	ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་	dharma āyatana	phenomenon-source
a 無表色	རྒྱུ་པར་རྟེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་	avijñaptirūpa	non-revelatory forms
b 受蘊	ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་	vedanāskandha	feeling
c 想蘊	འདྲ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་	saṃjñāskandha	discrimination
d 行蘊	འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་	saṃskāraskandha	compositional factors
e 三無為法	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་	tri asaṃskṛtādharmāḥ	3 uncompounded phenomena
十二喻	སྟེ་མའི་དབེ་བརྒྱ་གཉིས་	dvādaśa upamāḥ	12 examples of illusory nature
1 幻事[幻]	སྟེ་མ་	māyā	an illusion
2 夢境[夢]	སྤྱི་ལམ་	svapnaḥ	a dream
3 陽燄	ཕྱིག་རྒྱ་	marīciḥ	a mirage; a hallucination
4 光影[影]	མིག་ཡོར་	darpaṇabimḥa	shadow
5 鏡像[像]	མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་	pratibimbam	a reflection in a mirror
6 響	སྒྲ་བརྟན་	pratiśabdaḥ	an echo
7 犍闥婆城 [尋香城]	དྲི་ཟའི་གྲོང་འབྱེར་	gandharvanagaram	city of smell-eaters
8 變化事[化]	མིག་འཕྲུལ་	indrajāla	a magic play
9 水月	ཆུ་ཟླ་	jalacandra	a reflection of the moon in the water
10 虹	འངའ་ཆོན་	indraraṅga	a rainbow
11 電	སྟོན་	vidyuta	a bolt of lightning

12 泡	ཐུ་བུར	budbud	a water bubble
十二緣起	དྲེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་	dvādaśaṅgapratītyasamu dpāda	12 branches of dependent-arising
1 無明	མ་རིག་པ	avidyā	ignorance
2 行	ལས	karma	action
3 識	རྣམ་ཤེས་	vijñāna	consciousness
4 名色	མིང་གཟུགས་	nāmarūpa	name and form
5 六處	སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་	ṣaḍāyatana	6 sources
6 觸	རྟེག་པ	sparśa	contact
7 受	ཚོར་བ	vedanā	feeling
8 愛	ཐྱེད་པ	tṛṣṇā	attachment
9 取	ལེན་པ	upādāna	grasping
10 有	སླིད་པ	bhava	existence
11 生	སྐྱེ་བ	jāti	birth
12 老死	ཆ་ཤི	jarāmarana	aging and death
十二頭陀功德	ཐུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གཉིས་	dvādaśa dhutaḡuṇāḥ	12 ascetic practices
1 糞掃衣	ཕྱག་དར་ཁྲོད་པ	pāṃśukūlikah	wearing robes made of rags
2 但三衣	ཆོས་གོས་གསུམ་པ	trāicīvarikah	wearing the three dharma robes
3 但持毳衣	ཕྱིད་བ་པ	nāmtikah	wearing robes made only of wool
4 常乞食	བསོད་སྟོམས་པ	pāṇḍapātikah	subsisting on alms
5 日一齋	ལྷན་གཅིག་པ	āikāsanikah	eating one's food in one sitting
6 先止後食	ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ	khalu paścād bhaktikah	not accepting food after having risen from one's seat
7 住阿練若處	དགོན་པ་བ	āraṇyakah	dwelling in a hermitage
8 樹下坐	ཤིང་བུངས་པ	vṛkṣa-mūlikah	dwelling at the foot of a tree
9 露地住	སྒྲ་གཤམ་མེད་པ	ābhyavakāśikāḥ	dwelling in an open and unsheltered place
10 塚間住	དུར་ཁྲོད་པ	śmāśānikah	dwelling in cemeteries
11 常坐不臥	ཙོག་ལུ་པ	nāiṣadikah	remaining in the sitting posture
12 隨處住	གཞི་ཇི་བཞིན་པ	yāthā-saṃstarikah	sleeping wherever one may happen to be
十三種外道我	ཐུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་གི་རྣམ་ གངས་བརྒྱ་གསུམ་	trayodaśa tīrthakātma-paryāyāḥ	13 selves of the non-buddhists
1 我	བདག	ātmā	ātmā
2 有情	སེམས་ཅན་	sattvaḥ	sattva
3 命者	སྟོག	jīvaḥ	jīva
4 生者	སྐྱེ་བ་པོ་	jantuḥ	jantu
5 養者	གསོ་བ	poṣaḥ	poṣa
6 士夫	སྐྱེས་ལུ་	puruṣaḥ	puruṣa
7 補特伽羅	གང་ཟག	pudgalaḥ	pudgala

8 意生	ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ	manujah	manuja
9 儒童	ཤེད་བུ	mānavaḥ	mānava
10 作者	བྱེད་པ་པོ	kāraḥ	kāra
11 受者	ཚེར་བ་པོ	vedakaḥ	vedaka
12 知者	ཤེས་པ་པོ	jānakaḥ	jānaka
13 見者	མཐོང་བ་པོ	paśyakaḥ	pashyaka
十四心不相應行 法 [俱舍論]	ཕན་མེན་འདུ་བྱེད་བསུ་བཞི	caturdaśa cittaviprayuktasamskāra dharma	14 non-associated compositional factors
1 得	འཐོབ་པ	prāpti	acquisition
2 非得	མ་འཐོབ་པ	aprāpti	non-acquisition
3 同分	རིགས་འཕུན་པ	nikāyasabhāgata	similarity of type
4 無想異熟	འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ	āsaṃjñika	one having no discrimination
5 無想定	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག	asaṃjñīsamāpatti	absorption without discrimination
6 滅盡定	འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག	nirodhasamāpatti	absorption of cessation
7 命根	སློག་གི་དབང་པོ	jīvitendriya	life faculty
8 生	སྐྱེ་བ	jāti	birth
9 老	ན་བ	jarā	aging
10 住	གནས་པ	sthiti	duration
11 無常	མི་རྟག་པ	anityatā	impermanence
12 名身	མིང་གི་ཚོགས	nāmakāya	group of stems
13 句身	ཚིག་གི་ཚོགས	padakāya	group of words
14 文身	ཡི་གེའི་ཚོགས	vyañjanakāya	group of letters
十四心不相應行 法 [五蘊論]	ཕན་མེན་འདུ་བྱེད་བསུ་བཞི	caturdaśa cittaviprayuktasamskāra dharma	14 non-associated compositional factors
1 得	འཐོབ་པ	prāpti	acquisition
2 無想等至	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག	asaṃjñīsamāpatti	absorption without discrimination
3 滅盡等至	འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག	nirodhasamāpatti	absorption of cessation
4 無想所有	འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ	āsaṃjñika	one having no discrimination
5 命根	སློག་གི་དབང་པོ	jīvitendriya	life faculty
6 眾同分	རིགས་འཕུན་པ	nikāyasabhāgata	similarity of type
7 生	སྐྱེ་བ	jāti	birth
8 老	ན་བ	jarā	aging
9 住	གནས་པ	sthiti	duration
10 無常	མི་རྟག་པ་ཉིད	anityatā	impermanence
11 名身	མིང་གི་ཚོགས	nāmakāya	group of stems
12 句身	ཚིག་གི་ཚོགས	padakāya	group of words
13 文身	ཡི་གེའི་ཚོགས	vyañjanakāya	group of letters
14 異生性	སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཉིད	pṛthagjanatva	state of an ordinary being

十四無記根	ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་བཅུ་བཞི	caturdaśāvyākṛta	14 unspecified views
1 世常	འཇིག་རྟེན་རྟག་པ	śāśvato	a permanent world
2 世無常	འཇིག་རྟེན་མི་རྟག	aśāśvato	an impermanent world
3 世亦常亦無常	འཇིག་རྟེན་རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་པ	śāśvataścāśvataśca	a world which is both permanent and impermanent
4 世非常非無常	རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན	nāiva śāśvato nāśāśvataśca	a world which is neither permanent nor impermanent
5 世有邊	འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ	antavān lokah	a world which has an end
6 世無邊	འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན	anantavān lokah	a world which has no end
7 世亦有邊亦無邊	མཐའ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱང་མེད	antavāṃścānantavāṃśca	a world which is both with and without an end
8 世非有邊非無邊	མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན	nāivāntavān nānantavān	a world which is neither with nor without an end
9 如來死後為有	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་ནས་ཡོད	bhavati tathāgataḥ paraṃ maraṇāt	existence of Buddha after passing into peace
10 如來死後非有	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་ནས་མེད	na bhavati tathāgataḥ paraṃ maraṇāt	non-existence of Buddha after passing into peace
11 如來死後亦有亦非有	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད	bhavati ca na bhavati ca tathāgataḥ paraṃ maraṇāt	a Buddha who is both existent and non-existent after passing into peace
12 如來死後非有非非有	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་ནས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན	nāiva bhavati na na bhavati tathāgataḥ paraṃ maraṇāt	a Buddha who is neither existent nor non-existent after passing into peace
13 命者即身	སྟག་དེ་ལྷས་ཡིན	sajīvas tac charīram	life-force is the body
14 命者異身	སྟག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལྷས་ཀྱང་གཞན	anyo jīvo anyac charīram	life-force and body are independent of each other
十五色法[集論]	གནུགས་བཅོ་ལྔ	pañcadaśa rūpa	15 forms
1 地界	སའི་ཁམས	pṛthivī-dhātu	element of earth
2 水界	ཆུའི་ཁམས	ap-dhātu	element of water
3 火界	མེའི་ཁམས	tejas-dhātu	element of fire
4 風界	རླུང་གི་ཁམས	vāyu-dhātu	element of wind
5 眼根	མིག་གི་དབང་པོ	cakṣurindriya	eye sense
6 耳根	མ་བའི་དབང་པོ	śrotrendriya	ear sense
7 鼻根	སྦྱའི་དབང་པོ	ghrāṇendriya	nose sense
8 舌根	ལྕེའི་དབང་པོ	jihvendriya	tongue sense
9 身根	ལུས་ཀྱི་དབང་པོ	kāyendriya	body sense
10 色	གནུགས	rūpa	visible form
a 顯色	ཁ་དོག	varṇa	color
b 形色	དབྱིབས	saṃsthāna	shape
11 聲	སྒྲི	śabda	sound
a 有執受大種為因聲	ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུར་བྱས་ཀྱི་པ	upāttamahā-bhūtaḥetu	sound caused by elements conjoined with consciousness

b	無執受大種 為因聲	མ་ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ རྒྱུ་བྱས་པ	anupāttamahā-bhūtahetuk a	sound caused by elements not conjoined with consciousness
12	香	དྲི	gandha	odor
a	好香	དྲི་ཞིམ་པ	sugandha	fragrant odor
b	惡香	དྲི་མི་ཞིམ་པ	durgandha	unfragrant odor
13	味[六味]	རོ	rasa	taste
14	所觸一分	རེག་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག	spraṣṭavyaika deśa	a branch of tangible object
a	滑	འངམ་པ	ślakṣṇatva	smoothness
b	澀	རྩབ	karkaśatva	roughness
c	重	ལྗིབ	gurutva	heaviness
d	冷	གང་བ	śīta	cold
e	饑	བགེས་པ	bubhūkṣā	hunger
f	渴	སྐོམ་པ	pipāsā	thirst
15	法處所攝色	ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གནུགས་	dharmāyatanarūpa	form for the mental consciousness
a	極略色	བསྐྱུ་བ་ལས་གྱུར་བ	abhisamkṣepika	form arising from aggregation [of eight substances]
b	極迴色	མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ	abhyavakāśika	space-form
c	受所引色 [無表色]	ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་ གྱུར་བ	samādānika	form arising from promises
d	遍計所起色	ཀྱན་བཏགས་པ	parikalpita	imaginary form
e	定自在所生 色	དབང་འབྱོར་བ	vaibhūtvika	form for one with meditative power
十六大國	ཡུལ་ཆེན་བཅུ་དྲུག	ṣoḍaśa mahājanapadā	16 great states	
1	鶉伽	ཨང་ག	aṅga	aṅga
2	摩竭陀	ཡུལ་མ་ག་ནྱ	magadha	magadha
3	迦尸	ཀ་ཤྱི་ཀ	kāśī	kāśhī
4	居薩羅	ཀོ་ཤ་ལྷ	kośalā	koshala
5	拔祇	བརྩི་ཇོ	vrjī	vriji
6	末羅	མ་ལ་ཡ	malla	malla
7	支提	ཅེ་དྲི	ceḍī	ceḍī
8	拔沙	བ་ཙ	vatsa	vatsa
9	居樓	ཀུ་རུ	kuru	kuru
10	般闍羅	ཕ་ལེན་པ	pañcāla	panycāla
11	阿濕波	ཨ་ཤུ་ཀ	aśvaka	ashvaka
12	阿波提	ཨ་བན་ཏི [བསྐྱུང]	avantī	avantī
13	婆蹉	མ་ཙུ	matsya	matsya
14	蘇羅娑	ཤུ་ར་སེན	śūrasena	shūrasena
15	乾陀羅	གན་རྒྱ་ར	gandhāra	gandhāra
16	劍泮沙	ཀམ་བོ་ཇ	kamboja	kamboja
十六心剎那	མཐོང་ལམ [ཤེས་བཞོད]	ṣoḍaśadarśanamārgakṣa na	16 moments [of cognition and forbearance] of the	

	སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག		path of seeing
1 苦法智忍	ཐུག་བསམ་ཚེས་བཟོད	duhkha dharmajñānakṣāntiḥ	forbearance with the reality of suffering
2 苦法智	ཐུག་བསམ་ཚེས་ཤེས	duhkha dharmajñānam	cognition of the reality of suffering
3 苦類智忍	ཐུག་བསམ་རྗེས་བཟོད	duhkha anvayajñānakṣāntiḥ	subsequent forbearance with suffering
4 苦類智	ཐུག་བསམ་རྗེས་ཤེས	duhkha anvayajñānam	subsequent cognition of suffering
5 集法智忍	གུན་འབྱུང་ཚེས་བཟོད	samudaya dharmajñānamkṣāntiḥ	forbearance with the reality of the origin of suffering
6 集法智	གུན་འབྱུང་ཚེས་ཤེས	samudaya dharmajñānam	cognition of the reality of the origin of suffering
7 集類智忍	གུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད	samudaya anvayajñānakṣāntiḥ	subsequent forbearance with the origin of suffering
8 集類智	གུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས	samudaya anvayajñānam	subsequent cognition of the origin of suffering
9 滅法智忍	འགོག་པ་ཚེས་བཟོད	nirodha dharmajñānakṣāntiḥ	forbearance with the reality of the cessation of suffering
10 滅法智	འགོག་པ་ཚེས་ཤེས	nirodha dharmajñānam	cognition of the reality of the cessation of suffering
11 滅類智忍	འགོག་པ་རྗེས་བཟོད	nirodha dharmajñānakṣāntiḥ	subsequent forbearance with the cessation of suffering
12 滅類智	འགོག་པ་རྗེས་ཤེས	nirodha dharmajñānam	subsequent cognition of the cessation of suffering
13 道法智忍	ལམ་ཚེས་བཟོད	mārga dharmajñānakṣāntiḥ	forbearance with the reality of the path
14 道法智	ལམ་ཚེས་ཤེས	mārga dharmajñānam	cognition of the reality of the path
15 道類智忍	ལམ་རྗེས་བཟོད	mārga dharmajñānakṣāntiḥ	subsequent forbearance with the path
16 道類智	ལམ་རྗེས་ཤེས	mārga dharmajñānam	subsequent cognition of the path
十六空	སྟོང་ཉིད་བཅུ་དུག	ṣoḍaśaśūnyatā	16 emptinesses
1 內空	ནང་སྟོང་པ་ཉིད	adhyātmaśūnyatā	emptiness of the internal
2 外空	ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད	bahirdhāśūnyatā	emptiness of the external
3 内外空	ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད	adhyātmabahirdhāśūnyatā	emptiness of the internal and the external
4 空空	སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད	śūnyatāśūnyatā	emptiness of emptiness
5 大空	ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད	mahāśūnyatā	emptiness of the great
6 勝義空	དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད	paramārthaśūnyatā	emptiness of the ultimate
7 有為空	འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད	saṃskṛtaśūnyatā	emptiness of compounded phenomena
8 無為空	འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད	asaṃskṛtaśūnyatā	emptiness of un compounded phenomena
9 畢竟空	མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད	atyantaśūnyatā	emptiness of what has passed beyond the extremes
10 無際空	ཐོག་མ་དང་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད	anavarāgraśūnyatā	emptiness of what is beginningless and endless

11 無散空	དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད	anavakāraśūnyatā	emptiness of the indestructible
12 本性空	རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད	prakṛtiśūnyatā	emptiness of nature
13 一切法空	ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད	sarvadharmasūnyatā	emptiness of all phenomena
14 自相空	རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད	svalakṣaṇasūnyatā	emptiness of definitions
15 不可得空	མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད	anupalambhasūnyatā	emptiness of the unapprehendable
16 無性自性空	དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད	abhāvasvabhāvasūnyatā	emptiness of the inherent existence of non-things
十六行相	མི་རྟག་སྐྱེལ་བ་བཅུ་དྲུག	ṣoḍaśāṇityādi	16 attributes of the four noble truths
A 苦諦四行相	སྐྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི	catvāri duḥkhasākāra	4 attributes of the noble truth of suffering
1 非常[無常]	མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ	anitya	impermanence
2 苦	སྐྱུག་བསྐྱེལ་བའི་རྣམ་པ	duḥkha	suffering; misery
3 空	སྟོང་པའི་རྣམ་པ	śūnya	emptiness
4 非我[無我]	བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ	anātmaka	selflessness
B 集諦四行相	ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི	catvāri saṃvrittisatyaguṇa	4 attributes of the truth of the origin of suffering
5 因	རྒྱུ	hetuḥ	cause
6 集	ཀུན་འབྱུང	samudayaḥ	origin of all
7 生	རབ་སྐྱེས	prabhavaḥ	production
8 緣	རྒྱུན	pratyaḥ	condition
C 滅諦四行相	འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི	catvāri nirodhsatyaguṇa	4 attributes of the noble truth of cessation
9 滅	འགོག་པ	nirodha	cessation
10 靜	ཞི་བ	śānta	pacification
11 妙	གྲ་ཚོམ་པ	praṇīta	excellence
12 離	ངེས་འབྱུང	niḥsaraṇa	renunciation; definite emergence
D 道諦四行相	ལམ་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི	catvāri mārgasatyaviseṣa	4 features of the noble truth of path
13 道	ལམ	mārga	path
14 如	རིགས་པ	nyāya	suitability
15 行	སྐྱུབ་པ	pratipad	achievement
16 出	ངེས་འབྱུང	nairyāṇika	deliverance
十六羅漢	གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག	ṣoḍaśa arhantaḥ	16 elder ārhats
1 賓度羅跋囉憍闍	ཐྱོ་ར་དྲ་ཏ་བསོད་སྟོམས་ལེན	piṇḍolabhāradvājaḥ	piṇḍolabhāradvāja
2 迦諾迦伐蹉	གསེར་གྱི་བེུ	kanakavatsaḥ	kanakavatsa
3 迦諾迦跋釐憍闍	ཐྱོ་ར་དྲ་ཏ་གསེར་ཅན	kanakabhāradvājaḥ	kanakabhāradvāja
4 蘇頻陀	སྤེད་ཕྱིད	supiṇḍaḥ	supiṇḍa
5 諾距羅	ན་ཀུ་ལ	nakulaḥ	nakula
6 跋陀羅	བཟང་པོ	bhadraḥ	bhadra

7 迦理迦	དུས་ལྷན་	kārikah	kārika
8 伐闍羅弗多羅	དོ་རྩེ་མོའི་བུ	vajraputraḥ	vajraputra
9 戌博迦	མི་ཕྱེད་པ་	supākaḥ	supāka
10 半託迦	ལམ་ཆེན་བསྟན་	panthakaḥ	panthaka
11 羅怛羅	སྟོ་གཅན་འཛན་	rāhulaḥ	rāhula
12 那伽犀那	སྟུང་ལྷེ	nāgasenaḥ	nāgasena
13 因揭陀	ཡན་ལག་འབྱུང་	ingataḥ	ingata
14 伐那婆斯	ནགས་ན་གནས་	vanavāsī	vanavāsī
15 阿氏多	མ་པམ་པ་	ajitaḥ	ajita
16 注荼半託迦	ལམ་ཕྱན་བསྟན་	cūḍapanthakaḥ	cūḍapanthaka
十八不共佛法	སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ བཅོ་བརྒྱད་	aṣṭādaśāveṇika buddhadharmaḥ	18 unshared qualities of a buddha
1 身無誤失 [無誤失業]	སྟུང་སྟུང་པ་འཁྱུལ་བ་མི་མངའ་ བ་	nāsti tathāgatasya skhalitaṃ	possessing unmistaken bodily qualities
2 無卒暴音	གསུང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་	nāsti ravitaṃ	not possessing uncontrolled speech
3 無忘失念	དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་	nāsti muṣitasmr̥titā	possessing undeclining memory
4 無不定心	ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ མི་མངའ་བ་	nāsty asamāhitacittaṃ	constant abidance in meditative equipoise
5 無種種想	ལྷང་དོར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་བའི་ ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་ མངའ་བ་	nāsti nānātvasaṃjñā	not having the various discriminations of one-pointedly apprehending cyclic existence as to be forsaken and nirvana as to be attained
6 無不擇捨	སོ་སོར་བ་བརྟག་པའི་བཏང་ སྟོམས་མི་མངའ་བ་	nāsty apratisaṃkhyāyopekṣā	possessing indiscriminate equanimity
7 志欲無退	འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་	nāsti chandasya hāniḥ	possessing undeclining aspiration
8 精進無退	བཅོམ་འགྱུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་ བ་	nāsti vīryasya hāniḥ	possessing undeclining effort
9 憶念無退	སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་	nāsti smṛter hāniḥ	possessing undeclining mindfulness as a means for taming sentient beings
10 定無退	ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་ མངའ་བ་	nāsti samādher hāniḥ	possessing undeclining meditative stabilization
11 般若無退	ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་	nāsti prajñāyā hāniḥ	possessing undeclining wisdom
12 解脫無退	རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་ མངའ་བ་	nāsti vimukter hāniḥ	possessing undeclining liberation
解脫智見無退	རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ མཐོང་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་	nāsti vimuktijñāna darśanaya hāniḥ	possessing undeclining wisdom of thorough liberation
13 一切身業智為 前導隨智而轉	སྟུང་འཕྲིན་ལས་	sarvakāyakarma jñānapūrvamaṃgamaṃ	virtuous activity of body

14 一切語業智為 前導隨智而轉	གསུང་གི་འཕྱིན་ལས	jñānānuparivarti sarvavākkarma jñānapūrvamgamam jñānānuparivarti	virtuous activity of speech
15 一切意業智為 前導隨智而轉	ཐུགས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས	sarvamanaskarma jñānapūrvamgamam jñānāpuparivarti	virtuous activity of mind
16 於過去世所起 智見無著無礙	འདས་པའི་དུས་མཁུན་པ་ལ་མ་ ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས	atīte'dhvan̄y asaṅgam apratihatam jñānadarśanam pravartate	unobstructed wisdom concerning the past
17 於未來世所起 智見無著無礙	མ་འོངས་པའི་དུས་མཁུན་པ་ལ་ མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས	anāgate'dhvan̄y asaṅgam apratihatam jñānadarśanam pravartate	unobstructed wisdom concerning the future
18 於現在世所起 智見無著無礙	ད་ལྟ་བུ་མཁུན་པ་ལ་མ་ཆགས་མ་ ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས	pratyutpanne'dhvan̄y asaṅgam apratihataṃ jñānadarśanam pravartate	unobstructed wisdom concerning the present
十八有學	ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག [དགེ་འདུན་བཙུ་བ་བརྒྱད་]	aṣṭādaśa śaikṣāḥ	18 saṅghas
1 隨信行	དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ	śradhhānusārī	a follower by faith
2 隨法行	ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ	dharmanusārī	a follower of reason
3 信解	དད་པས་མོས་པ	śraddhādhimuktaḥ	a devotee by faith
4 見至	མཐོང་བས་ཐོབ་པ	drṣṭi-prāptaḥ	one who has attained the correct view
5 身證	ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ	kāya-sākṣī	one who has witnessed the cessation of the body
6 家家	རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ	kulaṃkulaḥ	one born from family to family
7 一間	བར་ཆད་གཅིག་པ	eka-vīcikaḥ	he who is bound by one obstacle only
8 預流向 [須陀洹向]	རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ	śrotāpannapratipannaka	enterer into the fruit of a stream-winner
9 預流果 [須陀洹果]	རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས	śrotāpannaphalaniṣṭhaya	abider in the fruit of a stream winner
10 一來向 [斯陀含向]	ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ	āgāmin	enterer into the fruit of a once-returner
11 一來果 [斯陀含果]	ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས	āgāmināpanna	abider in the fruit of a once-returner
12 不還向 [阿那含向]	ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ	an-āgāmināpanna	enterer into the fruit of a never returner
13 不還果 [阿那含果]	ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས	anāgāminphalaniṣṭhaya	abider in the fruit of a never returner
14 中般涅槃	བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ ལས་འདས་པ	anantarā-parinirvāyī	one who attains liberation without interruption
15 生般涅槃	སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་ འདས་པ	upapadya parinirvāyī	he who attains liberation as he is reborn
16 有行般涅槃	མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ་དང་ བཅས་པས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ ལས་འདས་པ	sābhisamskāra-parinirvāyī	he who attains liberation with great effort

17 無行般涅槃	མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ པར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་ འདའ་བ	an-abhisamṣkāra-parinirv āyī	he who attains liberation without great effort
18 上流	གོང་དུ་འཕོ་བ	ūrdhva-śrotāḥ	he who progresses higher
十八空	སྟོང་ཉིད་བཙ་བརྒྱད	aṣṭāḍaśaśūnyatā	18 emptinesses
1 內空	ནང་སྟོང་པ་ཉིད	adhyātmaśūnyatā	emptiness of the internal
2 外空	ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད	bahirdhāśūnyatā	emptiness of the external
3 内外空	ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད	adhyātmabahirdhāśūnyatā	emptiness of the internal and the external
4 空空	སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད	śūnyatāśūnyatā	emptiness of emptiness
5 大空	ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད	mahāśūnyatā	emptiness of the great
6 勝義空	དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད	paramārthaśūnyatā	emptiness of the ultimate
7 有為空	འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད	saṃskṛtaśūnyatā	emptiness of compounded phenomena
8 無為空	འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད	asaṃskṛtaśūnyatā	emptiness of uncompounded phenomena
9 畢竟空	མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད	atyantaśūnyatā	emptiness of what has passed beyond the extremes
10 無際空	ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ ཉིད	anavarāgraśūnyatā	emptiness of what is beginningless and endless
11 無散空	དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད	anavakāraśūnyatā	emptiness of the indestructible
12 本性空	རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད	prakṛtiśūnyatā	emptiness of nature
13 一切法空	ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད	sarvadharmasūnyatā	emptiness of all phenomena
14 自相空	རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད	svalakṣaṇasūnyatā	emptiness of definitions
15 不可得空	མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད	anupalambhaśūnyatā	emptiness of the unapprehendable
16 無性空	དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད	abhāvaśūnyatā	emptiness of non-things
17 自性空	རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད	svabhāvaśūnyatā	emptiness of its own entityness
18 無性自性空	དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ སྟོང་པ་ཉིད	abhāvasvabhāvaśūnyatā	emptiness of the inherent existence of non-things
十八部派	ཕྱེ་པ་བརྒྱ་བརྒྱད་པོ	aṣṭādaśa nikāyāḥ	18 schools
A 聖上座部	འཕགས་པ་གནས་བརྟན་པ	ārya-sthaviravādinah	ārya-sthavira-vādinās
1 化地部	ས་སྟོན་པའི་ཕྱེ	mahīśāsakavādinah	mahīśāsakavādinās
分別說部	རྒྱལ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲོ་བའི་ཕྱེ	vibhajyavādinah	vibhajyavādinās
2 法藏部	ཆོས་སྤུང་ཕྱེ	dharmaguptavādinah	dharmaguptavādinās
3 雪山部	གངས་རི་བོའི་ཕྱེ	haimavatavādinah	haimavatavādinās
根本上座部	གནས་བརྟན་པའི་ཕྱེ་པ་རྩ་བ	mūla-sthavira vādinah	mūla-sthaviravādinās
4 銅鑼部	གོས་དམར་ཕྱེ	tāmraśātīyavādinah	tāmraśātīyavādinās
B 聖大眾部	འཕགས་པ་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་ པ	ārya-mahāsāṃghika vādinah	ārya-mahāsāṃghikavādina s
5 根本大眾部	དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པའི་ཕྱེ	mūla-mahāsāṃghika	mūla-mahāsāṃghikavādina

		vādinah	s
一說部	ཐ་སྒྲ་གཅིག་པའི་ཟླེ	ekavyāvahārika vādinah	ekavyāvahārikavādinās
6 說出世部	འཇིག་རྟེན་འདས་སྤྲིའི་ཟླེ	lokottarvādinah	lokottarvādinās
7 雞胤部	བྱ་གཞུ་རིས་ཀྱི་ཟླེ	kukkuṭikavādinah	kukkuṭikavādinās
牛住部	བ་ལང་གནས་པའི་ཟླེ	gokulikavādinah	gokulikavādinās
8 多聞部	མང་རྒྱ་ཐོས་པའི་ཟླེ	bahuśrutiyavādinah	bahushrutiyavādinās
9 說假部	བདགས་པར་སྒྲ་བའི་ཟླེ	prajñaptivādinah	prajnyaptivādinās
10 制多山部	མཚོད་རྟེན་པའི་ཟླེ	caitikavādinah	caitikavādinās
C 聖犢子部	འཕགས་པ་གནས་མ་བྱ	ārya-vātsīputrīya vādinah	ārya-vātsīputrīyavādinās
11 根本犢子部	གནས་མ་བྱའི་ཟླེ་པ་རྩ་བ	mūla-vātsīputrīya vādinah	mūla-vātsīputrīyavādinās
12 法上部	ཆོས་མཚན་པའི་ཟླེ	dharmottarīyavādinah	dharmottarīyavādinās
13 賢胄部	བཟང་པོ་བྱའི་ཟླེ	bhadrāyanīyavādinah	bhadrāyanīyavādinās
14 六城部	ཤོང་ཁྱེར་དྲུག་པའི་ཟླེ	śaṇṇāgarikavādinah	shaṇṇāgarikavādinās
15 正量部	ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་ཟླེ	saṃmatīyavādinah	saṃmatīyavādinās
拘屢拘羅部	ཀུ་ལུ་ཀུ་ལྷེ	kāurukullakavādinah	kāurukullakavādinās
宣地部	ས་སྒྲོགས་རིས་ཀྱི་ཟླེ	kāurukullakavādinah	kāurukullakavādinās
不可棄部	བསྐྱུང་བ་པའི་ཟླེ	avantakavādinah	avantakavādinās
D 聖說有部	འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བ	āryasarvāstivādinah	āryasarvāsti vādinās
16 根本說一切有部	གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲ་བའི་ཟླེ	mūla-sarvāstivādinah	mūla-sarvāstivādinās
17 飲光部	འོད་སྤང་པའི་ཟླེ	kāśyapīyavādinah	kāshyapīyavādinās
18 說轉部	འཕྲོ་བར་སྒྲ་བའི་ཟླེ	saṃkrāntivādinah	saṃkrāntivādinās
E 其他後期部派	ཟླེ་པ་གཞན་དག	nikāyāntarīyāḥ	other later schools
1 大寺住部	གཙུག་ལག་ཁང་ཆོན་ལ་གནས་པའི་ཟླེ	mahāvihāravādinah	mahāvihāravādinās
2 祇多林住部	རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་ན་གནས་པའི་ཟླེ	jetavanīyavādinah	jetavanīyavādinās
3 無畏山住部	འཇིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་ཟླེ	abhayagirivādinah	abhayagirivādinās
4 東山住部	ཤར་གྱི་བོའི་ཟླེ	pūrvaśailavādinah	pūrvashailavādinās
5 西山住部	རྒྱབ་གྱི་རི་བོའི་ཟླེ	aparaśailavādinah	aparashailavādinās
6 北山住部	བྱང་གི་རི་བོའི་ཟླེ	uttaraśailavādinah	uttarashailavādinās
7 王山住部	རྒྱལ་པོ་རི་བོའི་ཟླེ	rājagirikavādinah	rājagirikavādinās
8 義成部	དོན་གྲུབ་པའི་ཟླེ	siddhārthavādinah	siddhārthavādinās
9 經量部	མདོ་ཟླེ་སྒྲ་བའི་ཟླེ	sautrāntikavādinah	sautrāntikavādinās
十八界	ཁམས་བཅོ་བརྒྱད	aṣṭādaśa dhātu	18 constituents
1 眼界	མིག་གི་དབང་པོ	cakṣurindriya	eye sense power
2 耳界	རྒྱ་བའི་དབང་པོ	śrotrendriya	ear sense power
3 鼻界	སྒྲིའི་དབང་པོ	ghrāṇendriya	nose sense power
4 舌界	ལྗེའི་དབང་པོ	jihvendriya	tongue sense power
5 身界	ལུས་ཀྱི་དབང་པོ	kāyendriya	body sense power
6 意界	ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ	manendriya	mental sense power

7 色界	གཟུགས	rūpa	visible form
8 聲界	སྒྲུབ	śabda	sound
9 香界	དྲི་པ་	gandha	odor
10 味界	རྩ་	rasa	taste
11 觸界	རྒྱ་ཐུག་	spraṣṭavya	tangible object
12 法界	ཚུལ་གྱི་ཁམས་	dharma āyatana	phenomenon-source
13 眼識界	མིག་གི་རྣམ་ཤེས་	cakṣurvijñānadhatu	eye consciousness
14 耳識界	རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་	śrotravijñānadhātu	ear consciousness
15 鼻識界	སྒྲུབ་ཤིང་རྣམ་ཤེས་	ghraṇavijñānadhātu	nose consciousness
16 舌識界	སྒྲུབ་ཤིང་རྣམ་ཤེས་	jihvavijñānadhātu	tongue consciousness
17 身識界	ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་	kāyavijñānadhātu	body consciousness
18 意識界	ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་	manovijñānadhātu	mental consciousness
二十隨煩惱	ཉེ་ཉན་ཉེ་བྱུ་	viṃśati upakleśa	20 secondary afflictions
1 忿	ཁྱོད་བ	krodha	belligerence
2 恨	འཁོན་འཛིན་	upanāha	resentment
3 覆	འཆབ་པ་	mrakṣa	concealment
4 惱	འཚོག་པ་	pradāśā	spite
5 嫉	ཕྱག་དོག་	irṣyā	jealousy
6 慳	སེར་སྒྲུབ་	mātsarya	miserliness
7 誑	སྒྲུབ་	māyā	deceit
8 諂	གཡོ་	śāṭhya	dissimulation
9 憍	རྒྱུགས་པ་	mada	haughtiness
10 害	རྣམ་པར་འཚོ་བ་	vihiṃsā	harmfulness
11 無慚	ངོ་ཚ་མེད་པ་	āhrīkya	non-shame
12 無愧	ཁྱེད་མེད་པ་	anapatrāpya	non-embarrassment
13 昏沉	རྒྱུགས་པ་	styāna	lethargy
14 掉舉	སྒྲོད་པ་	auddhatya	excitement
15 不信	མ་དད་པ་	āśraddhya	non-faith
16 懈怠	ལེ་ལོ་	kausīdya	laziness
17 放逸	བག་མེད་པ་	pramāda	non-conscientiousness
18 忘念	བརྟེན་ངེས་པ་	muṣitasmr̥titā	forgetfulness
19 不正知	ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་	asamprajanya	non-introspection
20 散亂	རྣམ་པར་གཡེང་བ་	vikṣepa	distraction
二十二根	དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་	dvāviṃśatīndriyāni	22 powers
1 眼根	མིག་གི་དབང་པོ་	cakṣurindriyam	eye sense power
2 耳根	རྒྱ་བའི་དབང་པོ་	śrotrendriyam	ear sense power
3 鼻根	སྒྲུབ་ཤིང་དབང་པོ་	ghrāṇendriyam	nose sense power
4 舌根	སྒྲུབ་ཤིང་དབང་པོ་	jihvendriyam	tongue sense power
5 身根	ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་	kāyendriyam	body sense power
6 意根	ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་	manaindriyam	mental sense power
7 女根	མེད་དབང་པོ་	strīndriyam	female faculty

8 男根	པོ་འདི་དབང་པོ་	puruṣendriyam	male faculty
9 命根	སློག་གི་དབང་པོ་	jīvitendriyam	faculty of life
10 苦根	ཐུག་བསྐུལ་གྱི་དབང་པོ་	dukhendriyam	faculty of suffering
11 樂根	བདེ་བའི་དབང་པོ་	sukhendriyam	faculty of joy
12 憂根	ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་	dāurmanasyendriyam	faculty of mental sorrow
13 喜根	ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་	sāumanasyendriyam	faculty of mental happiness
14 捨根	བདེ་བ་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་	upekṣendriyam	faculty of equanimity
15 信根	དད་པའི་དབང་པོ་	śraddhendriyam	power of faith
16 精進根	བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་པོ་	vīryendriyam	power of effort
17 念根	དཔག་པའི་དབང་པོ་	smṛtīndriyam	power of mindfulness
18 定根	ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་	samādhīndriyam	power of meditative stabilization
19 慧根	ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་	prajñendriyam	power of wisdom
20 未知當知根	མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་	anājñatamājñāsyāmindriyam	faculty of knowing all that is unknown
21 已知根	ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་	ājñendriyam	faculty of knowing all
22 具知根	ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཐུན་པའི་དབང་པོ་	ājñātāvīndriyam	faculty of that which has the quality of knowing all
二十三心不相應行法 [集論]	ཐུན་མེད་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་	trayaviṃśati cittaviprayuktasaṃskāra dharma	23 non-associated compositional factors
1 得	འཕྲོལ་པ་	prāpti	acquisition
2 無想定	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་	asaṃjñīsamāpatti	absorption without discrimination
3 滅盡定	འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་	nirodhasamāpatti	absorption of cessation
4 無想異熟	འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་	āsaṃjñika	one having no discrimination
5 命根	སློག་གི་དབང་པོ་	jīvitendriya	life faculty
6 眾同分	རིགས་འཕུན་པ་	nikāyasabhāgata	similarity of type
7 生	སྐྱེ་བ་	jāti	birth
8 老	ནི་བ་	jarā	aging
9 住	གནས་པ་	sthitī	duration
10 無常	མི་རྟག་པ་ཉིད་	anityatā	impermanence
11 名身	མིང་གི་ཚོགས་	nāmakāya	group of stems
12 句身	ཚིག་གི་ཚོགས་	padakāya	group of words
13 文身	ཡི་གེའི་ཚོགས་	vyañjanakāya	group of letters
14 異生性	སོ་སྐྱེ་	pṛthagjanatva	ordinary being
15 流轉	འཇུག་པ་	pravṛtti	continuity
16 定異	སོ་སོར་ངེས་པ་	pratiniyama	distinction
17 相應	འབྲུལ་འབྲེལ་	yoga	relatedness
18 勢速	འགྱུགས་པ་	jāva	rapidity
19 次第	གོ་རིམ་	anukrama	order
20 時	དུས་	kāla	time

21 方	ཡུལ་	deśa	area
22 數	གྲངས་	saṃkhyā	number
23 和合	ཚོགས་པ་	sāmagrī	collection
二十四心不相應行法 [百法]	ཕྱན་མེན་འདུ་བྱེད་ཉེར་བཞི་	caturviṃśati cittaviprayuktasaṃskāra dharma	24 non-associated compositional factors
1 得	འཛོལ་བ་	prāpti	acquisition
2 命根	སློག་གི་དབང་པོ་	jīvitendriya	life faculty
3 眾同分	རིགས་འཕུན་པ་	nikāyasabhāgata	similarity of type
4 異生性	སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་	prthagjanatva	state of an ordinary being
5 無想定	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་	asaṃjñīsamāpatti	absorption without discrimination
6 滅盡定	འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་	nirodhasamāpatti	absorption of cessation
7 無想報	འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་	āsaṃjñika	one having no discrimination
8 名身	མིང་གི་ཚོགས་	nāmakāya	group of stems
9 句身	ཆིག་གི་ཚོགས་	padakāya	group of words
10 文身	ཡི་གེའི་ཚོགས་	vyañjanakāya	group of letters
11 生	སྐྱེ་བ་	jāti	birth
12 老	ནི་བ་	jarā	aging
13 住	གནས་པ་	sthiti	duration
14 無常	མི་རྟག་པ་	anityatā	impermanence
15 流轉	འཇུག་པ་	pravṛtti	continuity
16 定異	སོ་སོར་ངེས་པ་	pratiniyama	distinction
17 相應	འབྲུར་འགྲེལ་	yoga	relatedness
18 勢速	འགྱོགས་པ་	jāva	rapidity
19 次第	གོ་རིམ་	anukrama	order
20 方	ཡུལ་	deśa	area
21 時	རུས་	kāla	time
22 數	གྲངས་	saṃkhyā	number
23 和合性	སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཚོགས་; འདུ་བ་	sāmagrī	collection of same kind; composition
24 不和合性	སྟེང་པ་མི་མཐུན་པའི་ཚོགས་; འདུ་བ་མེན་པ་	asāmagrī	collection of different kind; non-composition
二十八天 [集論]	ལྷ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་	aṣṭāviṃśati deva	28 gods
A 欲界六天	འདྲོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་	ṣaḍ kāmadeva	6 types of the gods of the desire realm
1 四大王眾天	རྒྱུས་ཆེན་རིགས་བཞི་	cāturmahārājakāyika	4 great royal lineages
a 東持國天	ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྤང་	dhṛtaraṣṭra	dhṛtaraṣṭra in the east
b 南增長天	སྟོན་ཅུ་འཕགས་སྐྱེས་བུ་	virūdhaka	virūdhaka in the south
c 西廣目天	ནུབ་དུ་སྤྱན་མི་བཟང་	virūpakṣa	virūpakṣa in the west
d 北多聞天	བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་	vaiśravaṇa	vaishravaṇa in the north
2 三十三天	སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་	trayastrimśā	gods of the thirty-three

3	夜摩天	འཐབ་བྲལ	yāma	gods of non-combat
4	睹史多天	དགའ་ལྡན	tuṣṭita	gods of joyous
5	樂變化天	འཕྲུལ་དགའ	nirmāṇarati	gods enjoying emanation
6	他化自在天	གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད	paranirmīṭṭavaśavartin	gods controlling other's emanations
B 初禪三天		བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནམ་གསུམ	tri prathamadhyānadhīsthāna	3 levels of the first concentration
7	梵眾天	ཆངས་རིས	brahmakāyika	brahmā type
8	梵輔天	ཆངས་པ་མདུན་འདོན	brahmapurohita	in front of brahmā
9	大梵天	ཆངས་ཆེན	mahābrahmāṇa	great Brahmā
C 二禪三天		བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གནམ་གསུམ	tri dvyatīyadhyānādhīsthāna	3 levels of the second concentration
10	少光天	འོད་ཆུང	parīttābhā	little light
11	無量光天	ཆད་མེད་འོད	apramāṇābhā	limitless light
12	極光淨天	འོད་གསལ	ābhāsvara	bright light
D 三禪三天		བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གནམ་གསུམ	tri triyadhyānādhīsthāna	3 levels of the third concentration
13	少淨天	དགེ་ཆུང	parīṭṭaśubha	little bliss
14	無量淨天	ཆད་མེད་དགེ	apramāṇaśubha	limitless bliss
15	遍淨天	དགེ་ཁྱུས	śubakṛtsna	vast bliss
E 四禪九天		བསམ་གཏན་བཞི	nava caturdhyānādhīstgāna	9 levels of the fourth concentration
16	無雲天	སྤྲིན་མེད	anabhraka	cloudless
17	福生天	བསོད་ནམས་སྦྱེས	puṇyaprasava	born from merit
18	廣果天	འབྲས་བུ་ཆེ	vṛhatphala	great fruit
19	無想有情天	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན	asaṃjñīsattva	a god of no discrimination
20	無煩天	མི་ཆེ་བ	avṛha	not great
21	無熱天	མི་གདུང་བ	atapas	without pain
22	善現天	གྲ་ཚོམ་སྤང་བ	sudṛśa	excellent appearance
23	善見天	ཤིན་རྒྱ་མཐོང་བ	sudarśana	excellent perception
24	色究竟天	འོག་མིན	akaniṣṭha	not low
F 無色界四天		གཟུགས་མེད་པ་བཞི	catur ārūpyadhātuh	4 gods of formless realm
25	無邊空處天	ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད	ākāśānantya yatanam	infinite space
26	無邊識處天	རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད	vijñānānantya yatanam	infinite consciousness
27	無所有處天	ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད	akiṃcanya yatanam	nothingness
28	非想非非想處天 [有頂]	འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད [བྱིད་ཅེ]	naivasamjñānāśam jñāyatanam [bhavāgra]	peak of cyclic existence
三十二大士相		སྦྱོར་བུ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་རྩ་ཙཱ་གཉིས	dvātriṃśan-mahāpuruṣa-lakṣaṇāni	32 major marks of a buddha
1	烏瑟膩沙相	དབུ་གཙུག་ཏྲར་དང་ལྗན་པ	uṣṇīṣaśiraskatā	He has a protrusion on the crown of His head
2	頭髮右旋	དབུ་སྒྲ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བ	pradakṣiṇāvartakeśaḥ	the hair on His head turning to the right side

3	額廣平齊	དབྱལ་བའི་དབྱེས་མཉམ་པ	samalalāṭaḥ	He has a broad and open forehead
4	眉間白毫相	མཛྋད་མུ	urṇākeśaḥ	His face is adorned by a coiled hair between His eyebrows
5	目紺青相 [牛王睫相]	མུན་མཛོན་མཐིང་ཅན་ བའི་རྩི་མ་ལྷ་བུ	abhinīlanetragopakṣmā	His eyes are the color of sapphire; His eyelashes are like those of a magnificent heifer
6	具四十齒相	ཆེམས་བཞི་བརྒྱ་མངའ་བ	catvāriṃśadantāḥ	He has a total of forty teeth
7	牙齒齊平	ཆེམས་མཉམ་པ	samadantaḥ	His teeth are evenly set
8	牙齒無隙	ཆེམས་ཐགས་བཟང་བ	aviraladantaḥ	there are no gaps between His teeth
9	牙齒鮮白相	ཆེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ	sūśukladantaḥ	His teeth are white
10	得最上味相	རོ་གྲོ་བའི་མཆོག་དང་ལྡན་པ	rasarasāgratā	He has an excellent sense of taste
11	頤如師子相	གུམ་པ་སང་གི་འདྲ་བ	siṃhahanuḥ	His cheeks are like those of a lion
12	廣長舌相	ལྷགས་ཤིན་ཏུ་རིང་ཤིན་ཏུ་རིང་ ཞིང་སྤབ་པ	prabhūtatānujihvaḥ	His tongue is long
13	得大梵音相	ཆངས་པའི་དབྱངས་	brahmasvaraḥ	His voice is mellifluent
14	肩膊圓滿相	དབྱང་མགོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་པ	susamvṛttaskandhaḥ	His shoulders are perfectly round
15	七處充滿相	བདུན་མཐོ་བ	saptotsadaḥ	His body has seven prominent features
16	兩腋圓滿相	ཐལ་གོང་རྒྱམ་པ	citāntarāṃsaḥ	His shoulders are broad
17	皮膚細滑相	བགས་པ་སྤབ	sūkṣmasuvarṇacchaviḥ	His skin is smooth;
	身真金色相	མདོག་གསེར་འདྲ་བ		His body is the color of gold;
	常光一尋相			10-foot halo around Him
18	身廣洪直相 [身不偻曲]	བཞེངས་བཞིན་དུ་མ་བདུད་པ	sthitānavanatapralambabāhutaḥ	He is tall and straight;
	立手摩膝相	ཕྱག་ལུས་མོ་སྤྲེབས་པ		His hands are long
19	師子上身相	རོ་སྟོད་སང་གི་འདྲ་བ	siṃhapūrvārdhakāyaḥ	the upper part of His body is like that of a lion
20	身分圓滿相 [如諾瞿陀樹]	ཤིང་ཉ་གྲོ་རྩ་ལྷར་ཆུ་ཞེང་གལ་བ	nyagrodhaparimaṇḍalaḥ	His body has the proportions of a banyan tree
21	孔生一毛相 [身毛右旋相]	སྤ་རེ་རེ་ནས་སྤྱེས་ཤིང་གྲུས་སྤ་ འབྱེལ་བ	ekaikaromapradakṣiṇāvartaḥ	each hair grows from each pore and curls to the right
22	身毛上靡相	སྤའི་སྤ་ཕྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ	ūrdhvaṅgaromaḥ	hairs on His body point upward
23	勢峰藏密相	འདྲོམས་ཀྱི་སྤ་བ་སྤུབས་སྤ་རུབ་ པ	kośagatavastiguhyah	His male organ is withdrawn
24	腿美圓	བརྩ་ལེགས་པར་རྒྱམ་པ	suvartitoruḥ	His legs are beautiful and round
25	足趺端厚相 [足不露踝]	ལབས་ཀྱི་མིང་བུ་མི་མདོན་པ	ucchaṅkapādaḥ	His ankle-bones do not protrude
26	手足細軟相	ཕྱག་དང་ལབས་ཀྱི་མཐིལ་འཇམ་ ཤི	mṛdutaruṇahastapādātalaḥ	palms of His hands and feet are smooth and tender

	ཤིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ		
27 手足縵網相	ཕྱག་དང་ཞབས་ཏྲ་བས་འབྲེལ་བ	jāḷavanaddhahastapādaḥ	His fingers and toes are webbed
28 指纖長相	སྐར་མོ་རིང་བ	dīrghāṅguliḥ	His fingers are long
29 千輻輪相	ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་འཁོར་ སའི་མཚན་དང་ལྗན་པ	cakrāṅkitahastapādatalaḥ	palms of His hands and feet bear signs of a wheel
30 足善安住相	ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ	supraṭiṣṭhitapādaḥ	His feet are well set upon the ground
31 足跟圓長相	ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་རྟིང་པ་ཡངས་པ	āyatapādapārṣṇiḥ	His heels are soft
32 伊尼延鹿王相	བྱིན་པ་རི་དྲགས་མྲི་ནེ་ཡའི་རྩ་བུ	aiṇeyajaṅghaḥ	His ankles are like those of the antelope or deer
三十七菩提分法	བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན	saptatrimśat bodhipakṣīyadharmāḥ	37 harmonies with enlightenment
1 四念住	དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི	catvāri smṛtyūpasthāna-nāmāni	4 establishments in mindfulness
2 四正斷	ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི	catvāri samyak prahāṇāni	4 thorough abandonings
3 四神足	རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི	catvāri ṛddhi-pādāḥ	4 legs of manifestation
4 五根	དབང་པོ་ལྔ	pañcendriyam	5 powers
5 五力	སྤྱོད་པ་ལྔ	pañca-balāni	5 forces
6 七等覺支	བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་བདུན	sapta-bodhyangāni	7 branches of enlightenment
7 八聖道支	འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད	aṣṭāṅga-mārga-nāmāni	8-fold path
四十六心所有法	སེམས་བྱུང་ཞེ་དྲུག	ṣaṭ-catvāriṃśat caittasikā dharma	46 mental factors
1 十大地法	སེམས་ཀྱི་ས་མང་བརྩ	daśa mahābhūmikā dharma	10 main bases of mental factors
2 十大善地法	དགེ་བའི་ས་མང་བརྩ	daśa kuśalamahābhūmikā dharma	10 bases of big virtuous mental factors
3 六大煩惱地法	ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དྲུག	ṣaṭ kleśamahābhūmikā dharma	6 bases of big afflictions
4 二大不善地法	མི་དགེ་བའི་ས་མང་གཉིས	dvāu akuśalamahābhūmikā dharma	2 bases of big unvirtuous mental factors
5 十小煩惱地法	ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དྲུའི་ས་མང་བརྩ	daśa parīttakleśabhūmikā dharma	10 bases of small afflictions
6 八不定	གཞན་འགྱུར་བརྒྱད	aṣṭa aniyata	8 changeable mental factors
五十一心所有法	སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྩ་ཙ་གཅིག	eka-pañcāśat caittasikā dharma	51 mental factors
1 五遍行	ཀུན་འགྲོ་ལྔ	pañca sarvatraga	5 omnipresent mental factors
2 五別境	ཡུལ་ངེས་ལྔ	pañca viniyata	5 determining mental factors
3 十一善	དགེ་བ་བརྩ་གཅིག	ekādaśa kuśala	11 virtuous mental factors
4 六根本煩惱	ཙ་ཉོན་དྲུག	ṣaṭ mūlacleśa	6 root afflictions
5 二十隨煩惱	ཉེ་ཉོན་ཉེ་བུ	viṃśati upakleśa	20 secondary afflictions
6 四不定	གཞན་འགྱུར་བཞི	catvāri aniyata	4 changeable mental factors
五十五心所有法	སེམས་བྱུང་ང་ལྔ	pañca-pañcāśat caittasikā dharma	55 mental factors

1 五遍行	ཀྱུའ་འགོ་ལྔ	pañca sarvatraga	5 omnipresent mental factors
2 五別境	ཡུལ་ངེས་ལྔ	pañca viniyata	5 determining mental factors
3 十一善	དགེ་བ་བརྩ་གཅིག	ekādaśa kuśala	11 virtuous mental factors
4 十根本煩惱	རྩ་ཉེན་བརྩ	daśa mūlakteśa	10 root afflictions
5 二十隨煩惱	ཉེ་ཉེན་ཉི་ཤུ	viṃśati upakleśa	20 secondary afflictions
6 四不定——	གཞན་འགྱུར་བཞི	catur aniyata	4 changeable mental factors
六十美妙支音	དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲུག་བརྩ	ṣaṣṭy-aṅga-sarva-nāmāni	60 buddha's tones or voices
七十五法 [俱舍論]	ཆོས་དོན་ལྔ [ཆོས་མངོན་མངོད]	pañca-saptatiḥ dharma [kośa]	75 phenomena
1 色法[11]	གནུགས	rūpa	form
2 心法[1]	སེམས	citta	mind
3 心所有法 [46]	སེམས་བྱུང	caittasikā dharma	mental factor
4 心不相應行法 [14]	ཕན་མེན་འདུ་བྱེད	cittaviprayuktasaṃskāra dharma	non-associated compositional factor
5 無為法[3]	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས	asaṃskṛtadharma	uncompounded phenomenon
八十隨好	དཔེ་བྱེད་བཟང་པོ་བརྒྱད་བརྩ	aśītyānuvyañjanā	80 minor marks of a buddha
九十二法 [五蘊論]	ཆོས་གོ་གཉིས [མུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད]	dvinavatiḥ dharma [pañcaskandhaprakaraṇa]	92 phenomena
1 色法[15]	གནུགས	rūpa	form
2 心所有法[51]	སེམས་བྱུང	caittasikā dharma	mental factor
3 心不相應行法 [14]	ཕན་མེན་འདུ་བྱེད	cittaviprayuktasaṃskāra dharma	non-associated compositional factor
4 心法[8]	སེམས	citta	mind
5 無為法[4]	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས	asaṃskṛtadharma	uncompounded phenomenon
百法	ཆོས་བརྒྱ	śatam dharma	100 phenomena
1 心法[8]	སེམས	citta	mind
2 心所有法[51]	སེམས་བྱུང	caittasikā dharma	mental factor
3 色法[11]	གནུགས	rūpa	form
4 心不相應行法 [24]	ཕན་མེན་འདུ་བྱེད	cittaviprayuktasaṃskāra dharma	non-associated compositional factor
5 無為法[6]	འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས	asaṃskṛtadharma	uncompounded phenomenon
一百零八法類 [般若經]	ཡུམ་གྱི་འགྲེས་ཀྱང་བརྒྱ་དང་ བརྒྱད	aṣṭa-śata-dharma	108 groups of phenomena
一百零九法 [集論]	ཆོས་བརྒྱ་དང་དགུ [ཀྱུན་བདུས]	nava-śata-dharma	109 phenomena
1 色法[15]	གནུགས	rūpa	form
2 心所有法[55]	སེམས་བྱུང	caittasikā dharma	mental factor

3 心不相應行法 [23]	ཕྱན་མེན་འདུ་བྱེད	cittaviprayuktasaṃskāra dharma	non-associated compositional factor
4 心法[8]	སེམས	citta	mind
5 無為法[8]	དུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས	asaṃskṛtadharma	uncompounded phenomenon
二百五十戒	དགེ་སློང་གི་བསྐྱེད་བྱའི་ཁྲིམས་ ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ	pañcā-śat dvi-śatam śīla	250 precepts
1 四波羅夷	པམ་པ་བཞི	catur pārājika	4 defeats
2 十三僧殘	དགེ་སློང་གི་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་བརྒྱ་ གསུམ	trayo-daśa saṅghāvaseṣa	13 remainders
3 二不定法	མ་ངེས་པ་གཉིས	dvāvānīyatau	2 uncertain commandments
4 三十捨墮	སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་སུམ་ཅུ	triṃśat nāihsargikāḥpāyattikāḥ	30 propelling downfalls
5 九十波逸提 [單墮]	ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བརྒྱ	navati-prāyaścittikaḥ	90 prāyashcittika
6 四提舍尼 [向彼悔]	སོར་བཤགས་བཞི	caturpratideśanīyāni	4 pratideshanīya
7 百眾學法	བསྐྱབ་པའི་ཚོས་བརྒྱ	śatam śikṣākaraṇīya	100 shikṣākaraṇīya
8 七滅諍法	ཚུང་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཚོས་ བདུན	sapta adhikaraṇa śamathāḥ	7 kinds of vinaya for ending disputes
二百五十三學處	བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་ བརྒྱ་ཅུ་གསུམ	tri pañcā-śat dvi-śatam śikṣāvastu	253 precepts
1 四波羅夷 [四他勝]	པམ་པ་བཞི	catvāri pārājika	4 defeats
2 十三僧殘	དགེ་སློང་གི་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་བརྒྱ་ གསུམ	trayo-daśa saṅghāvaseṣa	13 remainders
3 三十捨墮	སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་སུམ་ཅུ	triṃśat nāihsargikāḥpāyattikāḥ	30 propelling downfalls
4 九十波逸提 [九十單墮]	ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བརྒྱ	navati-prāyaścittikaḥ	90 prāyashcittika
5 四提舍尼 [四向彼悔]	སོར་བཤགས་བཞི	catvāri pratideśanīyāni	4 pratideshanīya
6 百十二惡作	ཉིས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས	dvi-daśa śatam duṣcarita	112 wrong conducts
八萬四千法蘊	ཚོས་ལྷུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་	caturasītisahastraṇi-dhar maskandha	84000 heaps of doctrine

《常用漢藏梵英佛學術語》

林崇安編輯--[桃園縣]中壢市：內觀教育基金會，
民 97

面：29x21 公分 --（漢藏佛法系列）

1. 佛學辭典

《常用漢藏梵英佛學術語》

編輯：林崇安教授

出版：[桃園縣]中壢市內觀教育基金會

助印郵撥：19155446 財團法人內觀教育基金會

通訊：320 中壢郵政 9-110 信箱。或：

桃園縣大溪鎮頭寮福安里十鄰 12 之 3（大溪內觀教育禪林）

電話與手機：(03) 485-2962; 0937-126-660

傳真：(03) 425-8073

網址：<http://www.insights.org.tw>

Email: insights.tw@gmail.com

版次：【內觀教育版】2008

出版日期：2008 年 2 月

有版權，有意印贈流通者，請先知會：

內觀教育基金會(email: insights.tw@gmail.com)。

個人使用，可自行下載列印。